Evaluatie Besluit uitwisseling leer- en begeleidingsgegevens

Ebbo Bulder, Maren van de Vrie, Anniek van den Hurk (Oberon)
Emina van den Berg, Julia de Groot (SEO)

seo • economisch onderzoek

Oberon
onderzoek | advies

Inhoudsopgave

1 Inleiding 7
2 Achtergrond 8
2.1 Wettelijk kader 8
2.2 Landelijke, regionale afspraken en de praktijk 14
3 Onderzoeksvragen een aanpak 17
3.1 Onderzoeksvragen 17
3.1 Onderzoeksopzet op hoofdlijnen 19
3.2 Leeswijzer 21
4 Gegevensuitwisseling bij de overgang van groep 8 naar het vo 22
4.1 Procesbeschrijving van de gegevensuitwisseling 22
4.2 Inhoud van het overdrachtsdossier 34
5 Gegevensuitwisseling bij de overstap tussen regulier en speciaal onderwijs 42
5.1 Overstap van regulier naar speciaal onderwijs (perspectief vanuit de ontvangende school voor gespecialiseerd onderwijs) 42
5.2 Overstap van speciaal naar regulier onderwijs (perspectief vanuit de verzendende school voor gespecialiseerd onderwijs) 47
6 Gegevensuitwisseling bij de overstap binnen dezelfde onderwijssector 55
6.1 Overstap binnen het basisonderwijs (perspectief vanuit de ontvangende basisschool) 55
6.2 Overstap binnen het voortgezet onderwijs (perspectief vanuit de verzendende vo-school) 58
7 Beantwoording onderzoeksvragen 65
7.1 Beantwoording onderzoeksvragen 65
7.2 Aandachtspunten voor het onderwijs 72
7.3 Reflectie onderzoekers 73
Bijlage 1 Gedetailleerde onderzoeksaanpak 74
1.1 Onderzoeksmethoden 74
Enquête onder scholen in het funderend onderwijs 74
Casestudie 77
1.2 Interviewleidraden 79
Leidraad gesprekken met ketenpartners 79
Leidraad casestudie 81
1.3 Enquêtes 84

Managementsamenvatting

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft Oberon en SEO Economisch Onderzoek (SEO) gevraagd het Besluit uitwisseling leer- en begeleidingsgegevens (hierna: het Besluit) te evalueren. De hoofdvraag van de evaluatie luidt: Hoe ziet de huidige praktijk van het uitwisselen van leer- en begeleidingsgegevens tussen scholen eruit, is dat conform wet- en regelgeving en naar tevredenheid van scholen?

Het Besluit inclusief de toelichting beschrijven in de kern drie zaken:

1. Het doel van de gegevensoverdracht: de nieuwe school moet kunnen voortborduren op wat op de oude school met de leerling is bereikt en moet op de hoogte zijn van wat er speelt bij de leerling om de juiste ondersteuning te kunnen bieden.
2. Inkadering van de gegevens die scholen mogen uitwisselen aan de hand van vijf categorieën van gegevens: Administratieve gegevens, gegevens over onderwijshistorie, leerresultaten en stage- en werkervaring, gegevens over de sociaal-emotionele ontwikkeling en het gedrag, gegevens met betrekking tot de gegeven of geïndiceerde begeleiding en tot slot verzuimgegevens.
3. Het maken van een afweging per leerling welke gegevens wel en niet relevant zijn voor de nieuwe school. De gegevens die worden overgedragen dienen proportioneel te zijn met het doel van de overdracht.

Het Besluit schrijft niet voor hoe scholen het overdrachtsdossier dienen op te stellen en/of hoe ze de gegevens moeten overdragen. Hierin wordt ‘professionele ruimte’ aan de scholen gelaten. Wel staat vast dat de gegevens per leerling worden gebundeld in een overdrachtsdossier, wat in de meeste gevallen een onderwijskundig rapport (OKR) genoemd wordt.

De evaluatie vond plaats in de periode april tot en met september 2024 en bestond uit interviews met stakeholders, een vragenlijst onder scholen en een casestudie. De volgende stakeholders zijn gesproken: de PO-Raad, VO-raad, Ouders & Onderwijs, Onderwijs Transparant en Kennisnet. Een steekproef van 2.525 schoolvestigingen in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en gespecialiseerd onderwijs is uitgenodigd voor deelname aan de vragenlijst om een landelijke beeld te krijgen van de huidige praktijk. Daar heeft 22 procent gehoor aan gegeven, namelijk 553 schoolvestigingen. Ter verdieping op de resultaten uit de vragenlijst is in drie verschillende regio’s gesproken over de gegevensuitwisseling bij de overgang van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs met een vertegenwoordiging van basisscholen, vo-scholen en samenwerkingsverbanden. Daarnaast is ook een gesprek gevoerd met twee scholen voor gespecialiseerd onderwijs uit verschillende delen in Nederland over de overstap tussen regulier en speciaal onderwijs.

We vatten hieronder de belangrijkste resultaten van de evaluatie samen, waarmee een antwoord wordt verkregen op de vraag of scholen zich aan de richtlijnen van het Besluit houden.

Inhoud dossier deels conform het Besluit

Over het algemeen vallen de gegevens die scholen opnemen in het overdrachtsdossier binnen de kaders van het Besluit. Administratieve gegevens, het definitieve schooladvies en de scores op de eindtoets staan bij nagenoeg alle scholen standaard in het dossier. Bij andere gegevens zien we dat een meerderheid van de scholen een afweging maakt over wel of geen opname in het overdrachtsdossier, bijvoorbeeld bij gegevens over sociaal-emotionele ontwikkeling, thuissituatie of geïndiceerde begeleiding. Op een aantal punten wijken scholen af van de kaders die het Besluit schetst. Zo voegt meer dan de helft van de scholen standaard de nationaliteit en het geboorteland aan het

overdrachtsdossier toe, terwijl dit expliciet niet mag. Ook voegt drie op de vijf scholen de wensen van ouders en de leerling met betrekking tot het schooladvies niet standaard indien beschikbaar toe aan het overdrachtsdossier toe, terwijl dit wel verplicht is. Daarnaast deelt ruim de helft van de scholen (wel eens) gegevens over het verzuim van een leerling over de gehele schoolperiode, terwijl alleen verzuimgegevens over het jaar voorafgaand aan het opstellen van het dossier gedeeld mogen worden. Verder geven scholen aan dat er onduidelijkheden zijn omtrent het delen van gegevens over sociaal-emotionele ontwikkeling en verzuim.

Scholen betrekken ouders op enige wijze bij het overdrachtsdossier
Nagenoeg alle scholen betrekken ouders op enige wijze bij het overdrachtsdossier. Het inzagerecht wordt op verschillende manieren uitgevoerd, bijvoorbeeld door bespreking van het dossier, een papieren afschrift of digitale toegang.

Ook aan het correctierecht worden verschillende uitwerkingen gegeven. De helft van de basis- en gespecialiseerde scholen geeft ouders de mogelijkheid om een zienswijze bij te voegen, in het vo kan dit bij twee op de vijf scholen. Ongeveer twee op de vijf scholen past het dossier aan als ouders hierom vragen. Via de casestudie zijn signalen afgegeven die erop wijzen dat scholen hier verder in gaan dan wettelijk noodzakelijk is. Scholen verwijderen of herformuleren namelijk ook professionele meningen, terwijl het correctierecht alleen over feitelijke onjuistheden gaat.

Ongeveer drie op de vijf basisscholen, iets meer dan de helft van de gespecialiseerde scholen en ongeveer een derde van de vo-scholen legt ook vast dat ouders zijn gewezen op hun rechten. Dit doen ze door ouders te laten tekenen voor akkoord of voor gezien.

Bijna alle basis- en gespecialiseerde scholen vragen ouders om toestemming voor het delen van gevoelige gegevens zoals diagnoseverklaringen. Voor leerlingen die van school wisselen binnen het vo, vraagt ongeveer vier op de vijf scholen om deze toestemming. In het vo worden ouders relatief minder vaak betrokken dan in het bo en go.

De toegang tot de dossiers wordt gereguleerd en beperkt tot de noodzakelijke gebruikers
Alle scholen nemen één of meerdere maatregelen om toegang tot de privacygevoelige gegevens in de overdrachtsdossiers te reguleren. De dossiers worden (meestal) opgesteld in en opgehaald via beveiligde administratiesystemen. Een ruime meerderheid van de scholen heeft ook rollen en rechten ingesteld om de toegang tot de dossier te beperken tot het onderwijspersoneel dat de gegevens daadwerkelijk gebruikt. Ook bij het gebruik van regionale platforms zijn er rollen en rechten ingericht. Alleen medewerkers die de dossiers opstellen, klaarzetten voor verzending of ophalen kunnen hierop inloggen. Opvallend is dat de directie bij de meeste scholen toegang heeft tot de dossiers, maar hier in de praktijk bij een kwart tot een derde van de scholen niks mee doet.

Deel van de scholen houdt de bewaartermijn van 5 jaar aan
Een overdrachtsdossier mag maximaal 5 jaar na de overdracht van een leerling naar een andere school bewaard blijven. In het gespecialiseerd onderwijs voldoen naar eigen zeggen relatief de meeste scholen aan deze eis (3 op de 5 scholen), het basisonderwijs volgt daarna (ruim de helft) en in het voortgezet onderwijs voldoen relatief de minste scholen aan deze eis (ongeveer een derde van de scholen). Ongeveer één op de tien scholen voldoet niet aan deze eis. Bij de overige scholen is dit in meer of mindere mate onzeker, omdat zij niet weten hoe lang de dossiers bewaard blijven en/of omdat onduidelijk is of er op de bewaartermijn wordt toegezien.

Basisscholen dragen het dossier meestal over aan het vo in de centrale aanmeldweek nadat leerlingen zich hebben aangemeld

Drie op de vijf basisscholen draagt het dossier over aan de vo-school op het moment van de aanmelding in de centrale aanmeldweek. Van de overige scholen draagt meer dan de helft het dossier eerder dan de aanmeldweek over aan de vo-school[1], en bij minder dan de helft vindt de overdracht plaats na toelating tot het vo. Op het totaal gaat het om minder dan één op de vijf scholen waar het dossier na de toelating wordt overgedragen. Overdracht voor de toelating stelt vo-scholen in staat om onderzoek te doen naar de ondersteuningsbehoeften van een leerling op basis van het dossier. Tegelijk zijn er risico's verbonden aan dit overdrachtsmoment, omdat het dossier ook gebruikt kan worden om een beslissing over toelating te nemen. Dit kan buitenwettelijk zijn, maar hoeft niet (zie hierna).

Het voortgezet onderwijs gebruikt de dossiers om een soepele overgang te realiseren, maar ook voor beslissingen over toelating

Het doel van het dossier is een soepele overgang naar de nieuwe school. Een ruime meerderheid van de vo-scholen is tevreden over de ruimte in de wet om het dossier hiertoe te gebruiken. Drie op de vijf vo-scholen deelt daarbij de mening dat de gegevens in het dossier bijdragen aan een goede landing in het vo. Ruim een derde van de vo-scholen vindt dat het dossier hiervoor te beperkt is.

Het dossier wordt gebruikt voor het aanvullen van administratieve en overige gegevens in het systeem, voor de warme overdracht en voor het vaststellen van eventuele benodigde extra ondersteuning. De helft tot twee derde van de scholen benut het dossier ook om een besluit over plaatsing in een bepaald onderwijstype, brugklastype of bepaalde klas te onderbouwen.

Bij bijna vier op de vijf vo-scholen wordt het dossier ook gebruikt om een besluit over toelating van een leerling te nemen. In de meeste gevallen vindt bij deze scholen die het dossier voor een besluit over toelating gebruiken een screening van het dossier plaats op ondersteuningsbehoeften. Bij ruim een kwart van deze scholen gaat het om een check op de aanwezigheid van een toelaatbaarheidsverklaring voor het praktijkonderwijs of een aanwijzing voor leerwegondersteunend onderwijs. Bij 10 procent speelt dat specifieke kennis of vaardigheden vereist zijn om tot de school te worden toegelaten (bijv. dans, topsport, tweetalig onderwijs). Het dossier kan een rol bij deze beoordeling spelen.

Bij een kwart van de scholen die het dossier voor een besluit over toelating gebruiken, is geen duidelijke wettelijke grond aan te wijzen waarop een leerling mag worden afgewezen. Echter, omdat het definitieve schooladvies ook een onderdeel is van het dossier, gebruiken scholen ook het OKR om een check op het definitieve schooladvies te doen alvorens de aanmelding te verwerken. Mogelijk gebruiken deze scholen het OKR op deze wijze om een besluit over toelating te nemen.

[1] Voor de basisschool en de vo-school is dus vóór de aanmeldweek al bekend naar welke school een leerling heen wil gaan.

1 Inleiding

In 2012 is met het *Besluit uitwisseling leer- en begeleidingsgegevens* (hierna: het Besluit) wettelijk vastgelegd welke leer- en begeleidingsgegevens scholen ten hoogste over een leerling mogen uitwisselen wanneer deze van school wisselt. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft Oberon en SEO Economisch Onderzoek (SEO) gevraagd het Besluit te evalueren. In dit rapport beschrijven we de uitkomsten van het evaluatieonderzoek.

Vooraf
De gegevens die scholen overdragen worden per leerling gebundeld in een (digitaal) dossier of rapport. In de wetstekst en ook in de praktijk worden afhankelijk van de context en regio verschillende namen voor het dossier gebruikt, zoals onderwijskundig rapport (OKR) of 'leer- en daarmee samenhangende begeleidingsgegevens'. In het onderzoek kiezen we waar mogelijk voor de neutrale term 'overdrachtsdossier', tenzij we expliciet een uitspraak over het OKR doen.

De scope van het onderzoek beslaat de uitwisselingen van gegevens tussen basisscholen, scholen voor voortgezet onderwijs en scholen voor gespecialiseerd onderwijs. De nadruk ligt op de uitwisseling bij de overstap van het basis- naar het voortgezet onderwijs. Het vavo en mbo vallen buiten de scope van het onderzoek.

2 Achtergrond

We beschrijven eerst het wettelijk kader (2.1). Vervolgens gaan we in op wat al bekend is uit onderzoek en andere bronnen over hoe de gegevensuitwisseling er in de praktijk uitziet (2.2). Deze voorkennis helpt bij de duiding van de onderzoeksopzet en later de bespreking van de resultaten.

2.1 Wettelijk kader

De scope van het wettelijk kader trekken we bewust breder dan het Besluit zelf, omdat het onderzoek ook gericht is op het proces omtrent het opstellen van het overdrachtsdossier en het gebruik van het overdrachtsdossier door de ontvangende school. In Tabel 2.1 is een overzicht van de relevante wetsartikelen opgenomen.

Tabel 2.1 Overzicht relevante (wets)artikelen

Citeertitel	Kort	Versie	Artikelen
Besluit uitwisseling leer- en begeleidingsgegevens	Besluit	01-08-2022	Wetstekst, nota van toelichting
Wet op het primair onderwijs	WPO	01-08-2024	Art. 42. (onderwijskundig rapport)
Wet op de expertisecentra	WEC	01-08-2024	Art. 43. (onderwijskundig rapport)
Wet voortgezet onderwijs 2020	WVO 2020	01-08-2024	Art. 8.17, lid 5. (persoonsgebonden nummer vo) Art. 8.6, lid 2, lid 5b. (toelating) Art. 8.8 (aanmelding en toelating) Art. 8.9 (zorgplicht) Art. 2.30, lid 4. (onderwijskundig rapport pro) Art. 2.43, lid 2. (onderwijskundig rapport lwoo)
Wet educatie en beroepsonderwijs	WEB	01-08-2024	Art. 2.3.6a, lid 7. (persoonsgebonden nummer vmbo/mbo) Art. 2.5.5a, lid 9. (persoonsgebonden nummer vavo)
Algemene verordening gegevensbescherming	AVG	01-07-2021	

We bespreken aan de hand van de (wets)artikelen een aantal onderwerpen:

- De scope van overgangen waarop het Besluit betrekking heeft
- De inhoud van het onderwijskundige rapport en andere op het besluit gebaseerd gegevensuitwisselingen
- Het moment van de overdracht en het gebruik van het onderwijskundige rapport bij de overgang van het po naar het vo
- De rechten van ouders
- Privacy en borging

Scope van overgangen Besluit

Het Besluit heeft betrekking op uitwisseling van leer- en begeleidingsgegevens tussen scholen wanneer leerlingen een school verlaten en bij een andere school worden ingeschreven. Het doel van deze gegevensuitwisseling is dat de nieuwe school kan voortborduren op wat op de oude school met de

leerling is bereikt en op de hoogte is van wat er speelt bij de leerling zodat deze de juiste ondersteuning kan organiseren.

Wanneer het gaat om uitwisseling tussen scholen in het po, go of bij de overgang van het po naar het vo of go, gaat deze uitwisseling in de vorm van een onderwijskundig rapport (OKR; WPO art. 42, WEC art. 43). Als het gaat om een uitwisseling tussen scholen in het vo of mbo, of bij de overgang van het vo naar het go of het vo naar het mbo of van het mbo naar het vavo, dan spreekt de wet niet over een OKR maar over "leergegevens en direct met het leren samenhangende begeleidingsgegevens". Voor het vo en mbo geldt dus dat het uitwisselen niet in de vorm van een onderwijskundig rapport hoeft, wat in het po en go verplicht is. Alleen wanneer een vo-school een aanvraag wil indienen bij het samenwerkingsverband voor leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) of een toelaatbaarheidverklaring voor het praktijkonderwijs, moet de vo school ook een OKR meesturen. Dit kan ook het OKR zijn dat door de basisschool gemaakt is.

In het onderstaand schema (Figuur 2.1) zijn alle uitwisselingen waarop het Besluit van toepassing is weergegeven.

Figuur 2.1 Gegevensuitwisselingen waarop het Besluit van toepassing is.

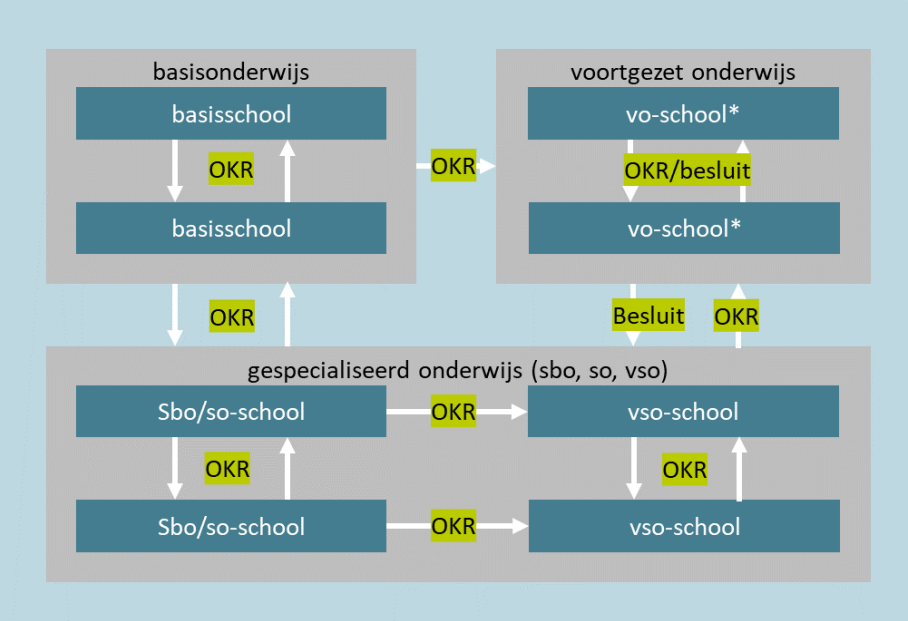

** De overgang naar het mbo is niet meegenomen in het onderzoek en daarom niet in deze figuur geïncludeerd. Bij een aanvraag voor lwoo en pro delen vo-scholen een OKR met het samenwerkingsverband. Andere uitwisselingen in het vo gaan volgens het Besluit.*

Inhoud onderwijskundig rapport

Het Besluit "schept de kaders van welke gegevens ten hoogste door scholen mogen worden uitgewisseld"[2]. Het Besluit schrijft dus niet voor welke gegevens scholen moeten uitwisselen. Scholen moeten "altijd afwegen welke gegevens daadwerkelijk in het voorliggende geval nodig zijn ten behoeve van het leren en begeleiden van een leerling bij overstap naar een nieuwe school". In de Nota van toelichting staat ter illustratie dat in het geval van een "goed functionerende leerling" de set van gegevens die uitgewisseld wordt "zeer summier" kan zijn.

[2] Stb. 2012, 234. Nota van toelichting.

Artikel 2 van Besluit beschrijft een aantal categorieën van gegevens waarbinnen scholen keuzes kunnen maken welke gegevens zij wel en niet uitwisselen. Het gaat om de volgende categorieën gegevens van leerlingen:

a. Administratieve gegevens van leerling, ouders/verzorgers en verzendende school
b. Onderwijshistorie, leerresultaten en stage- en werkervaring
c. Sociaal-emotionele ontwikkeling
d. Gegeven of geïndiceerde begeleiding
e. Verzuimhistorie

De artikelen 3 tot en met 7 lichten deze categorieën nader toe. In deze toelichting worden soms concrete voorbeelden van gegevens genoemd, maar vaak gaat het om subcategorieën van gegevens. In de Nota van toelichting staat daarnaast dat de genoemde voorbeelden geen limitatieve opsomming zijn. Zo geeft het Besluit “professionele ruimte” aan de school om te bepalen welke gegevens wel en niet nodig zijn. Dit past ook bij de verantwoordelijkheid die de school (in het kader van AVG) heeft voor het maken van afwegingen met betrekking tot proportionaliteit (doelbinding en dataminimalisatie) bij gegevensverwerking. Het is dus de bedoeling dat scholen alleen gegevens uitwisselen die strikt noodzakelijk zijn. Het is dus aan de professional om binnen de categorieën en subcategorieën keuzes te maken welke gegevens voor welke leerlingen wel en niet relevant zijn voor een soepele overgang naar een andere school.

We beschrijven hieronder per categorie beknopt welke aanwijzingen in de wetstekst en de Nota van toelichting staan over hoe professionals deze keuzes kunnen maken. Als er verschillen worden genoemd over hoe om te gaan met gegevens bij verschillende soorten leerlingen of bij verschillende soorten overgangen (zie scope) lichten we dit ook toe. Als er wordt geëxpliciteerd welke specifieke gegevens wel en niet in het overdrachtsdossier mogen worden opgenomen, noemen we dit ook.

Administratieve gegevens

Het gaat hier om gegevens die nodig zijn voor de communicatie over en met de leerling, zoals de NAW-gegevens van de leerling, contactgegevens van ouders/verzorgers en contactgegevens van de school die het onderwijskundige rapport heeft opgesteld. In de Nota van toelichting staat expliciet dat gegevens over godsdienst, levensovertuiging of ras niet verwerkt mogen worden in het OKR. Dit verbod geldt ook voor hiervan afgeleide gegevens, zoals etniciteit, nationaliteit, geboorteland, datum van vestiging in Nederland of verblijfstitel.

Onderwijshistorie, leerresultaten en stage- en werkervaring

Het doel bij de uitwisseling van deze gegevens is dat de ontvangende school kan voortborduren op bijvoorbeeld persoonlijke leerroutes van leerlingen, maar ook kan aansluiten bij ondersteuningsbehoeften en talenten of interesses van een leerling.
Onder onderwijshistorie worden gegevens over de feitelijke onderwijsloopbaan verstaan: zoals de overstap tussen scholen, bevorderingen, stages, werkervaring, deelname voor en vroegschoolse educatie, gevolgde vakken. Het gaat hierbij nadrukkelijk over gegevens die op het moment van de overstap nog relevant zijn. Je kunt bijvoorbeeld afvragen of gegevens over deelname aan voor- of vroegschoolse educatie of een jaar ‘doorkleuteren’ bij de overstap naar het voortgezet onderwijs nog relevant zijn.

Onder leerresultaten worden bijvoorbeeld gegevens over eerder behaalde vakken, rapportcijfers, referentieniveaus taal en rekenen en toetsresultaten op methodeonafhankelijke toetsen verstaan.

Onderdeel van de uitwisseling zijn in elk geval de uitkomsten van de toetsen die zijn gericht op het vervolgen van het onderwijs op de nieuwe school, bijvoorbeeld de resultaten op de doorstroomtoets. Onder deze categorie gegevens vallen ook adviezen, zoals het schooladvies en andere adviezen die specifiek voor de leerling zijn opgesteld met betrekking tot de onderwijsdeelname. Ook cognitieve prestaties en beschrijvingen van het cognitieve vermogen van een leerling vallen binnen deze categorie.

Sociaal-emotionele ontwikkeling
Het doel is dat de ontvangende school alert is op problematiek die van invloed kan zijn op het leren en het volgen van onderwijs. Indien nodig kan de school ondersteuning en begeleiding organiseren.
In het Besluit staat dat de gegevens uit een leerlingvolgsysteem of vergelijkbare systematiek van beoordelen kunnen komen of gebaseerd kunnen zijn op beoordeling van de leerkracht. Ook rapportages van een behandelpraktijk van een zorgverlener of gedragsdeskundige kunnen onder deze categorie vallen. Het gaat bij deze gegevens om beschrijvingen van het gedrag van de leerling en de aard en oorzaak van eventuele problematiek. Er worden voorbeelden genoemd zoals leer-/werkhouding en gedrag in omgang met anderen.

Gegeven of geïndiceerde begeleiding
Het doel is dat een ontvangende school vanaf het begin voldoende adequate begeleiding kan bieden aan leerlingen met bijvoorbeeld dyslexie, ADHD of een visuele beperking. Ook recente gebeurtenissen in het leven van de leerling of in de thuissituatie kunnen worden gedeeld als deze relevant zijn voor hoe met leerling moet worden omgegaan of als er begeleiding van de leerling (mogelijk) nodig is. Te denken valt aan scheiding van de ouders, verandering in de gezondheidstoestand, een ongeluk of een sterfgeval in de naaste familie.

Bij alle genoemde gegevens (belemmeringen, gediagnosticeerde beperkingen, ingrijpende gebeurtenissen of gebeurtenissen in de thuissituatie) dienen betrekking te hebben op de mogelijkheid van het geven van onderwijs aan de leerling of het volgen van onderwijs door de leerling.

Verzuimhistorie
Het is belangrijk voor de nieuwe school om op de hoogte te zijn van recent verzuim, zodat medewerkers alert zijn en adequaat kunnen reageren als verzuim zich voordoet. In het Besluit staat daarom expliciet dat het om gegevens over relatief verzuim in het jaar voorafgaand aan het opstellen van het OKR gaat. Het gaat dus niet om een volledige verzuim historie. Als de school contact heeft gehad met een leerplichtambtenaar, de GGD of het RMC met betrekking tot het verzuim, kan dit vermeld worden.

Moment van overdracht en gebruik OKR
Het moment van overdracht van het OKR bij de overgang van het po naar het vo is al geruime tijd punt van discussie[3]. Over het precieze moment van de overdracht - bij de aanmelding of na de toelating - is de wet zelf namelijk onduidelijk[4]. Het risico van het overdragen van het OKR bij aanmelding is dat het OKR gebruikt kan worden bij de beslissing tot toelating, terwijl (op enkele uitzonderingen na) alleen het schooladvies hierin leidend mag zijn (WVO 2020, art. 8.6).

[3] Zo werd bijvoorbeeld in 2015 in de Tweede Kamer een motie ingediend die ervoor pleit dat het OKR pas na toelating overgedragen mag worden (Klaver en Van Meenen d.d. 25 februari 2015, link). Deze motie is na stemming op 3 maart aangehouden.

[4] In de WPO en WEC staat alleen dat het OKR ten behoeve van de ontvangende school wordt opgesteld. In de WVO 2020 staat dat de uitwisseling van gegevens ten behoeve van de in- en uitschrijving van leerlingen plaatsvindt.

Voor onder andere leerlingen met een ondersteuningsbehoefte is er een uitzondering. Na het succesvol doorlopen van de toelatingsprocedure, kan een leerling met extra ondersteuningsbehoefte toch nog afgewezen worden. Het bestuur van de vo-school moet na de aanmelding namelijk onderzoeken of het passende ondersteuning aan een leerling kan bieden (WVO 2020, art. 8.7). Als dit niet het geval is, mag de school een leerling toch afwijzen, mits er in overleg met de betrokken partijen (scholen, ouders) een andere school bereid is gevonden de leerling toe te laten. Ten behoeve van dit onderzoek naar ondersteuningsbehoefte (de 'onderzoeksplicht') kunnen scholen het OKR gebruiken, mits deze bij de aanmelding wordt ontvangen[5]. Dit gebruik van het OKR is ook verenigbaar met het doel waarmee de gegevens worden uitgewisseld, namelijk het zorgen dat leerlingen "na een overstap op de nieuwe school het juiste onderwijs of aangepaste begeleiding ontvangen".
De periode die de vo-school heeft voor het onderzoek is inclusief uitstel maximaal 10 weken. Door het instellen van een centrale aanmeldweek vanaf 2024 als onderdeel van de aanpassingen omtrent de doorstroomtoets, vindt de overdracht van de dossiers en het onderzoek in heel Nederland ongeveer in dezelfde periode plaats.

Een tweede uitzondering op de regel dat het schooladvies leidend is bij toelating, is dat scholen die specifieke kennis of vaardigheden vragen, leerlingen die deze niet bezitten mogen weigeren. Het gaat dan bijvoorbeeld om talent in sport of artistieke richtingen als dans, muziek of beeldende kunst. Het is mogelijk dat het OKR een rol speelt bij het beoordelen van de kennis of vaardigheden van een leerling.

Ten derde, merken we op dat het schooladvies een onderdeel is van het OKR (zie hierboven: Onderwijshistorie, leerresultaten en stage- en werkervaring). Als het definitieve schooladvies afwijkt van de onderwijstypes die op de school worden aangeboden, mag een school een leerling afwijzen (WVO 2020, art. 8.6 lid 2). Wetstechnisch geschied de afwijzing dus op grond van het schooladvies, maar in de praktijk kan het zijn dat scholen het OKR hiervoor raadplegen.

Tot slot is het goed om te benoemen dat het OKR gebruikt mag worden voor beslissingen over de plaatsing van leerlingen. Bij een dubbeladvies, kan de vo-school op basis van het OKR een beslissing nemen over de plaatsing in een bepaalde klas of brugklastype, bijvoorbeeld in een brede brugklas, een 'dakpanklas' of een klas op het 'hoogste' of 'laagste' geadviseerde niveau.

Rechten ouders
De rechten van ouders verschillen bij de uitwisseling van een OKR en de uitwisseling van leer- en begeleidingsgegevens (vo/mbo). Ouders hebben in alle gevallen ten minste inzage in de uitgewisselde gegevens. In de loop van de jaren zijn er ook geschillen geweest tussen ouders en scholen naar aanleiding van deze inzage. De zaken die bekend zijn bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC) illustreren goed over welke rechten en plichten verwarring is en hoe ouders en scholen in deze situaties geadviseerd worden te handelen[6]. We beschrijven - waar relevant - deze adviezen ook, omdat deze illustreren hoe scholen uitvoering aan de wet kunnen geven.

Bij de uitwisseling van het OKR geldt dat de ouders *inzage*- en *correctierecht* hebben. Het inzagerecht houdt in dat de verzendende school verplicht is de ouders te informeren over de inhoud van het OKR. In de WPO en WEC staat ook dat ouders een afschrift van het rapport ontvangen van de verzendende school.

[5] Overigens zijn ouders ook verplicht aan het onderzoek van de school mee te werken als gegevens uit het OKR onvoldoende zijn voor de school om dit goed te beoordelen (WVO 2020, art. 8.8, lid 3).
[6] Zie: https://www.onderwijsgeschillen.nl/thema/onderwijskundig-rapport/

Het correctierecht betekent dat als er feitelijke onjuistheden staan in het OKR, de school dit op aangeven van de ouders moet corrigeren. Het gaat hier expliciet om feitelijke onjuistheden, dus professionele indrukken hoeven niet gecorrigeerd te worden. Als ouders bezwaren hebben over de inhoud van het dossier, dan moet dat vermeld worden in het dossier. De LKC benoemt dat als de ouders een ander beeld hebben van hun kind als leerling dan de school, dat dit beeld niet per definitie onjuist is. Scholen wordt daarom geadviseerd om ouders de mogelijkheid te geven om een zienswijze toe te voegen in de bijlage van het OKR.

Scholen mogen het OKR dus delen zonder de expliciete toestemming van de ouders, mits de ouders gewezen zijn op hun rechten. Om te laten zien dat scholen ouders op hun rechten hebben gewezen, adviseert de LKC om ouders te laten tekenen voor akkoord (Ik ben het eens met de inhoud van het OKR) of gezien (Ik heb inzage gehad in het OKR).

Wanneer een vo-school een aanvraag voor een toelaatbaarheidsverklaring tot het praktijkonderwijs doet bij het samenwerkingsverband, voegt het bestuur hierbij het OKR en een “op schrift gestelde zienswijze van de ouders” toe (WVO 2020, art. 2.30, lid 4).

Tot slot wijzen we nog op enkele rechten bij specifieke gegevens. Allereerst noemen we artikel 4 lid 2 van het Besluit. Met betrekking tot gegevens over onderwijshistorie staat dat wanneer een leerling overstapt naar het vo of vso, dat het advies van de school, de resultaten van toetsen die zijn afgenomen ten behoeve van de overstap en de wens van de ouders en de leerling “in verband met elkaar beschreven” worden. Indien ouders en de leerling wensen hebben, moeten deze dus in het OKR worden opgenomen. Ten tweede vermelden we ook dat over het uitwisselen van gegevens over sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag de nota van toelichting onderscheid maakt tussen professionele meningen van leerkrachten en onderzoeksrapporten en bevindingen van zorgverleners. Voor het uitwisselen van gegevens die van zorgverleners komen, gelden de regels voor de beroepsgroep van deze zorgverleners. In de praktijk betekent dit dat deze gegevens alleen met toestemming van de ouders én de zorgverlener uitgewisseld mogen worden. Gaat het om professionele meningen van leerkrachten, dan is geen toestemming van de ouders nodig.

Privacy en borging

In de gegevens die worden uitgewisseld zijn allemaal persoonsgegevens en voor een deel ook bijzondere persoonsgegevens. Daarom is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) hierop ook van toepassing. Scholen mogen daarmee alleen gegevens verzamelen en verwerken als dat noodzakelijk is voor de uitvoering van hun wettelijke taken (zoals geregeld in het Besluit, WPO, WEC, WVO 2020 en WEB) en als dat gericht is op specifieke doeleinden. De verzendende school dient zich daarom steeds af te vragen welke gegevens wel en niet bijdragen aan een goede landing op de ontvangende school.
Ook zijn zowel de verzendende als ontvangende school verantwoordelijk voor een goede omgang met de gegevens. Zij moeten bijvoorbeeld restrictieve toegang organiseren, zodat alleen de personen bij de gegevens kunnen die deze ook gebruiken om de begeleiding voor leerlingen te organiseren.
Tot slot is in het Besluit een bepaling opgenomen waarin staat hoelang een OKR bewaard mag blijven (art. 7a). Hierin staat niet gespecificeerd of het om de verzendende of ontvangende school gaat. We gaan ervan uit dat de bepaling voor beiden geldt. Het (ontvangen of verzonden) OKR mag worden bewaard tot 5 jaar na de uitschrijving van de leerling.

2.2 Landelijke, regionale afspraken en de praktijk

Niet alleen de wettelijke kaders bepalen hoe de uitwisseling van gegevens tussen scholen eruitziet. Ook landelijke en regionale afspraken en het gebruik van digitale systemen zijn hierin bepalend. Tot slot bespreken we in deze paragraaf wat tot nu toe bekend is over de gegevensoverdracht in de praktijk. We bespreken achtereenvolgens:

- Digitalisering van de gegevensoverdracht en OSO
- Regionale afspraken en platforms
- Relatie afspraken en inhoud dossiers
- Moment van overdracht OKR
- Rol van ouders

Digitalisering van de gegevensoverdracht en OSO
In de Nota van toelichting bij het Besluit werd in 2012 al de verwachting uitgesproken dat de uitwisseling van gegevens in toenemende mate op digitale wijze zou gaan plaatsvinden[7]. Een van de doelen van het Besluit was lastenverlichting in het onderwijs door de digitale uitwisseling van gegevens. Met het Besluit is een wettelijke grondslag gekomen om het persoonsgebonden nummer voor deze uitwisseling te gebruiken. Hierdoor werd ook een rechtstreekse koppeling van gegevens in administratiesystemen mogelijk.

De PO-Raad en de VO-raad werkten vooruitlopend op het Besluit ook in 2012 al samen aan een uitwerking van het Besluit om de overdracht landelijk te standaardiseren. Tegenwoordig kennen we dit als de Overstapservice Onderwijs, of kortweg OSO. Het beheer van OSO is in handen van Kennisnet. De PO-Raad en de VO-raad vertegenwoordigen het onderwijs binnen OSO. De Vereniging Digitaal Onderwijs Dienstverleners (VDOD) vertegenwoordigt in de samenwerking de leveranciers van software voor scholen. De meest gebruikte administratiepakketten in het onderwijs hebben een mogelijkheid om leerlinggegevens naar een andere school te versturen of gegevens op te halen door middel van een koppeling met OSO.

OSO werkt als volgt: In landelijke afspraken wordt door de bovengenoemde partijen het Besluit vertaald naar concrete velden in de administratiesystemen. De aanbieders van leerling administratiesystemen (LAS) zorgen voor de koppeling van deze velden in het administratiesysteem en de gegevens die binnen de OSO kunnen worden uitgewisseld. Scholen kunnen vervolgens voor hun leerlingen met een paar handelingen in hun administratiesysteem een set standaard gegevens van het overdrachtsdossier klaarzetten voor de overdracht. Vervolgens kunnen scholen enkele optionele gegevens aan- of uitvinken en bijlagen toevoegen. Vanuit het administratiesysteem wordt het dossier vervolgens klaargezet voor de overdracht. Om de uitwisseling te beveiligen specificeert de verzendende school een op OSO aangesloten ontvangende school. De ontvangende school haalt vervolgens de dossiers van de leerlingen op die bij de school zijn aangemeld.

Daarnaast wordt in veel regio's ook gebruik gemaakt van een regionaal platform, van waaruit de overdracht wordt gedaan. De verzendende school stuurt met behulp van een OSO-koppeling gegevens vanuit het LAS door naar een platform. Binnen het platform worden vervolgens gegevens doorgezet

[7] Ook in 2012 was digitale uitwisseling niet nieuw. Vanaf 2004 zijn er al initiatieven in het onderwijs geweest om leerlingdossiers te digitaliseren en digitaal tussen scholen uit te wisselen. Te denken valt aan het ELD (Elektronische Leerdossier) en later ook DOD (Digitaal overdrachtsdossier). In 2008 wisselde bijvoorbeeld tussen de 4 tot 9 procent van de scholen gegevens uit met DOD (Smeeds & Marx, 2008).

naar de ontvangende scholen. Dit kan op verschillende manieren. Zo zijn er ouders die bij aanmelding een code overhandigen aan de vo-school waarmee de vo-school toegang krijgt tot het dossier op het platform. De ontvangende school haalt vervolgens het dossier met een OSO-koppeling van het platform naar het eigen LAS. In Figuur 2.2 is schematisch uitgewerkt hoe de digitale overdracht van gegevens verloopt.

Figuur 2.2 Schematisch overzicht van digitale uitwisseling tussen scholen

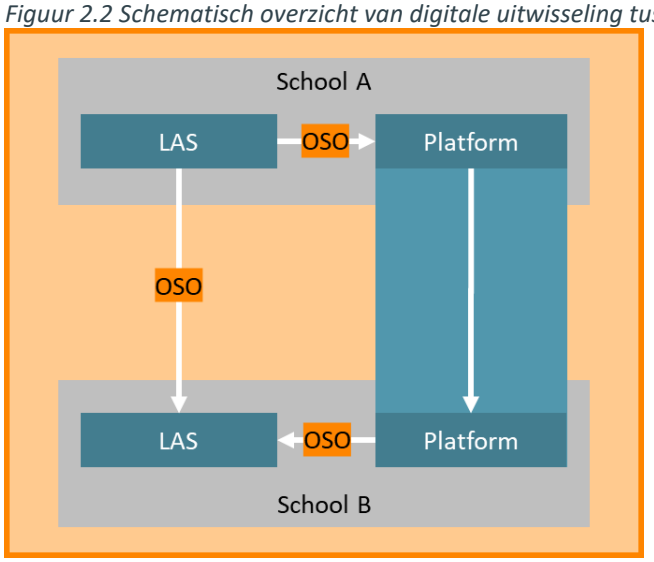

Regionale afspraken en platforms

In veel regio's spelen samenwerkingsverbanden passend onderwijs behalve bij de overstap van het regulier naar het gespecialiseerd onderwijs, ook een belangrijke rol in de coördinatie van de overgang van het po naar het vo. Het doel van de samenwerkingsverbanden is dat er een dekkend aanbod is in de regio, zodat alle kinderen een passende plek kunnen krijgen. Samenwerkingsverbanden brengen daarom vaak in de regio in kaart welke leerlingen vanuit welke scholen naar welk vervolgonderwijs uitstromen. Zij hebben nauw contact met de scholen zodat zij kunnen anticiperen op welke capaciteit er nodig is in het gespecialiseerd onderwijs en welke ondersteuning er in het regulier onderwijs geboden moet worden.

In grote gemeenten zijn er vaak lokale afspraken over de overgang van po naar vo. In deze gemeenten zijn veel verschillende basisscholen die naar veel verschillende vo-scholen leerlingen leveren. Om de overdracht van de dossiers te stroomlijnen zijn er lokale en regionale afspraken die betrekking hebben op bijvoorbeeld de inhoud van het OKR en het moment van overdacht van het OKR.[8] Voor de overdracht van het OKR zijn er vaak gedetailleerde technische instructies over hoe OKR's worden klaargezet, verzonden en ontvangen.

Deze afspraken worden in sommige regio's ook in formats verwerkt op de eerdergenoemde regionale platforms. De schoolbesturen in een regio zijn samen de eigenaar van zo'n platform. Met het samenwerkingsverband is afgesproken dat zij het platform in beheer hebben namens de besturen.

[8] Oomens, M., Ketelaars, M., Aarsen, E. van, & Scholten, F. (2016). Afspraken over de overgang van basis- naar voortgezet onderwijs. Utrecht: Oberon.

Relatie afspraken en inhoud dossiers

Het bevoegd gezag van scholen is juridisch verantwoordelijk voor het juiste gebruik van persoonsgegevens en dus ook voor de inhoud van het overdrachtsdossier. Regionale afspraken en het OSO helpen, maar zijn niet voldoende om aan de wet te voldoen. Zo kunnen scholen bijvoorbeeld ook met een OSO-koppeling meer informatie delen dan noodzakelijk. Zowel bij de Autoriteit Persoonsgegevens als de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs zijn zaken bekend waar gegevens die niet meer relevant waren, toch in het overdrachtsdossier terecht zijn gekomen.[9] Daarnaast kunnen scholen ook bijlagen toevoegen bij een overdracht via OSO, waarin ook niet-toegestane gegevens kunnen staan. Zo kan bijvoorbeeld in een bijgevoegd ontwikkelingsperspectiefplan iets staan over het geboorteland als toelichting bij problemen met de taalontwikkeling, terwijl velden in het LAS als nationaliteit en geboorteland niet via OSO kunnen worden overgedragen.

Moment van overdracht van het OKR

Uit onderzoek uit 2016 blijkt dat 91 procent van de vo-scholen het OKR bij of na aanmelding en vóór de toelating ontvangt van het basisonderwijs.[10] In 2018 bedraagt dit percentage 74 procent.[11] Uit interviews met vo-scholen blijkt dat zij het OKR gebruiken om aan de zorgplicht te voldoen: *"Bij leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte kijkt de school of deze ondersteuningsbehoefte past binnen de basisondersteuning. Als de school de benodigde extra ondersteuning niet kan bieden, overlegt zij met de ouders over een passende plek op een andere school."*[12] Om dit traject zorgvuldig te kunnen doorlopen, is de aanmelding van leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte vaak enkele maanden eerder dan die van andere leerlingen.

Rol van ouders

Hoewel ouders volgens de wet recht hebben op inzage in het OKR, laat eerder uitgevoerd onderzoek zien dat dit in de praktijk niet altijd gebeurt.[13] In 2018 zegt ongeveer één op de vijf ouders dat zij geen mogelijkheid tot inzage in het OKR hebben gehad. Van de ouders die aangeven gebruik te hebben gemaakt van de inzagemogelijkheid, geeft eveneens een vijfde aan geen mogelijkheid te hebben gehad om hun mening toe te voegen.

[9] Bijvoorbeeld: https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/privacyverhalen/dankzij-jennifer-36-begint-haar-dochter-met-een-schoon-dossier-aan-de-middelbare-school en https://www.onderwijsgeschillen.nl/thema/onderwijskundig-rapport/

[10] Oomens, M., Ketelaars, M., Aarsen, E. van, & Scholten, F. (2016). Afspraken over de overgang van basis- naar voortgezet onderwijs. Utrecht: Oberon.

[11] Oomens, M., Scholten, F., & Luyten, H. (2019). Evaluatie Wet Eindtoetsing PO. Eindrapportage. Utrecht: Oberon.

[12] Blz. 24: Oomens, M., Ketelaars, M., Aarsen, E. van, & Scholten, F. (2016). Afspraken over de overgang van basis- naar voortgezet onderwijs. Utrecht: Oberon.

[13] Idem.

3 Onderzoeksvragen een aanpak

3.1 Onderzoeksvragen

Doelstelling
Met dit onderzoek evalueren we het Besluit uitwisseling leer- en begeleidingsgegevens. Daarnaast bieden we zicht op de huidige praktijk van de uitwisseling. De primaire doelstelling van het onderzoek is het evalueren van de mate waarin de huidige praktijk voldoet aan de kaders uit het Besluit en ook aan de wettelijke kaders voor de uitwisseling van gegevens.

Onderzoekskader
We hebben het uitwisselingsproces onderverdeeld in vijf fasen (zie Figuur 3.1). Deze onderverdeling in vijf fasen vormt de basis voor het onderzoekskader en zetten we in voor de ordening van de onderzoeksvragen.

Figuur 3.1 Onderzoekskader

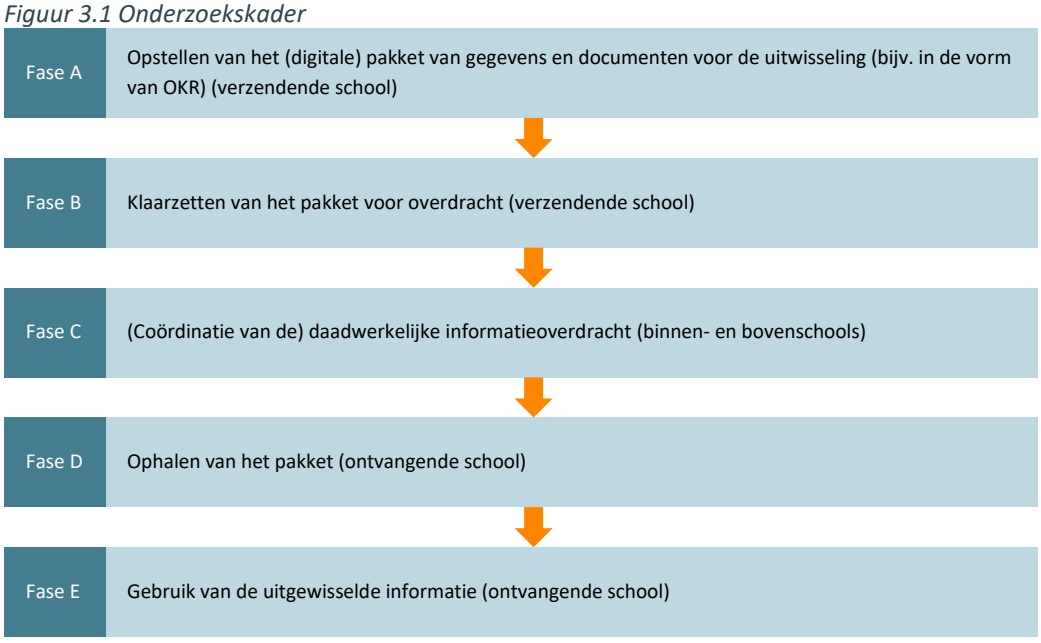

Onderzoeksvragen
We hebben de volgende hoofdvraag voor het onderzoek geformuleerd: **Hoe ziet de huidige praktijk van het uitwisselen van leer- en begeleidingsgegevens eruit, is dat conform de wet- en regelgeving en naar tevredenheid van scholen?**

Deze hoofdvraag is verder uitgewerkt in 16 onderzoeksvragen. De vragen zijn geordend volgens de vijf fasen uit het onderzoekskader. Naast onderzoeksvragen die specifiek zijn voor een bepaalde fase, zijn er ook vragen die betrekking hebben op het gehele proces.

Gehele uitwisselingsproces

1. Hoe verloopt het huidige uitwisselingsproces van leer- en begeleidingsgegevens waar het Besluit uit 2012 betrekking op heeft?
2. Welke personen en organisaties zijn betrokken bij de uitwisseling van leer- en begeleidingsgegevens?
3. Bij welke fase(n) uit het uitwisselingsproces zijn deze personen en organisaties betrokken en wat is hun rol?

Fase A (opstellen door verzendende school)

4. Wat is de betrokkenheid van ouders bij de inhoud van het overdrachtsdossier en zijn zij op de hoogte van hun rechten?
5. In hoeverre vragen scholen expliciet toestemming aan zorgverleners en ouders voor het uitwisselen van gegevens over sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag die afkomstig zijn van zorgverleners?
6. Is het voor po-scholen voldoende duidelijk welke zaken wel en welke zaken niet in het OKR voor de *overdracht naar het vo* mogen worden ingevuld?
7. In hoeverre ervaren po-scholen voldoende juridische ruimte om het OKR voor de *overdracht naar het vo* naar behoren en naar wens in te vullen?

Fase A (opstellen door verzendende school) & Fase B (klaarzetten door verzendende school)

8. In welke mate houden de verzendende scholen zich aan de in het Besluit uit 2012 gestelde kaders omtrent informatie-uitwisseling?
    a. Vallen de uitgewisselde gegevens binnen de in het Besluit geschetste bandbreedte?
    b. In welke mate is er sprake van proportionaliteit? Worden er niet meer gegevens uitgewisseld dan noodzakelijk?
9. Hoe is de omgang met privacygevoelige leer- en begeleidingsgegevens (in het overdrachtsdossier) geborgd bij de verzendende scholen (administratief, registratie en toegang tot het dossier)?

Fase C (daadwerkelijke informatieoverdracht)

10. Hoe is de omgang met privacygevoelige leer- en begeleidingsgegevens (in het overdrachtsdossier) geborgd bij de daadwerkelijke informatieoverdracht?
11. Vindt de uitwisseling alleen plaats tussen de in de wet genoemde partijen (tussen scholen onderling of tussen school en samenwerkingsverband) of worden gegevens ook met andere partijen uitgewisseld?
12. Op welke momenten vindt de uitwisseling van het OKR plaats *bij de overgang van het po naar het vo*?

Fase D (ophalen door ontvangende school) & Fase E (gebruik door ontvangende school)

13. Hoe is de omgang met privacygevoelige leer- en begeleidingsgegevens (in het overdrachtsdossier) geborgd bij de ontvangende scholen (administratief, registratie en toegang tot het dossier) en hoe gaan deze scholen om met bewaartermijn?

Fase E (gebruik door ontvangende school)

14. Hoe wordt het OKR na ontvangst door de ontvangende vo-school gebruikt?
    a. Hoe wordt het OKR bij *de overgang van po naar vo* door vo-scholen ingezet voor de warme overdracht en het zoeken naar passende ondersteuning?
    b. In welke mate wordt het OKR bij *de overgang van po naar vo* door vo-scholen ingezet bij besluitvorming omtrent toelating en plaatsing van leerlingen op een school?
15. Is het voor vo-scholen voldoende duidelijk waarvoor zij het OKR bij de *overdracht naar het vo* voor mogen gebruiken?
16. In hoeverre ervaren vo-scholen voldoende juridische ruimte voor gebruik van het OKR dat zij ontvangen bij de *overgang van een leerling naar het vo*?

3.1 Onderzoeksopzet op hoofdlijnen[14]

Voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen is gebruikgemaakt van een *mixed methods* aanpak. De dataverzameling bestond uit drie onderdelen:

1. Kwalitatief onderzoek: online interviews met ketenpartners;
2. Kwantitatief onderzoek: enquête onder scholen in het funderend onderwijs;
3. Kwalitatief onderzoek: verdiepende casestudie.

Ad 1: Online interviews met ketenpartners

Het onderzoek is gestart met een inventarisatie bij verschillende ketenpartners om een eerste beeld te krijgen van de huidige uitwisselingspraktijk. We hebben in april 2024 vijf online interviews gehouden met een vertegenwoordiger van de PO-Raad, VO-raad, Kennisnet, Onderwijs Transparant en Ouders & Onderwijs. De rollen van deze ketenpartners hebben betrekking op verschillende fasen uit het uitwisselingsproces. Voor de online interviews ontwikkelden we een gespreksleidraad met open vragen (zie Bijlage 1.2). De vragen die betrekking hebben op het gehele uitwisselingsproces (1 t/m 3) zijn besproken met alle organisaties, waarbij we met name inzoomden op hun eigen rol en daar waar relevant de actoren die zij vertegenwoordigen. De gespreksleidraad gebruikten we tevens om van elk gesprek een (geanonimiseerd) verslag te maken.

Ad 2: Enquête onder scholen in het funderend onderwijs

Om inzicht te krijgen in de huidige praktijk van het uitwisselen van leer- en begeleidingsgegevens, is in de periode mei-juni 2024 een vragenlijst ingevuld namens 553 schoolvestigingen: 218 basisscholen (bo), 179 middelbare scholen (vo) en 157 scholen voor gespecialiseerd onderwijs[15] (go). Dit betreft 22 procent van de totale groep van ruim 2.500 schoolvestigingen die is uitgenodigd om deel te nemen aan de enquête. De respons is per onderwijssector representatief naar landsdeel, stedelijkheid en gemeente-indeling (G4, G40 en G-overig), zie Tabel B.3 in Bijlage 1.

Per onderwijssector (po, vo en go) is een verschillende vragenlijst ingevuld (zie Bijlage 1.3), waarmee de vragen beter aansloten op de specifieke context binnen een sector en de bevragingslast zo beperkt mogelijk is gehouden. Ook is zorgvuldig afgewogen over welke overgangen in het onderwijs de vragen gaan. Zo is bijvoorbeeld voor basisscholen gekozen om de overgang van po naar vo uit te vragen vanuit het perspectief van de verzendende school en de overgang binnen het po als ontvangende school. Tabel

[14] Een meer gedetailleerde beschrijving van de onderzoeksaanpak is opgenomen in Bijlage 1.

[15] Onder gespecialiseerd onderwijs vallen scholen voor speciaal basisonderwijs (sbo), voor speciaal onderwijs (so) en voor speciaal voortgezet onderwijs (vso).

3.1 geeft per onderwijssector een overzicht van de overgangen die zijn uitgevraagd en vanuit welk perspectief (als verzendende of als ontvangende school).

Tabel 3.1 Overzicht opgehaalde perspectieven per soort schoolovergang

	Schoolovergang		
	Po → vo	Regulier ↔ speciaal	Binnen dezelfde sector
Basisscholen			
Vanuit het perspectief van verzendende school			
Vanuit het perspectief van ontvangende school			
Scholen voor voortgezet onderwijs			
Vanuit het perspectief van verzendende school			
Vanuit het perspectief van ontvangende school			
Scholen voor gespecialiseerd onderwijs			
Vanuit het perspectief van verzendende school			
Vanuit het perspectief van ontvangende school			

Ad 3: Verdiepende casestudie

Om zicht te krijgen op de onderlinge samenhangen tussen fasen binnen het proces, op ervaringen en op motieven voor mogelijke discrepanties tussen de uitwisselingspraktijk enerzijds en wet- en regelgeving anderzijds, hebben we diepgang gezocht en kwalitatieve informatie opgehaald in een casestudie. De onderzoekseenheid van de casestudie bestaat uit een regionaal netwerk van scholen waartussen de uitwisseling van leer- en begeleidingsgegevens plaatsvindt. In de praktijk is dit netwerk gelijk aan regionale povo-netwerken of het samenwerkingsverband. Drie verschillende 'soorten' netwerken namen deel in de casestudie (zie Tabel 3.2). De casestudie voerden we uit door middel van een (groeps)gesprek in een regio.

Tabel 3.2 Overzicht deelname 'soorten' netwerken en gespreksdeelnemers

	Grootte regio	Werkwijze rondom de overdracht	Gespreksdeelnemers
1	Kleine regio	Geen regionaal platform, geen vast format voor het overdrachtsdossier	PO (n = 2) VO (n = 2) Samenwerkingsverband po (n = 1) **Totaal n = 5**
2	Grote regio Grootstedelijk	Regionaal platform *met* een vast format voor het overdrachtsdossier	PO (n = 1) VO (n = 5) Samenwerkingsverband vo (n = 3) **Totaal n = 9**
3	Zeer grote regio Grootstedelijk	Regionaal platform *met* een vast format voor het overdrachtsdossier	Samenwerkingsverband vo (n = 1) **Totaal n = 1**

De gesprekken zijn gehouden in juni 2024 en duurden 1,5 uur tot 2 uur. Per case hebben we de groepsgesprekken georganiseerd via de coördinator van het netwerk (samenwerkingsverband). In overleg met de coördinator hebben we in overleg een selectie van gesprekspartners gemaakt: een mix van po- en vo-scholen. Vanuit het po namen directies en ib'ers deel aan de gesprekken, en vanuit het vo waren dit schooldirecteuren, teamleiders en ondersteuningscoördinatoren. De gesprekken vonden in twee regio's fysiek plaats, en in één regio is het gesprek online georganiseerd. Aangezien we ook de gegevensuitwisseling bij de overstap van regulier naar gespecialiseerd onderwijs onderzoeken, hebben

we een aparte casus opgezet met een schoolleider uit het vso en een ib'er uit het sbo. Voor de groepsgesprekken is een gespreksleidraad ontwikkeld (zie Bijlage 1). De gespreksvragen waren opgedeeld in drie onderdelen: 1) de fases van uitwisseling van leer- en begeleidingsgegevens, 2) de inhoud van de gegevens en 3) aandachtspunten voor de toekomst rondom de uitwisseling. De gespreksverslagen zijn op dezelfde manier gemaakt als die van de ketenpartners, zodat de opgehaalde informatie ook goed naast elkaar gelegd kon worden.

3.2 Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken bespreken we de resultaten van het onderzoek. In hoofdstuk 4 gaan we in op de gegevensuitwisseling bij de overgang van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs. In hoofdstuk 5 staat de uitwisseling van gegevens tussen het regulier onderwijs en het gespecialiseerd onderwijs centraal. In hoofdstuk 6 behandelen we de gegevensuitwisseling bij de overstap tussen scholen binnen dezelfde sector (bijvoorbeeld bo naar bo). Tot slot beantwoorden we in hoofdstuk 7 puntsgewijs de onderzoeksvragen. In Bijlage 1 is een uitgebreide toelichting op de onderzoeksmethode toegevoegd.

We beschrijven de resultaten van de verschillende dataverzamelingsmethoden in de volgende hoofdstukken in samenhang, waarbij we steeds bij de enquête uitkomsten beginnen en vervolgens duiding geven aan de hand van de vondsten uit de interviews en de casestudie (in blauw).

4 Gegevensuitwisseling bij de overgang van groep 8 naar het vo

In Nederland maken ieder jaar ruim 200.000 leerlingen de overstap van groep 8 in het basisonderwijs naar de brugklas in het voortgezet onderwijs. Dit hoofdstuk beschrijft hoe en welke gegevens er worden uitgewisseld tussen het basis- en voortgezet onderwijs ten behoeve van deze overstap.

4.1 Procesbeschrijving van de gegevensuitwisseling

Betrokkenen en hun rol ten aanzien van overdrachtsdossiers
Vooral leerkrachten van groep 8 en intern begeleiders (ib'ers) zijn betrokkenen bij het overgangsdossier, zoals blijkt uit Tabel 4.1. Zij stellen vooral de inhoud van het dossier samen (respectievelijk 93 en 59 procent) en/of voegen er informatie aan toe (respectievelijk 88 en 68 procent). Bij een deel van de scholen hebben zij ook betrokkenheid bij het klaarzetten en de coördinatie van de dossiers voor de overdracht. Met het klaarzetten is bij de helft van de scholen ook een administratief medewerker betrokken.

Bij ongeveer een derde van de scholen heeft de directie een rol: bij de coördinatie van de overdracht (18 procent), met het samenstellen van de inhoud (15 procent), met het toevoegen van informatie aan het dossier (11 procent) en/of het klaarzetten van de overdracht (8 procent). Ook leerkrachten van andere leerjaren spelen soms een rol. Meestal gaat het dan om leerkrachten van groep 7 die bij een deel van de scholen betrokken zijn bij het samenstellen van de inhoud van het dossier (21 procent) en/of bij het toevoegen van informatie daaraan (26 procent). Het samenwerkingsverband passend onderwijs, bovenschoolse overstapcoördinatoren en onderwijsassistenten zijn bij een relatief beperkt aantal scholen betrokken bij de overdrachtsdossiers.

Tabel 4.1 Betrokkenen en hun rol (n = 218)

Overgang po-vo	Inhoud samenstellen	Informatie toevoegen	Klaarzetten voor overdracht	Coördinatie van de overdracht	Heeft geen rol
Leerkracht(en) groep 8	93%	88%	47%	43%	1%
Intern begeleider(s)	59%	68%	35%	55%	9%
Administratief medewerker(s)	11%	18%	50%	27%	40%
Directie	15%	11%	8%	18%	64%
Leerkracht(en) groep 7	21%	26%	3%	2%	65%
Samenwerkingsverband passend onderwijs	5%	4%	1%	8%	84%
Leerkracht(en) van eerdere leerjaren	8%	5%	0%	1%	89%
Bovenschoolse overstapcoördinator	0%	0%	1%	3%	97%
Onderwijsassistent	1%	1%	0%	0%	98%

Bron: Vragenlijst basisscholen, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Casestudie Het landelijk beeld uit de vragenlijst sluit op hoofdlijnen aan bij de analyse van de casestudie. De hoofdrol bij het opstellen van het dossier is weggelegd voor de leerkracht groep 8 en de ib'er(s). Afhankelijk van de school, speelt bij de daadwerkelijke overdracht ook de directie of een administratief

medewerker een rol. Een directe rol van samenwerkingsverbanden bij het opstellen van het dossier hebben we in de casestudie niet gevonden. Het is wel zo dat in twee grotere regio's het regionale platform ook gebruikt wordt voor het aanvragen van ondersteuning of onderzoek naar ondersteuning en het monitoren en verwerken van deze aanvragen/onderzoeken. Het samenwerkingsverband draagt zo wel voor een deel van de leerlingen bij aan de 'dossiervorming'. In alle drie de regio's speelt het samenwerkingsverband wel in meer of mindere mate een rol in coördinatie van de overdracht. Vanuit deze rol is het samenwerkingsverband voor betrokkenen op de scholen ook meer of minder zichtbaar. De rol varieert van het organiseren en faciliteren van gesprekken tussen vertegenwoordigers van scholen in de regio tot het (in opdracht van besturen) beheren van regionale platforms, vastleggen van afspraken, maken van jaarplanningen of (beperkte) scholing van leerkrachten/ib'ers op de scholen.

Samenstelling van de overdrachtsdossiers

Vrijwel alle basisscholen (96 procent) vullen overdrachtsdossiers (deels of gedeeltelijk) automatisch met behulp van hun administratiesysteem, zoals ParnasSys of ESIS (Tabel 4.2). En bij driekwart is het format van het dossier (deels) afhankelijk van regionale afspraken tussen scholen. Ongeveer de helft van de scholen die regionale afspraken hebben gemaakt, maakt gebruik van een vast format in een (regionaal) platform zoals Onderwijs Transparant, ELK of LDOS.

Tabel 4.2 Wijze waarop het overdrachtsdossiers worden opgesteld (n = 218)

	Voor (vrijwel) alle gegevens	Voor een deel van de gegevens	Voor (vrijwel) geen gegevens	Weet niet
Automatische invulling door het administratiesysteem	33%	63%	3%	1%
Op basis van regionale afspraken tussen scholen	33%	31%	11%	25%

Bron: Vragenlijst basisscholen, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Casestudie Het beeld van de geïnterviewde stakeholders is dat de gegevensoverdracht van po naar vo vrijwel volledig digitaal via OSO gaat, met een enkele uitzondering daargelaten. Deze OSO-uitwisseling kan rechtstreeks van het administratiesysteem van de basisschool naar het administratiesysteem van de vo-school, maar ook via een digitaal regionaal platform. In dat geval vult de basisschool het dossier met een OSO-koppeling in het platform. De overdracht binnen het platform van basisschool naar vo-school gaat niet via OSO. De koppeling van platform naar de vo-school gaat weer via OSO. In 3 van de 4 regio's uit de casestudie wordt gebruik gemaakt van een regionaal platform, waarin een 'gestandaardiseerd OKR-format' deels met behulp van OSO wordt gevuld.

Naast de (deels) automatische invulling van de overdrachtsdossier, spelen scholen een actieve rol in wat er in het aanvullen van het dossier. Vrijwel alle basisscholen (97 procent) voert namelijk aanvullende handelingen uit (Figuur 4.1). Hierbij gaat het voornamelijk om het toevoegen van ontbrekende gegevens en toelichtingen (86 procent). Ook voegt ongeveer twee derde van de scholen bijlagen toe en verwijdert de helft irrelevante gegevens uit het dossier. Voor de meeste scholen geldt dus dat de initiële (deels) automatische invulling van het dossier eerder als minimaal wordt gezien, dan overcompleet, gezien de relatief grote mate waarin gegevens worden toegevoegd tegenover een beperktere mate van het verwijderen van gegevens.

Figuur 4.1 Aanvullende handelingen met betrekking tot de invulling van het overdrachtsdossier (n= 218)

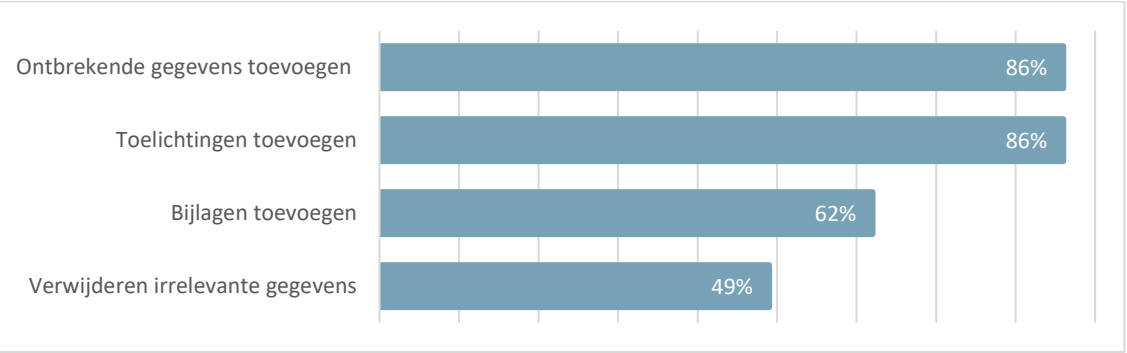

Bron: Vragenlijst basisscholen, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Casestudie In de casestudie hebben we ook inzicht gekregen in welke gegevens veel worden toegevoegd. Het toevoegen van bijlagen betreft het toevoegen van het ontwikkelingsperspectief (OPP)[16], begeleidingsplannen, handelingsplannen, bijlage met betrekking tot sociaal emotioneel functioneren, resultaten van de Centrale Eindtoets/Doorstroomtoets, dyslexie/dyscalculieverklaring, overzichten/grafieken leerlingvolgsysteemtoetsen, onderzoeksrapportages (zoals een IQ test) en diagnostisch onderzoek. Toelichtingsvelden bestaan uit informatie over leerlingkenmerken, sociaal-emotioneel functioneren, werkhouding, fysieke ontwikkeling, gezondheidsklachten, verzuim en extra begeleiding. In de toelichting beschrijven basisscholen hoe zij met gedrag zijn omgegaan en welke ondersteuning geadviseerd wordt. De mate waarin bijlagen en toelichten bij dossiers worden gevoegd, verschilt sterk tussen scholen en is afhankelijk van de leerkracht of ib'er die het dossier heeft opgesteld.

Borging van omgang met (privacygevoelige) gegevens in overdrachtsdossiers

Basisscholen houden op verschillende manieren rekening met de omgang met privacygevoelige gegevens die zijn opgenomen in het overdrachtsdossier zoals het persoonsgebonden nummer (BSN). (Figuur 4.2) Alle scholen hebben maatregelen getroffen om de toegang tot de dossier te reguleren. In de meeste gevallen gaat het om het beperken van de toegang tot het dossier door alleen specifieke personen toegang te geven (80 procent) of via inloggegevens of een wachtwoord (69 procent). Bij ruim de helft van de scholen (58 procent) zijn overdrachtsdossiers alleen toegankelijk via een beveiligd administratiesysteem. Ook komt het voor dat gegevens beveiligd worden opgeslagen (bij 40 procent van de basisscholen) en/of gevoelige gegevens versleuteld opgeslagen worden (bij 13 procent van de basisscholen).

Casestudie De casestudie laat zien dat scholen rollen en rechten met betrekking tot het overdrachtsdossier in het administratiesysteem en/of het regionale platform (laten) instellen. Deze instellingen kunnen op school, maar ook op bestuursniveaus zijn ingeregeld. Vertegenwoordigers van meerdere basisscholen geven aan dat leerkrachten in het administratiesysteem alleen toegang hebben tot de gegevens van de leerlingen uit hun eigen groep. Daarnaast hebben de ib'er en de schoolleider en vaak ook de administratie toegang tot de gegevens van alle leerlingen in het systeem. Beheerders van platforms kunnen op een vergelijkbare manier rollen en rechten inrichten voor medewerkers bij scholen in een regio. Voor samenwerkingsverbanden is bijvoorbeeld een monitoringsrol, waarbij geen toegang is tot de dossiers zelf, maar wel tot regionale cijfers over ondersteuningsbehoeften en toelatingsbeslissingen.

[16] De verplichte onderdelen van het OPP staan beschreven in de wet en zijn: de verwachte uitstroombestemming van de leerling met onderbouwing en een beschrijving van de te bieden ondersteuning en begeleiding en – indien aan de orde – de afwijkingen van het (reguliere) onderwijsprogramma (zie ook de website van de Inspectie). In het OPP staan daarom vaak kwalitatieve beschrijvingen van leerlingkenmerken die bevorderend of belemmerend zijn voor het leren en kenmerken.

Figuur 4.2 Toegangverlening tot het overdrachtsdossier (n=218)

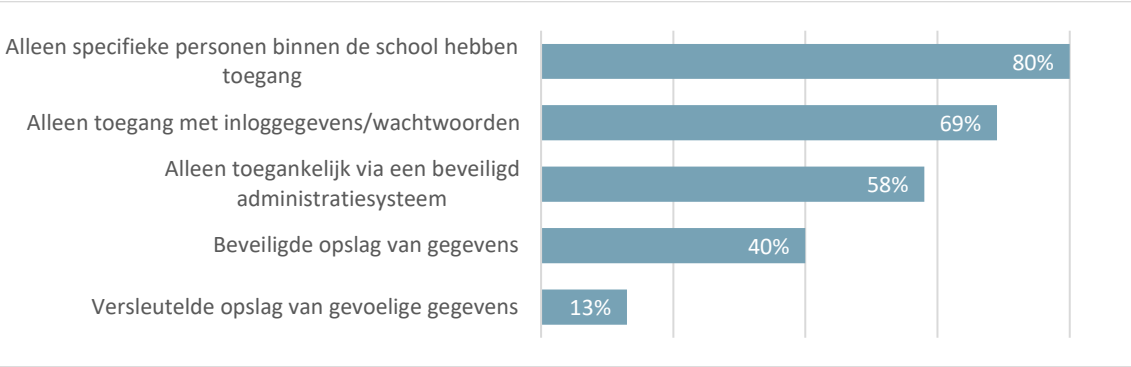

Bron: Vragenlijst basisscholen, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

In het Besluit staat het volgende over het bewaren van het overdrachtsdossier:

Art. 7a: *"Het onderwijskundig rapport wordt bewaard tot vijf jaar na uitschrijving van de leerling."*

60 procent van de basisscholen bewaart het overdrachtsdossier maximaal 5 jaar na overdracht aan het vo en voldoet daarmee aan de wettelijke eis. Bij het merendeel van deze scholen ziet een administratief medewerker of de directie[17] hierop toe (62 procent) of verwijdert het systeem de dossiers automatisch na het aflopen van de bewaartermijn (24 procent). De overige scholen die de dossiers maximaal 5 jaar bewaren zien niet toe op verwijdering van de dossiers[18] (4 procent) of weten niet of dit gebeurt (10 procent). Bij 51 procent van de scholen wordt er dus met zekerheid voldaan aan de wettelijke bewaartermijn van 5 jaar.

13 procent van de scholen voldoet niet aan de wettelijke eis en bewaart de overdrachtsdossier langer dan 5 jaar (3 procent) of zelfs voor onbepaalde tijd (10 procent). De overige basisscholen (ruim een kwart van het totaal) weten niet hoelang de overdrachtsdossiers bewaard blijven.

Figuur 4.3 Bewaartermijn van de overdrachtsdossiers (n=218)

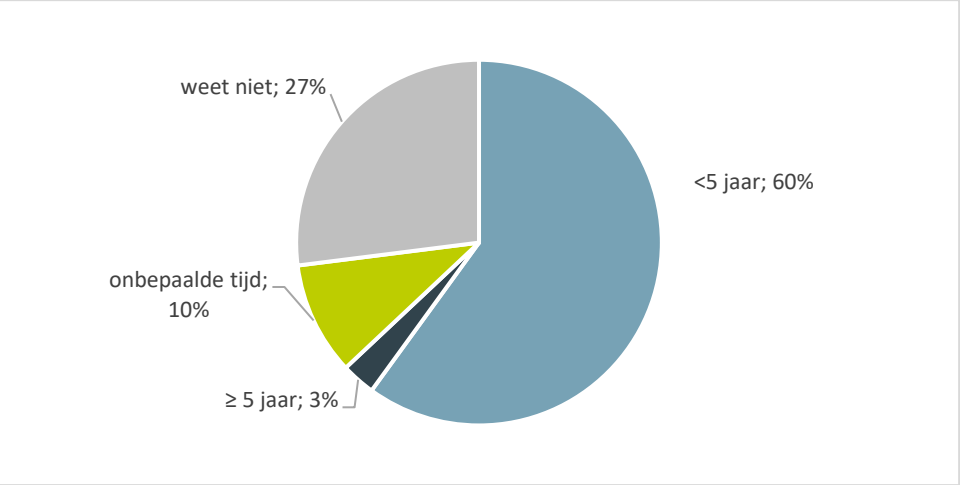

Bron: Vragenlijst basisscholen, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

[17] Bij een deel van de scholen zijn ook intern begeleiders of de (bovenschoolse) AVG-medewerkers genoemd.
[18] Dit verdient nog aandacht en moet nog ingeregeld worden.

Rol van ouders, externe deskundigen en schoolondersteunend personeel
In de toelichting bij het Besluit staat het volgende over de rol van ouders en deskundigen:

Nota van Toelichting, p. 7: *"Bij de uitwisseling van het verplichte onderwijskundig rapport van het basis- en (voortgezet) speciaal onderwijs naar het voortgezet onderwijs geldt dat de ouder inzage- en correctierecht heeft. Scholen zijn verplicht ouders actief te informeren over de inhoud van het onderwijskundig rapport. Professionele indrukken kunnen niet gecorrigeerd worden, maar indien de ouders hierbij bezwaren hebben dan dient dit vermeld te worden in het dossier. De opmerkingen en visie van de ouders moeten dus op verzoek worden toegevoegd aan het dossier."*

p. 11, onder sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag*: "Als het gegevens betreffen uit de behandelpraktijk van een zorgverlener, zoals een gedragskundige, dan is daarop de betreffende regelgeving van de beroepsgroep van toepassing. Dit kan betekenen dat scholen dergelijke gegevens niet zonder meer mogen uitwisselen, tenzij er expliciete toestemming is van de zorgverlener en de ouder of leerling."*

Bijna alle basisscholen (96 procent) betrekken ouders en verzorgers op enige wijze bij de overdrachtsdossiers. Vier procent doet dit niet.

94 procent vraagt ouders expliciet om toestemming voor het opnemen van bepaalde gegevens in het dossier. Daarbij gaat het veelal om AVG-gevoelige gegevens zoals diagnoseverklaringen, behandelverslagen en de beschrijving van de thuissituatie.

Ouders krijgen op verschillende manieren inzicht in het dossier. Bij 67 procent van de basisscholen wordt het dossier besproken met ouders, bij 42 procent krijgen ouders (ook) een papieren afschrift en bij ongeveer een kwart krijgen ouders (ook) digitaal toegang tot het dossier. Op 12 procent van de basisscholen worden geen van voorgenoemde manieren aangeboden om ouders inzicht te geven in het dossier van hun kind.

Ook wordt ouders op verschillende manieren de mogelijkheid geboden om (aanvullende) input te leveren. Bij ongeveer de helft van de scholen (49 procent) mogen ouders hun zienswijze toevoegen aan het dossier in een apart veld of als bijlage en bij 44 procent van de scholen wordt het dossier door de school aangepast indien ouders hierom vragen. Bij 25 procent van de basisscholen is beide mogelijk en bij 32 procent kan beide niet.

62 procent van de basisscholen legt vast dat zij ouders hebben betrokken. Bij 47 procent van de basisscholen gebeurt dit door ouders te laten tekenen voor gezien en bij eveneens 47 procent door te laten tekenen voor akkoord.

Figuur 4.4 Betrokkenheid van ouders of verzorgers bij het dossier (n=218)

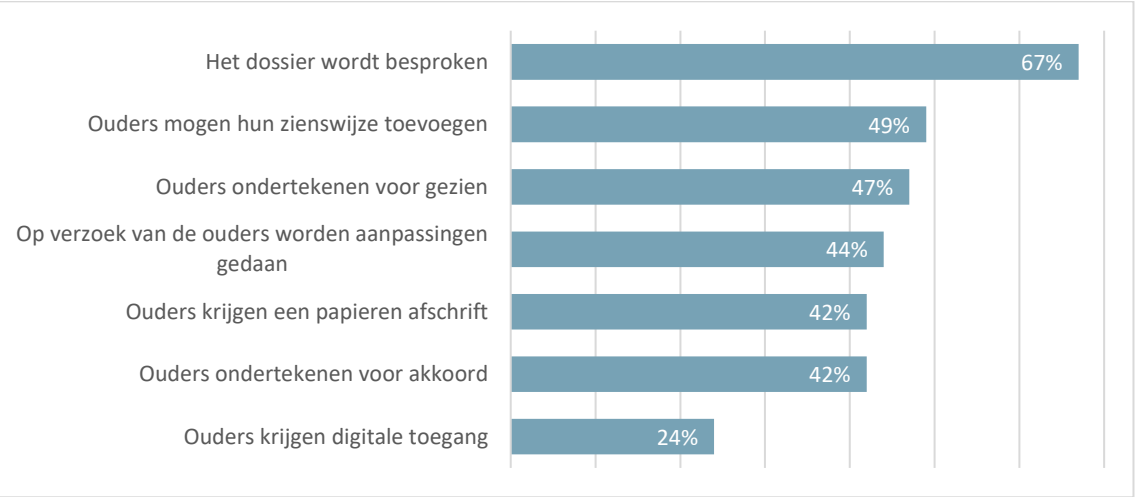

Bron: Vragenlijst basisscholen, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Een relatief kleine groep basisscholen vraagt naast ouders ook aan andere partijen expliciet toestemming voor het opnemen van bepaalde gegevens in het overdrachtsdossier. Dit betreft externe deskundigen (bij 6 procent van de scholen) of schoolondersteunend personeel (bij 5 procent van de scholen) die toestemming geven voor de opname van onder andere diagnoses, onderzoeken en/of de geboden begeleiding aan leerlingen.

Casestudie De casestudie toont ook aan dat betrokkenheid van ouders bij het dossier per basisschool anders wordt georganiseerd. Een veelgenoemd moment waarop het dossier wordt besproken en ter inzage wordt aangeboden is tijdens het gesprek over het definitieve advies, samen met ouders en kind op school. Basisscholen geven aan dat veel ouders, vaak bij leerlingen waarbij niet veel speelt en het dossier vrij leeg is, het dossier amper doorlezen en direct ondertekenen. In twee regio's kunnen ouders inloggen in het regionale platform en het dossier inzien en hun eigen zienswijze toevoegen. De basisschool doorloopt het dossier met ouders die niet digitaal vaardig zijn. In sommige gevallen worden op verzoek van ouders irrelevante gegevens uit het dossier verwijderd of wordt de inhoud geherformuleerd. Eén basisschool gaf aan dat dit doorgaat totdat er consensus is tussen school en ouders. Op deze basisscholen tekenen ouders 'voor akkoord'. Deze basisscholen wisten niet dat 'tekenen voor gezien' (in plaats van 'tekenen voor akkoord') ook mag in combinatie met het 'toevoegen van de eigen zienswijze' van ouders.

Basisscholen gaven tijdens de interviews aan dat het dossier geen informatie mag bevatten die voor ouders onbekend is; deze onderwerpen zouden al eerder besproken moeten zijn, bijvoorbeeld tijdens het voorlopig adviesmoment in groep 7. Echter worden ouders volgens Ouders & Onderwijs vaak pas laat betrokken bij de overdracht van de leerlinggegevens. De overdrachtsdossier staan al helemaal klaar voor de overdracht als basisscholen ouders benaderen voor inzage. Scholen ervaren de reactie van ouders dan als een last. Terwijl het dossier voor ouders als een verrassing komt. Ouders zijn vaak niet op de hoogte van de rechten op het gebied van inzage en rectificatie.

Overdracht van het dossier

Ruim de helft van de basisscholen (58 procent) draagt de dossiers doorgaans vanuit hun eigen administratiesysteem (bijvoorbeeld ParnasSys of ESIS) rechtstreeks over naar dat van de ontvangende vo-school. Bij 40 procent vindt de overdracht plaats via een digitaal platform zoals Onderwijs

Transparant, LDOS of ELK. Een papieren afschrift afgeven door ouders aan de vo-school bij inschrijving komt nauwelijks voor (bij 2 procent van de scholen).

Casestudie De casestudie en gesprekken met stakeholders wijzen uit dat dit niet wil zeggen dat ouders geen rol spelen bij de overdracht van het dossier. In grote gemeenten genereert de basisschool via het digitaal platform een formulier waarop een unieke code staat. Ouders overhandigen bij het aanmelden deze code aan de vo-school van eerste voorkeur. Vervolgens kan de vo-school de aanmelding verwerken en in het platform met de code het dossier ophalen. Op het moment dat een leerling wordt afgewezen op de school van eerste voorkeur, gaat de code naar de school van tweede voorkeur. Alleen op het moment dat er sprake is van zorgplicht, kan de vo-school bij het dossier van de leerling.

Bij het merendeel van de basisscholen (61 procent) vindt de overdracht van de dossiers doorgaans plaats bij aanmelding voor het vo in de centrale aanmeldweek (zie Figuur 4.5). Bij iets minder dan een kwart vindt de overdracht daarvoor plaats. 3 procent (betreft 7 gerespondeerde basisscholen) doet dit voorafgaand aan het voorlopige schooladvies en 19 procent *na* het voorlopige schooladvies, maar *voor* het definitieve schooladvies. Bij 17 procent van de basisscholen worden de dossiers na de toelating tot het vo overgedragen.

Casestudie Uit de casestudie blijkt dat scholen gedurende het hele schooljaar groep 8 de dossiers voor alle leerlingen in het platform klaarzetten en gaandeweg het schooljaar bijwerken. Het verschilt per basisschool vanaf welk moment zij het dossier vullen. Na de doorstroomtoets kan het overdrachtsdossier op definitief worden gezet. In een van de regio's kwam specifiek ter sprake dat het proces rondom de overdracht van het dossier is herzien door het nieuwe proces rondom de doorstroomtoets (sinds 2023-2024). Het definitieve schooladvies en de aanmeldweek zitten nu dicht op elkaar.

Figuur 4.5 Moment van overdracht van het dossier

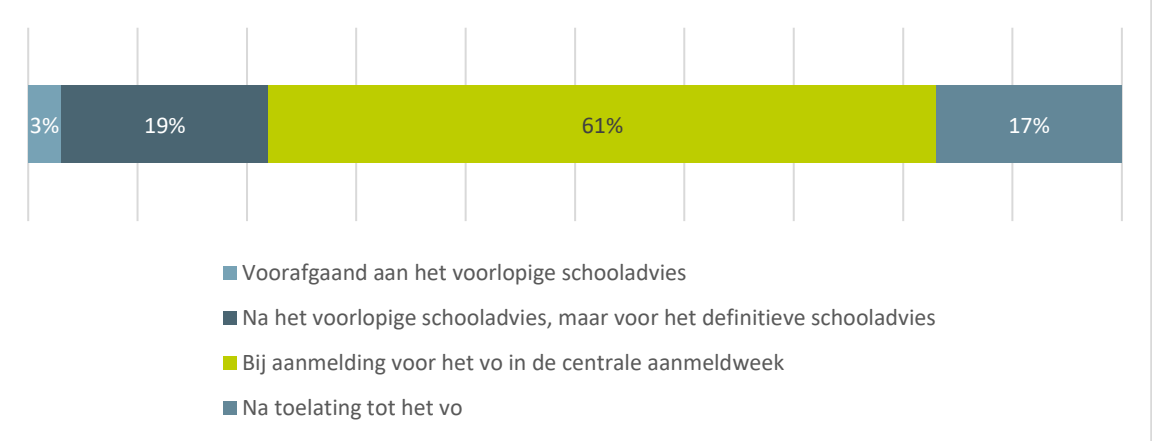

Bron: Vragenlijst basisscholen, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Ontvangst van het dossier door het vo

Het overdrachtsdossier wordt door ruim de helft (58 procent) van de vo-scholen rechtstreeks via het administratiesysteem van de verzendende basisschool ontvangen in hun eigen administratiesysteem (OSO). Een derde (36 procent) van de vo-scholen ontvangt de dossiers via een digitaal regionaal platform zoals Onderwijstransparant, ELK of LDOS. De overige vo-scholen (6 procent) ontvangen de

dossiers via een (beveiligde) e-mail, via ouders die een afschrift afgeven bij inschrijving of op een andere manier zoals via de leerling.

Casestudie Uit de casestudie blijkt dat de overdrachtsdossiers vaak centraal voor alle vo-vestigingen binnenkomen en vervolgens in de administratiesystemen van de betreffende vestigingen worden gezet. Een aantal vo-scholen geeft aan dat het wenselijk is om de overdrachtsdossiers op locatieniveau in plaats van op schoolniveau uit te wisselen. Het toevoegen aan het dossier in het systeem van de juiste locatie is een extra administratieve handeling.

In het vo hebben verschillende functionarissen toegang tot (een deel van) de overdrachtsdossiers. Bij nagenoeg alle vo- scholen (98 procent) zijn dit administratief medewerkers en de ondersteunings-coördinator/zorgcoördinator. Bij 90 procent van de scholen heeft de brugklascoördinator toegang tot de dossiers en bij ongeveer driekwart (ook) de mentoren (78 procent) en/of de directie (74 procent). Het komt relatief minder voor dat docenten van de brugklas (bij 48 procent van de vo-scholen), docenten van andere leerjaren (bij 20 procent van de vo-scholen) of het samenwerkingsverband passend onderwijs (bij 13 procent van de vo-scholen) toegang hebben tot (een deel van) de overdrachtsdossiers.

Voor de administratieve verwerking van de dossiers zijn vooral de administratieve medewerkers aan zet, al komt het bij een deel van de scholen ook voor dat de ondersteunings-/zorgcoördinator (bij 32 procent van de vo-scholen) en/of de brugklascoördinator (bij 24 procent van de vo-scholen) zich hiermee bezighoudt. Inhoudelijk maken voornamelijk de ondersteunings-/zorgcoördinator (bij 86 procent van de vo-scholen), de brugklascoördinator (bij 69 procent van de vo-scholen) en/of de mentoren (bij 65 procent van de vo-scholen) gebruik van de dossiers. Opvallend is dat bij ruim een derde van de vo-scholen (35 procent) de directie toegang heeft tot de dossiers maar er niks mee doet.

Casestudie In één van de cases werd duidelijk dat het samenwerkingsverband voor de monitoringsrol geen toegang heeft tot de dossiers, maar alleen inzicht heeft in bijvoorbeeld de aanmeldingen en toelatingsbeslissingen in aantallen. Medewerkers van de schoolbesturen kunnen vanuit hun helpdeskfunctie inloggen bij scholen en desgevraagd meekijken in dossiers. Het gaat dan om meekijken bij leerlingen binnen het eigen bestuur. Het gaat hierbij niet om een centrale helpdesk.

Ook laat de casestudie zien dat de betrokkenen en hun rol ten aanzien van het gebruik van de overdrachtsdossiers verschillend belegd worden op de vo-scholen. Op sommige vo-scholen wordt ervoor gekozen om inhoudelijke taken onder te brengen bij de ondersteunings-/zorgcoördinator of de brugklas-/onderbouwcoördinator of afdelingsleider. Zij screenen vaak op de vo-scholen op ondersteuningsbehoeften nadat leerlingen geplaatst zijn. Daarnaast verlichten zij op deze manier de werkdruk van de mentoren. In deze gevallen hoeven brugklasmentoren niet zelf alle dossiers van hun leerlingen door te nemen, maar ontvangen zij een samenvatting van de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen in hun klas. Op andere vo-scholen wordt er wel van mentoren verwacht dat zij de dossiers doornemen:

> *“In de praktijk zien we dat de goede mentoren dit al doen voor de introductie vóór de zomervakantie, andere mentoren doen dit voor de introductie in het nieuwe schooljaar en er zijn ook mentoren die pas bij de eerste leerlingbespreking gaan bekijken wat er speelt bij de leerlingen” (teamleider vo-school).*

Tabel 4.3 Betrokkenen en hun rol ten aanzien van overdrachtsdossiers (n = 179)

	Toegang			Gebruik			
	Ja	Nee	Weet niet	Inhoudelijk gebruik	Administratieve verwerking	Geen gebruik	Weet niet
Administratief medewerker(s)	98%	0%	2%	19%	92%	2%	2%
Ondersteunings-/zorgcoördinator	98%	1%	1%	86%	32%	3%	1%
Brugklas-/onderbouwcoördinator, afdelingsleider/conrector onderbouw	90%	7%	3%	69%	24%	17%	3%
Mentoren	78%	21%	1%	65%	8%	31%	1%
Directie	74%	18%	8%	32%	10%	53%	8%
Docenten van de brugklas	48%	48%	4%	27%	3%	67%	4%
Docenten van andere leerjaren[19]	24%	71%	5%	9%	1%	86%	5%
Samenwerkingsverband passend onderwijs	13%	57%	30%	5%	5%	61%	30%

Bron: Vragenlijst vo-scholen, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Ruim de helft van de vo-scholen (53 procent) ontvangt weleens overdrachtsdossiers van leerlingen die (uiteindelijk) niet worden toegelaten. 91 procent van deze scholen verwijdert deze dossiers altijd. De overige scholen verwijderen de dossiers niet (1 procent) of deels (4 procent) of weten niet of de dossiers worden verwijderd (4 procent). Bij bijna 3 procent van alle vo-scholen worden dossiers van leerlingen die niet zijn toegelaten niet allemaal verwijderd.

Casestudie Ook uit de casestudie blijkt dat de overdrachtsdossiers beschikbaar zijn vanaf de aanmelding voor de vo-school van eerste voorkeur. De vo-scholen hebben dus ook toegang tot bijvoorbeeld de dossiers van leerlingen die mogelijk worden uitgeloot of leerlingen die hun aanmelding later terugtrekken.

Borging van omgang met (privacygevoelige) gegevens in overdrachtsdossiers binnen het vo

In overeenstemming met basisscholen, nemen ook nagenoeg alle vo-scholen (97 procent) maatregelen om de toegang tot de overdrachtsdossiers te reguleren in verband met privacygevoelige gegevens in de dossiers. 8 op de 10 vo-scholen doet dat door alleen specifieke personen binnen de school toegang te geven tot de gegevens. Bij ongeveer de helft van de vo-scholen zijn de gegevens alleen toegankelijk via het beveiligde administratiesysteem (54 procent) en/of zijn er inloggegevens/wachtwoorden vereist om toegang te krijgen (47 procent). Beveiligd of versleuteld opslaan van gevoelige gegevens afkomstig uit de dossiers komt relatief weinig voor, bij respectievelijk 21 en 10 procent van de vo-scholen.

Gebruik van de overdrachtsdossiers door het vo

Vo-scholen gebruiken de overdrachtsdossiers voor verschillende doeleinden (zie Figuur 4.6). Eén daarvan is opname van de gegevens in hun administratie- en leerlingvolgsysteem, waarbij administratieve gegevens door 94 procent van de vo-scholen worden overgenomen en overige gegevens uit het dossier door 69 procent.

Een ander doel betreft een warme overdracht van de leerlingen (geldt voor 87 procent).

Casestudie Uit de casestudie blijkt dat tijdens de warme overdracht het dossier wordt gebruikt om zowel bestaande als nieuwe gegevens uit te wisselen tussen de basisschool en vo-school. De warme overdracht heeft een

[19] Hierbij zijn verschillende leerjaren aangegeven zoals leerjaren 2 en 3, leerjaren 2 t/m 4, leerjaren 2 t/m 5 en alle leerjaren.

eigen inhoud, maar een vergelijkbaar gebruiksdoel als het dossier. In de praktijk wordt de warme overdracht meestal geïnitieerd door de vo-school en vindt deze vaak plaats tussen het moment van plaatsing en de zomervakantie (ongeveer zes weken). Hoe deze overdracht verloopt, verschilt per vo-school: het kan gaan om alle leerlingen of alleen de leerlingen waarbij dit wenselijk is, bijvoorbeeld als het dossier vragen oproept of er ondersteuningsbehoeften worden gesignaleerd door de vo-school. Ook de wijze waarop deze overdracht plaatsvindt, varieert per school; dit kan fysiek gebeuren op school, online, via telefonisch contact of regionaal georganiseerd worden via het samenwerkingsverband. Het contact bij de warme overdracht vindt meestal plaats tussen de leerkracht groep 8 en de mentor of bijvoorbeeld teamleider van de vo-school. De vo-scholen stellen een verslag op van de warme overdracht. Sommige vo-scholen maken daarbij gebruik van een standaardformulier dat zij zelf hebben opgesteld. Dit verslag wordt vervolgens in het dossier van de leerling geplaatst.

Een ander doel betreft het bepalen van de eventuele benodigde extra ondersteuning (geldt voor 93 procent).

Casestudie Uit de casestudie blijkt dat de vo-scholen die de dossiers ontvangen bij aanmelding en deze vervolgens gebruiken bij het onderzoek of de school passende ondersteuning voor een leerling kan bieden (onderzoeksplicht). Tussen de aanmeldweek en toelating vinden vaak vergaderingen plaats over leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. De geïnterviewde vo-scholen screenen de dossiers van alle leerlingen, bijvoorbeeld op leerlingkenmerken en dyslexie/dyscalculie. Op één van de vo-scholen wordt een indeling gemaakt op basis van ‘basisondersteuning’. ‘basisondersteuning+’ en ‘extra ondersteuning’. Als het dossier aanleiding geeft tot verder onderzoek, gaat de vo-school met ouders en de basisschool in gesprek. 80 procent van de vo-scholen gebruikt het dossier ook om vast te stellen of ze de benodigde extra ondersteuning kunnen bieden voor leerlingen waarvoor dit relevant is. In de casestudie kwam terug dat er dan aan de hand van het schoolondersteuningsprofiel wordt gekeken of het mogelijk is voor de vo-school om de benodigde extra ondersteuning te bieden

De informatie uit het overdrachtsdossier wordt ook gebruikt om het besluit over de toelating van leerlingen in het algemeen (bij 79 procent), tot specifieke onderwijstypen (67 procent), brugklastype (60 procent) of klas (49 procent) te ondersteunen.

Casestudie In de casestudie gaven de vo-scholen aan dat zij controleren of het niveau van aanmelden overeenkomt met het schooladvies van de basisschool in het dossier. Als het schooladvies lager is dan het onderwijstype waarvoor de leerling is aangemeld, kan de leerling ook lager geplaatst worden. Als een vo-school geen klassen op het geadviseerde niveau heeft, resulteert dit in afwijzing. In een van de regio’s wordt het dossier direct bij aanmelding overgedragen, daardoor kan de vo-school deze check direct uitvoeren en een leerling indien nodig afwijzen. Er is dan nog tijd voor ouders om hun kind op een andere school aan te melden.

In één regio werd duidelijk dat het overdrachtsdossier op dit moment geen invloed heeft op de beslissing over in welk brugklastype de leerling geplaatst wordt. De verwachting is echter dat in de toekomst het dossier hierin belangrijker wordt. Door meer bijstellingen van schooladviezen door de basisscholen verwachten vo-scholen afstroom. Het komt steeds vaker voor dat basisscholen in het definitieve advies afwijken van het voorlopige advies, en een hoger advies geven, ook zonder dat de toetsresultaten hier aanleiding toe geven. Een onderbouwing van de basisschool van het bijstellen van het advies naar boven ontbreekt nu vaak in het dossier. Hierdoor moet de vo-school ‘raden’ waarom het advies is bijgesteld en is het overdrachtsdossier niet bruikbaar bij een beslissing over het brugklastype. Het samenwerkingsverband heeft daarom het plan gevat om basisscholen te verplichten een

onderbouwing te geven in het overdrachtsdossier voor het bijstellen van het advies, zodat de vo-scholen bij een dubbeladvies beter kunnen beslissen over het brugklastype.

Figuur 4.6 Gebruik van het overdrachtsdossier door het vo (n = 179)

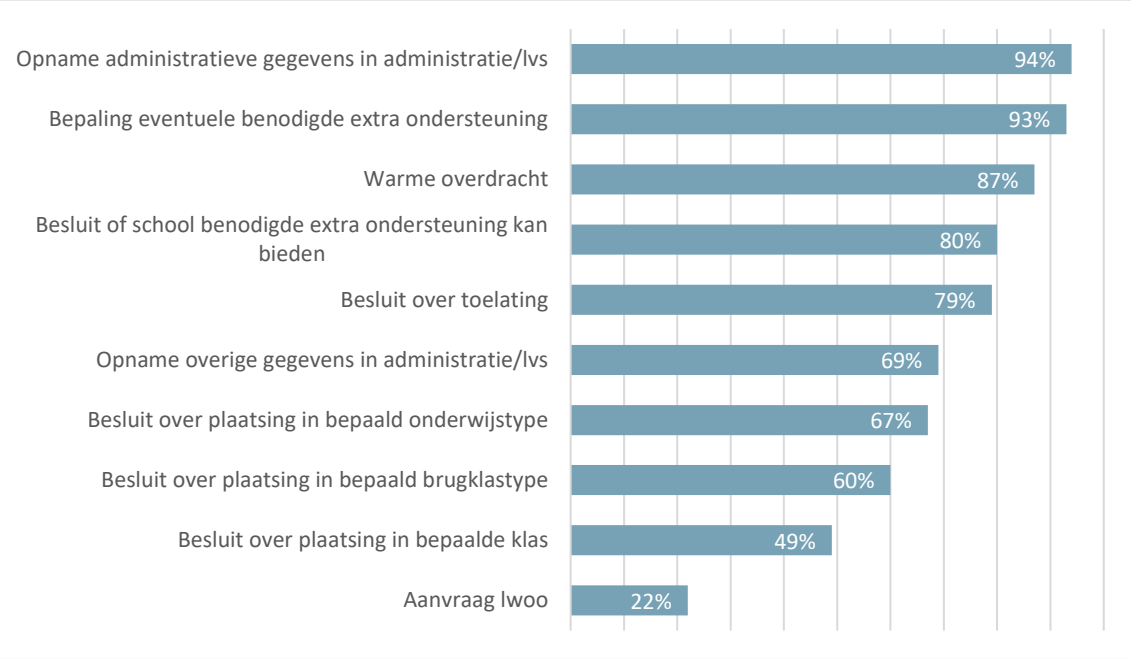

Bron: Vragenlijst vo-scholen, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Het dossier gebruiken voor een besluit over toelating tot de vo-school kan buitenwettelijk zijn, maar dat hoeft niet. Aan vo-scholen is daarom aanvullend en expliciet gevraagd of zij de overdrachtsdossiers gebruiken voor het besluit over toelating tot het onderwijstype van het definitieve schooladvies en zo ja, voor welke leerlingen. Bij 97 procent van de vo-scholen worden de dossiers gebruikt bij het nemen van een beslissing over de toelating van leerlingen. Bij 13 procent van de vo-scholen wordt het overdrachtsdossier *niet* gebruikt voor de toelatingsbeslissing.

Voor de toelating voor het praktijkonderwijs is een toelaatbaarheidsverklaring nodig en leerlingen die zijn aangemeld voor leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) hebben daar een aanwijzing voor nodig van het samenwerkingsverband passend onderwijs. Ruim een kwart van de vo-scholen gebruikt het dossier bij de beslissing over toelating tot pro (27 procent van het totaal en 100 procent van de pro-scholen) dan wel lwoo (29 procent).

Ook als leerlingen zijn aangemeld voor een afdeling waarvoor specifieke kennis of vaardigheden nodig zijn (bijv. cultuur/dans, topsport, tweetalig onderwijs) en een leerling deze niet voldoende bezit, kan een leerling worden afgewezen. 11 procent van de vo-scholen geeft aan bij een dergelijke beslissing het overdrachtsdossier te benutten voor een besluit over toelating.

Zoals eerder besproken, wordt het overdrachtsdossier door een groot deel van de vo-scholen (93 procent) gebruikt om vast te stellen of leerlingen extra ondersteuningsbehoeften hebben. Wanneer een school hier niet aan kan voldoen, mag de school een leerling afwijzen. De school heeft dan wel zorgplicht en gaat in overleg met de ouders en de leerling op zoek naar een passende school. Bij

ongeveer drie kwart van de vo-scholen (73 procent) speelt het dossier een rol bij de beslissing over toelating van een leerling met extra ondersteuningsbehoeften.

Dan is er nog een groep overige leerlingen, waarbij onduidelijk is of scholen een wettelijke grond hebben om leerlingen af te wijzen. Bij 24 procent van de vo-scholen is er een groep overige leerlingen waarbij het dossier bij de toelatingsbeslissing wordt gebruiken (n=43).

4.2 Inhoud van het overdrachtsdossier

Voor het in beeld brengen van de inhoud van de overdrachtsdossiers die basisscholen opstellen voor het vo, zijn vijf categorieën gegevens uit het Besluit uitgevraagd in de vragenlijst. De vijf categorieën zijn:

1. Administratieve gegevens
2. Leerresultaten
3. Sociaal-emotionele ontwikkeling
4. Geïndiceerde begeleiding
5. Verzuim

Per categorie zijn doorgaans vijf specifieke gegevens geselecteerd[20] en voorgelegd aan basisscholen met de vraag of deze worden opgenomen in het overdrachtsdossier. Hierbij konden zij aangeven of opname in het dossier standaard of nooit gebeurt, of dit wordt afgewogen per leerling of dat ze het niet weten. De geselecteerde gegevens betreffen zoveel mogelijk een combinatie van gegevens die binnen dan wel buiten de kaders van de wet vallen, verplicht overgedragen moeten worden of waarvan verwacht mag worden dat scholen per leerling afwegen of overdracht nodig is. De omgang van basisscholen met deze gegevens volgt hieronder per categorie.

Administratieve gegevens

Ten aanzien van de voorgelegde administratieve gegevens maken basisscholen veelal eenzelfde keuze voor alle leerlingen: de gegevens worden wel of niet in het dossier opgenomen. Een afweging per leerling komt nauwelijks voor. De naam, het adres en de woonplaats (NAW) van leerlingen en de contactgegevens van hun ouders/verzorgen worden nagenoeg door alle basisscholen standaard opgenomen. Dit is in lijn met de richtlijnen van de wet. Ook de nationaliteit van leerlingen en hun geboorteland maakt bij de meerderheid van de basisscholen (respectievelijk 75 en 60 procent) standaard onderdeel uit van het overdrachtsdossier. Dit is opvallend, omdat de toelichting op de wet hierover het volgende voorschrijft:

> *"Gelet op artikel 16, 17 en 18 Wbp is het slechts in zeer beperkte gevallen toegestaan dat bijzondere persoonsgegevens zoals godsdienst en levensovertuiging of ras mogen worden verwerkt. Deze gegevens hebben naar het oordeel van de regering geen directe relevantie voor het leren. Met het oog op het beperken van de gegevensuitwisselingen tussen scholen tot het strikt noodzakelijke, vallen deze gegevens nadrukkelijk buiten het kader dat met dit besluit nader gespecificeerd wordt. Dit geldt eveneens voor afgeleide gegevens, zoals etniciteit, nationaliteit, geboorteland, datum van vestiging in Nederland of verblijfstitel."*

Over de opname van de gegevens van de huisarts is de meeste verdeeldheid onder basisscholen. Het lijkt logisch dat vo-scholen deze gegevens willen opnemen in hun administratiesysteem, voor het geval er contact met de huisarts nodig is. Deze gegevens passen echter niet geheel binnen de wet, maar worden wel door ongeveer de helft van de basisscholen (47 procent) standaard opgenomen in het dossier. De achternaam van de huisarts is bijvoorbeeld een standaard invulveld in het OSO-format[21]. Een uitzondering voor het delen van andere gegevens dan die van de ouders, is als leerlingen bijvoorbeeld vanwege omstandigheden in het ziekenhuis verblijven. De gedachte is dus dat er een afweging per

[20] Omwille van het beperken van de bevragingslast is gekozen voor een selectie aan gegevens per categorie.

[21] Edustandaard/Kennisnet (10 december 2021). Schematisch overzicht van Dossier volgens Afspraak OSO Gegevensset versie 2022.1.

leerling gemaakt wordt. Dit lijkt op basis van de enquêteuitkomsten relatief weinig in de praktijk voor te komen. Bij ruim een derde van de basisscholen (37 procent) maken gegevens van de huisarts geen onderdeel uit van het overdrachtsdossier.

Figuur 4.7 Opname van administratieve gegevens in het overdrachtsdossier (n=218)

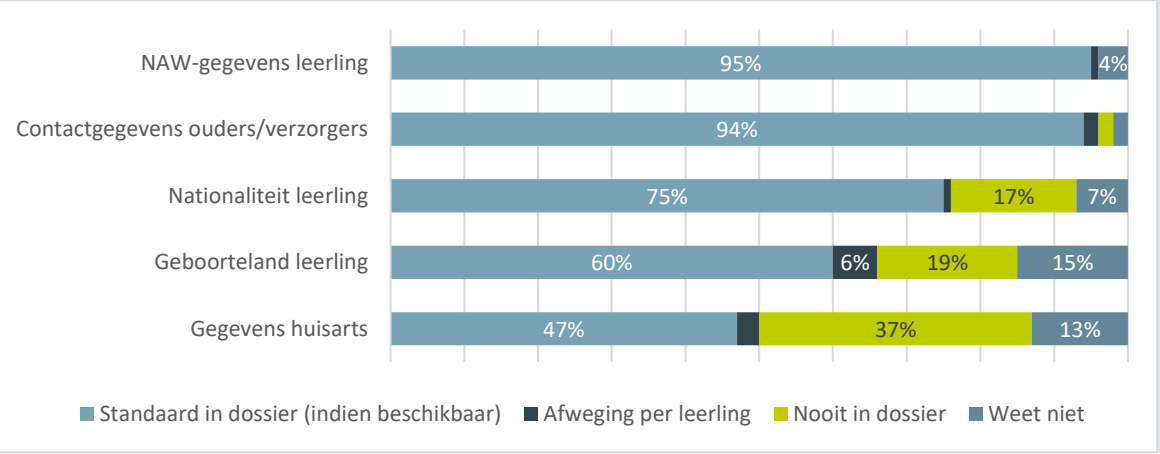

Bron: Vragenlijst basisscholen, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Leerresultaten

Van de acht voorgelegde leerresultaten worden er vier door de overgrote meerderheid van de basisscholen standaard opgenomen in het overdrachtsdossier. Het gaat hierbij om het definitieve schooladvies (99 procent), de scores op taal en rekenen van de doorstroomtoets (94 procent), de resultaten van methode-onafhankelijke toetsen zoals Cito (90 procent) en het voorlopig schooladvies (73 procent). Dat bij bijna driekwart van de basisscholen het voorlopig schooladvies onderdeel uitmaakt van het overdrachtsdossier is opvallend. Dit gegeven lijkt niet per se nodig voor de aanname/plaatsing door vo-scholen dan wel voor een warme overdracht. Dat is anders voor het definitieve schooladvies, dat door vo-scholen gebruikt wordt voor controle op de aanmelding door ouders/leerlingen. Ongeveer een kwart van de basisscholen (17 procent) neemt het voorlopig schooladvies dan ook nooit op in het dossier en bij 5 procent wordt dit afgewogen per leerling. Waar deze afweging van afhangt is niet bekend.

De wensen van ouders en/of de leerlingen met betrekking tot het schooladvies wordt bij ongeveer een derde van de basisscholen (32 procent) standaard opgenomen in het dossier en bij ongeveer de helft (49 procent) afgewogen per leerling. 12 procent van de basisscholen voegt dit gegeven niet toe aan het dossier. Deze uitkomsten zijn eveneens opvallend, omdat de wet voorschrijft dat dit onderdeel dient te zijn van het dossier:

> Art. 4 lid 2: *"2. Ten behoeve van de overstap naar het voortgezet onderwijs of het voortgezet speciaal onderwijs worden de resultaten van de daartoe afgenomen toetsen,* ***de wens van de ouders en van de leerling*** *en het advies van de school in verband met elkaar beschreven."*

De opname van resultaten van een IQ-test of een ander cognitief onderzoek in het overdrachtsdossier wordt door 70 procent van de basisscholen afgewogen per leerling. Ruim een kwart neemt dit standaard op (indien beschikbaar). En tot slot worden resultaten op methodegebonden toetsen door een meerderheid van de basisscholen (57 procent) nooit opgenomen in het dossier. Tegelijkertijd doet bijna een kwart (24 procent) dit wel standaard en weegt 16 procent dit af per leerling.

Figuur 4.8 Opname van leerresultaten in het overdrachtsdossier (n=218)

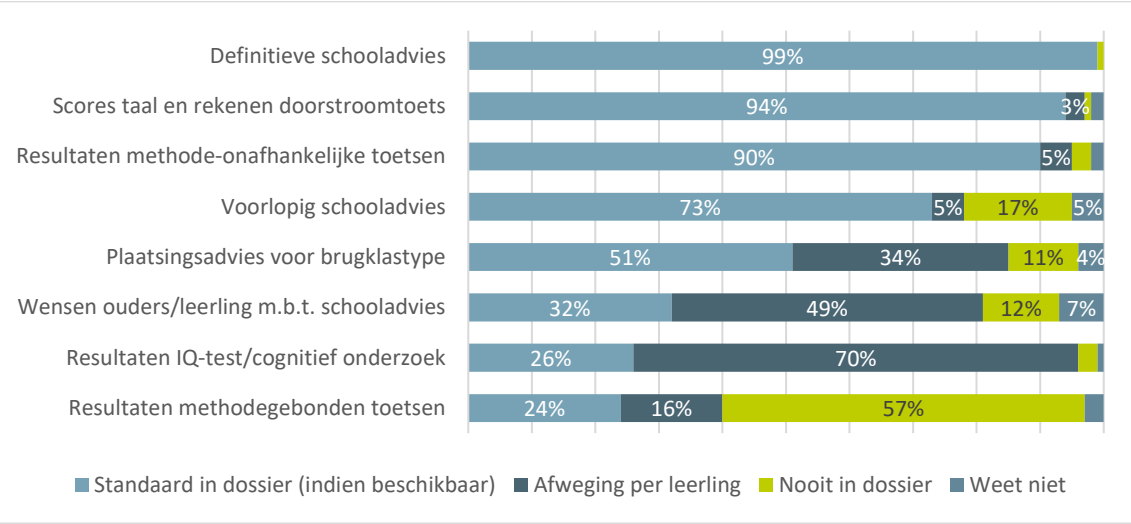

Bron: Vragenlijst basisscholen, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag

De meerderheid van de basisscholen kiest ervoor om standaard een beschrijving van de leer-/werkhouding[22] van leerlingen (65 procent) en/of hun omgang met medeleerlingen (55 procent) door de leerkracht/ib'er op te nemen in het overdrachtsdossier. Opname van relevante onderzoeksrapporten in het dossier wordt door bijna driekwart van de basisscholen (71 procent) afgewogen per leerling. Er is verdeeldheid over de opname van relevante resultaten uit het leerlingvolgsysteem met betrekking tot de sociaal-emotionele ontwikkeling. Bij 30 procent van de basisscholen gebeurt dit standaard, bij 37 procent wordt dit afgewogen per leerling en bij 31 procent wordt dit nooit opgenomen in het dossier.

Figuur 4.9 Opname van gegevens over sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag in het overdrachtsdossier (n=218)

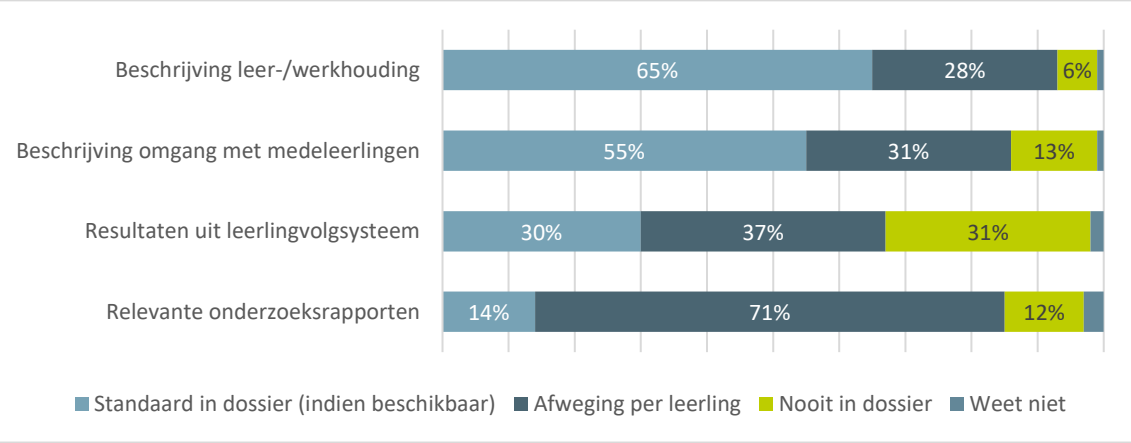

Bron: Vragenlijst basisscholen, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Casestudie De resultaten uit de enquête tonen aan dat wat betreft het toevoegen van informatie over de sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag van de leerling dit niet altijd standaard wordt opgenomen in het overdrachtsdossier. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat er geen met OSO gekoppelde volgsysteem

[22] Hierbij gaat het bijvoorbeeld om concentratie- en doorzettingsvermogen, zelfstandige werkhouding en huiswerkgedrag.

gegevens zijn. Op het moment dat dit niet in een regionaal platform is ingebouwd, moet extra informatie per leerling door de scholen worden toegevoegd in de bijlage. Dit is een van de redenen dat de sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag van leerlingen tijdens de warme overdracht wordt besproken. In één gesproken regio wordt de sociaal emotionele ontwikkeling alleen overgedragen tijdens de warme overdracht.

Kennisnet heeft een landelijk standaardformulier opgesteld voor scholen, waarin richtlijnen staan over het invullen van gegevens met betrekking tot sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag van leerlingen als bijlagedocument 'Toelichting onderwijsbehoeften'[23]. Deze richtlijnen bevatten informatie over omgang met leerkrachten/klasgenoten, het zelfbeeld/zelfvertrouwen, omgaan met gevoelens en veranderingen en (zelf)redzaamheid. Scholen beoordelen in dit format per aspect of dit voor de leerling 'bevorderend' of 'belemmerend' is. Kennisnet geeft hierbij aan dat deze onderdelen alleen ingevuld moeten worden voor zover deze strikt noodzakelijk zijn voor het leren en begeleiden van de leerling op de vervolgschool. Ook moeten de gegevens actueel en ter zake zijn.

In één regio is de sociaal-emotionele ontwikkeling een standaard verplicht onderdeel in het overdrachtsdossier, en is vergelijkbaar met het standaardformulier van Kennisnet. Hierin wordt standaard de vraag gesteld of het sociaal-emotioneel functioneren in kaart is gebracht op basis van onderzoek. Daarnaast worden kenmerken van leerlingen over het sociaal-emotioneel functioneren ingevuld (zelfbeeld, naar binnen/buiten gericht, interactie medeleerlingen/leerkrachten, overactief en afwachtend/passief), bij elk kenmerk is er de mogelijkheid om 'bevorderend', 'belemmerend' of 'zeer belemmerend' aan te vinken, met daarnaast de optie om schriftelijke toelichting te geven.

Geïndiceerde begeleiding

De gegevens die in dit kader zijn voorgelegd aan basisscholen, worden vaker afgewogen per leerling dan dat ze standaard of niet worden opgenomen in het overdrachtsdossier. Dit geldt het meest voor een beschrijving van ingrijpende gebeurtenissen in het leven van de leerling (70 procent) en de wensen van ouders en/of de leerling zelf met betrekking tot begeleiding bij beperkingen of belemmeringen (69 procent). In algemene zin komt dit overeen met wat de wet beoogt, namelijk het afwegen van de noodzaak van persoonsgegevens.

[23] https://www.overstapserviceonderwijs.nl/app/uploads/2018/09/Bijlage-Toelichting-onderwijsbehoeften_06.pdf

Figuur 4.10 Opname van gegevens over geïndiceerde begeleiding in het overdrachtsdossier (n=218)

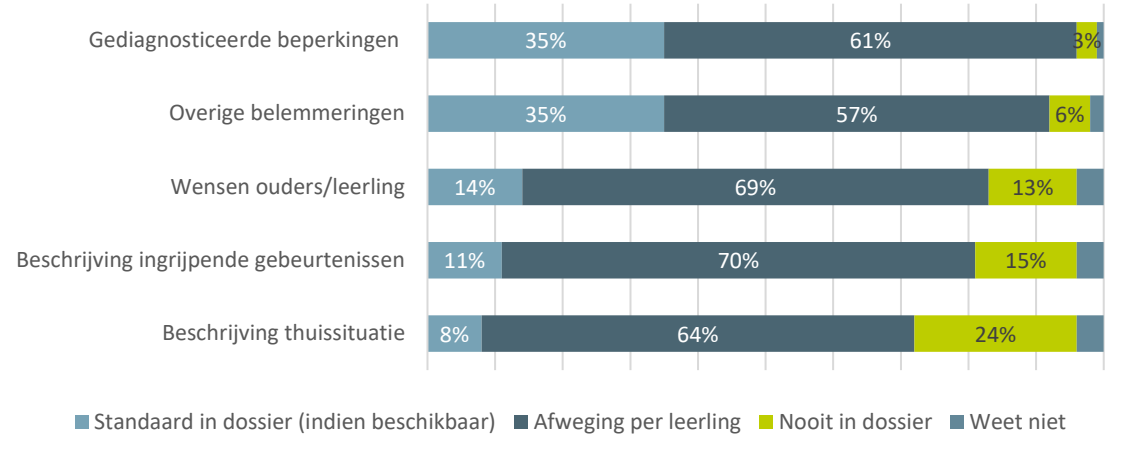

Bron: Vragenlijst basisscholen, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Verzuim

Het Besluit schrijft voor dat alleen gegevens over het verzuim van leerlingen in het jaar voorafgaand aan het opstellen van het dossier mag worden uitgewisseld tussen scholen.

Kennelijk zijn niet alle basisscholen hiervan op de hoogte. Ruim de helft van de basisscholen maakt een afweging over de opname van verzuimgegevens over gehele periode dat een leerlingen op school stond ingeschreven, of neemt deze gegevens standaard op in het dossier. Ongeveer 4 op de 10 basisscholen handelt volgens de voorschriften en neemt dit nooit op in het dossier. Opvallend is dat 20 procent van de basisscholen helemaal niet rapporteert over verzuim, ook niet wat wettelijk is toegestaan.

Casestudie Uit de casestudie blijkt dat op dit moment in meerdere regio's het aantal uren en/of dagen verzuim wordt meegestuurd in het dossier, vaak van de gehele schoolloopbaan. Volgens de geïnterviewden worden deze aantallen automatisch gevuld met behulp van de OSO-koppeling voor de gehele schoolloopbaan. Ook zijn er vo-scholen die aangeven dat sommige basisscholen de verzuimgegevens helemaal niet bijvoegen in het dossier.

Figuur 4.11 Opname van verzuimgegevens in het overdrachtsdossier (n=218)

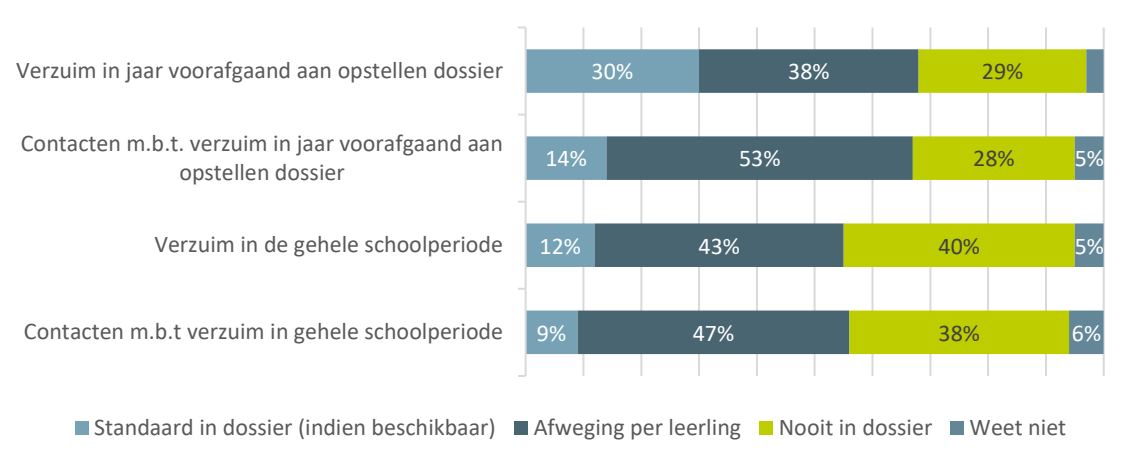

Bron: Vragenlijst basisscholen, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Oordeel over de inhoud van de overdrachtsdossiers

Naar eigen zeggen ervaart 85 procent van de basisscholen voldoende vrijheid om de relevante gegevens op te nemen in het overdrachtsdossier. 15 procent van de basisscholen ervaart dus onvoldoende vrijheid in het opnemen van gegevens.

Ruim tweede derde (66 procent) van de basisscholen weet welke gegevens er wettelijk gezien wel en niet in mogen worden opgenomen en ongeveer een derde (34 procent) ervaart hierbij onduidelijkheden. Bij ongeveer de helft van deze scholen (15 procent van het totaal) worden deze onduidelijkheden niet als een probleem ervaren, omdat dit in regionaal verband is uitgezocht en geregeld.

Casestudie Uit de casestudie blijkt ook dat het gebruik van OSO vertrouwen bij scholen schept dat zij voldoen aan de wet. OSO is zo ingericht dat alleen de gegevens binnen het Besluit worden ingelezen en overgedragen. Zo werd tijdens de interviews het volgende gezegd door een beleidsmedewerker van een samenwerkingsverband over het gebruik van OSO en de regionale afspraken:

> *"[…] wet- en regelgeving is opgenomen in het OKR-format en hier wordt centraal rekening mee gehouden. Het OKR-format is afgestemd met besturen binnen de regio. Hier hebben mensen die bekend zijn met het Besluit uit 2012 naar gekeken. Als het basisonderwijs met dat format werkt, dan weet je dat het goed is."*

Bij de overige basisscholen wordt de onduidelijkheid wel als problematisch ervaren. Zij weten helemaal niet welke gegevens wel en niet overgedragen mogen worden (5 procent van het totaal) of ervaren inhoudelijk onduidelijkheid (op onderdelen) (14 procent van het totaal).

Casestudie Een van de deelnemende vo-scholen in de casestudie gaf aan niet bekend te zijn met het Besluit, en behalve OSO ook geen houvast te hebben aan een standaard OKR-format.

Basisscholen die op onderdelen onduidelijkheden ervaren (n=30), ervaren het vaakst onduidelijkheid over de opname van gegevens over het verzuim, over de sociaal-emotionele ontwikkeling en/of over de extra begeleiding of ondersteuning (zie Figuur 4.12). Met betrekking tot het verzuim is bijvoorbeeld toegelicht dat er onduidelijkheid is over de periode waarover gerapporteerd mag worden en of het contact met de leerplichtambtenaar en de acties die zijn ingezet voor het tegengaan van het verzuim toegevoegd mogen worden. Met betrekking tot de sociaal-emotionele ontwikkeling is er soms twijfel over het opnemen van gegevens als ouders het probleem (nog) niet erkennen en ten aanzien van extra begeleiding of ondersteuning in het wel of niet mogen delen van onderzoeksresultaten uitgevoerd door externe partijen.

Casestudie Uit de casestudie bleek dat er in één van de regio's onduidelijkheid bestaat bij basisscholen over of resultaten van de doorstroomtoets meegestuurd mogen worden.

Figuur 4.12 Inhoudelijke onduidelijkheden (n=30)

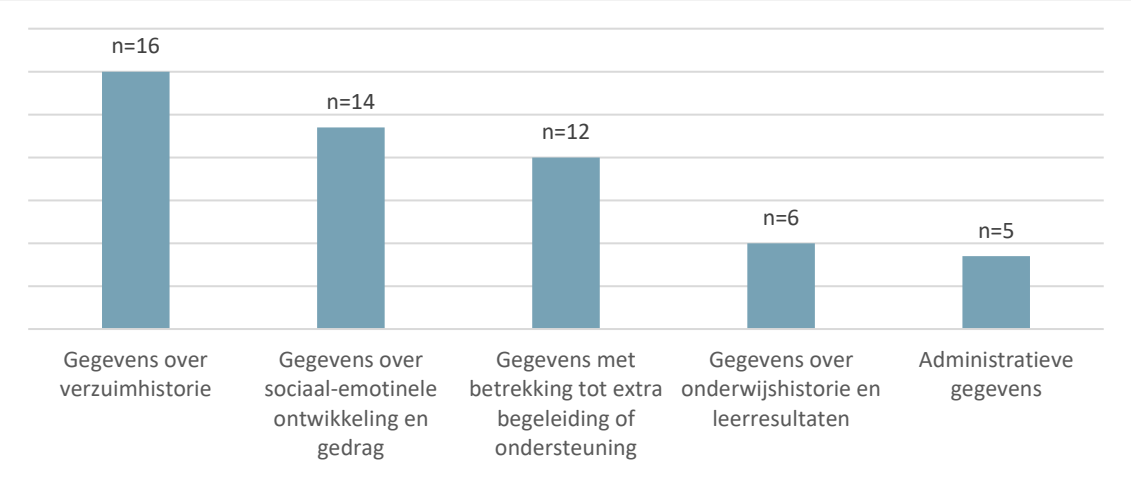

Bron: Vragenlijst basisscholen, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Tot slot is aan vo-scholen gevraagd of zij de opgenomen gegevens toereikend vinden voor een soepele overgang. 61 procent van de vo-scholen vindt de gegevens toereikend, 37 procent is van mening dat er (op onderdelen) informatie ontbreekt en 2 procent (n=4) vindt daarentegen juist dat het dossier (op onderdelen) te veel informatie bevat.

Casestudie In de casestudie kwam naar voren dat vo-scholen veel waarde hechten aan een goed ingevuld overdrachtsdossier. De vo-scholen geven aan dat zij zelden/nooit te veel informatie over leerlingen ontvangen.

Informatie die vo-scholen in het dossier missen, betreft voornamelijk aanvullende gegevens over de sociaal-emotionele ontwikkeling en het gedrag en over de extra begeleiding of ondersteuning. Enkele concretere voorbeelden hierbij betreffen: de invloed van de problematiek op het leren, onderzoeksverslagen bij diagnose ADHD of dyslexie, persoonlijk verhaal van de leerkracht, welke begeleiding is ingezet en wat het resultaat daarvan is.

Casestudie De overdracht van zachtere gegevens, zoals sociaal-emotionele ontwikkeling, is vaak ter sprake gekomen tijdens de casestudie. Er is geen koppeling met OSO, wat samenhangt met het ontbreken van standaarden. Dit resulteert in handwerk per leerling voor basisscholen. Het wel of niet opnemen en de kwaliteit van de gegevens hangt sterk af van de opsteller van het overdrachtsdossier en regionale afspraken hierover. Vo-scholen benoemen de wisselende kwaliteit van de gegevens die zij ontvangen van basisscholen.
Uit de casestudie blijkt verder dat vo-scholen ook bepaalde administratieve gegevens van leerlingen missen. Dit betreft informatie over het aantal jaren dat de leerling in Nederland is, om te weten hoe lang een leerling Nederlandstalig onderwijs heeft gehad. Ook wordt informatie gemist over de geboorteplaats, *"terwijl deze informatie uiteindelijk ook op het vo-diploma moet komen te staan*". Deze gegevens moeten de vo-scholen na toelating vervolgens nog zelf uitvragen. Ook Kennisnet krijgt regelmatig de vraag van scholen waarom de geboorteplaats niet wordt overgedragen.

Ook komt uit de toelichtingen in de enquête naar voren dat de invulling van de dossiers wisselt per basisschool, wat maakt dat de gegevens van de binnenkomende leerlingen niet uniform zijn.

Casestudie Dit hebben we ook terug gehoord in de casestudie. De verschillen tussen scholen bestaan uit de keuze om wel of weinig tot geen bijlagen mee te sturen, en de kwaliteit van de beschrijvingen in de toelichtingen. Het gaat hier dus om de 'zachtere' leerlinggegevens. Het beeld is dat er vaak te weinig in

de toelichtingsvelden wordt ingevuld, de kwaliteit laag is of de relevantie onduidelijk is. Basisscholen vullen bijvoorbeeld 'de leerling is lui' in zonder verdere context te geven. Een ander voorbeeld is dat er ook wel eens 'zeer belemmerend' wordt ingevuld, zonder vervolgens een toelichting te geven. Eigenschappen van leerlingen worden ook wel eens te zwaar aangezet volgens vo-scholen, terwijl de realiteit meevalt. Ouders & Onderwijs geeft aan dat de beschrijving en de woordkeuze belangrijk is in het overdrachtsdossier en hier zitten kwaliteitsverschillen in tussen de basisscholen:

> *"Basisscholen kiezen soms voor terminologie (bijvoorbeeld 'emotieregulatie') die gebruikelijk is in jeugdhulp, maar waar je als reguliere school helemaal niet mee werkt. Een leerkracht van een 'gewone' leerling die af en toe boos of verdrietig is, heeft het in het dossier ineens over emotieregulatie. Zo'n term gaat vervolgens naar de volgende school en wordt misschien wel groter gemaakt dat het eigenlijk bedoeld is.''*

Het al dan niet 'goed' of 'uitgebreid' invullen van de toelichtingsvelden in het overdrachtsdossier kan afhangen van verschillende factoren. Ten eerste zijn de verschillen terug te leiden naar de professionaliteit van de invuller (vaak leerkracht groep 8 of ib'er). Ten tweede ontstaan verschillen wanneer er een wisseling van ib'er of leerkracht groep 8 plaatsvindt. Op dat moment treedt er vaak 'een dip' op en dit betekent doorgaans minder uitgebreide en zorgvuldig ingevulde dossiers. Ten derde zijn basisscholen soms geneigd om gegevens te 'censureren' op het verzoek van ouders. Dit is een reden dat scholen weinig informatie over een leerling delen, omdat zij 'bang' zijn voor de reactie van ouders op het moment van inzage in het overdrachtsdossier. Ten vierde is het van belang dat basisscholen op tijd beginnen met het vullen van het OKR: *"Het is wel veel werk als je het OKR voor alle leerlingen nog in de laatste week voor de aanmeldweek moet vullen" (ib'er basisschool)*.

Daarnaast hebben we in de casestudie een tweetal aan risico's behorend bij de warme overdracht terug gehoord. Allereerst is het verhaal van de leerkracht van groep 8 over de leerling subjectief. Eén gesproken schoolleider gaf aan expliciet aan haar personeel mee te geven dat alles wat er in de warme overdracht wordt besproken, ook besproken moet zijn met ouders. Ten tweede kan er een interpretatieslag zitten in wat de groep 8 leerkracht zegt en wat de vo-school noteert over de leerling. Een basisschool gaf als voorbeeld dat een leerkracht van groep 8 tijdens de warme overdracht had aangegeven dat 'de leerling moeilijk lang stil kan zitten'. De middelbare school had dit echter vastgelegd als 'de leerling vertoont kenmerken van ADHD'.. De informatie die de vo-school tijdens de warme overdracht ontvangt en vastlegt, wordt niet teruggekoppeld aan ouders.

Tot slot speelt de vraag in twee regio's uit de casestudie in welke mate huidige gegevens van oud-leerlingen door het vo gedeeld mogen worden met de vroegere basisschool. Een concreet voorbeeld van zo'n situatie doet zich voor wanneer de basisschool onderzoekt of de eerder gegeven schooladviezen achteraf gezien passend waren op het niveau van individuele leerlingen. In dit geval zou het vo hierover een terugkoppeling moeten geven. Dit staat los van het overdrachtsdossier, maar gaat wel over de uitwisseling van leerlinggegevens.

5 Gegevensuitwisseling bij de overstap tussen regulier en speciaal onderwijs

Naast de overstap van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs, komt het ook voor dat leerlingen overstappen tussen regulier en speciaal onderwijs. Hierbij kan het om verschillende varianten gaan: van regulier basisonderwijs naar speciaal (basis)onderwijs of andersom, van regulier voortgezet onderwijs naar voortgezet speciaal onderwijs of andersom, en van regulier basisonderwijs naar voortgezet speciaal onderwijs.

Om de gegevensuitwisseling van dergelijke overstappen in kaart te brengen, zijn scholen voor gespecialiseerd onderwijs hierover bevraagd vanuit het perspectief van *ontvangende* school en *verzendende* school. Uit de vragenlijst blijkt dat scholen voor gespecialiseerd onderwijs meer te maken hebben met instroom vanuit regulier onderwijs dan van uitstroom naar het regulier onderwijs. Heel exacte gegevens over leerlingaantallen zijn niet bekend en ook niet uitgevraagd omwille van het zoveel mogelijk beperken van de bevragingslast. Ook is geen onderscheid gemaakt in de verschillende varianten van overstap tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs, zoals in de vorige alinea uiteengezet.

Tabel 5.1 Frequentie van overstap tussen regulier en speciaal onderwijs

	Instroom vanuit regulier onderwijs (als aandeel van de totale instroom)	Uitstroom naar regulier onderwijs (als aandeel van de totale uitstroom)
Het grootste deel	59%	17%
Ongeveer de helft	17%	11%
Een klein deel	22%	57%
Niet van toepassing	2%	15%
n	*157*	*157*

Bron: Vragenlijst scholen voor gespecialiseerd onderwijs, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Casestudie Op de sbo-school die heeft deelgenomen aan de casestudie varieert het type instroom per jaar. Er is sprake van instroom vanuit het regulier onderwijs, vanuit jeugdhulp (in de kleuterklas), en incidenteel vanuit een speciale peuteropvang. Op de vso-school die heeft deelgenomen aan het interview, stromen voornamelijk 12-jarigen in vanuit het so, aangevuld met instroom vanuit het sbo en incidenteel vanuit het regulier basisonderwijs. Gedurende het schooljaar komen er, mits er ruimte is, ook leerlingen binnen in leerjaar 2 tot en met 5 vanuit het vmbo, praktijkonderwijs of havo.

5.1 Overstap van regulier naar speciaal onderwijs (perspectief vanuit de ontvangende school voor gespecialiseerd onderwijs)

Inhoud en overdracht van de ontvangen dossiers

De inhoud van het overdrachtsdossier van leerlingen die de overstap maken van regulier naar gespecialiseerd onderwijs, wordt op verschillende manieren bepaald. In de meeste gevallen wordt de inhoud afgestemd met reguliere scholen (43 procent), wordt gevolgd wat daarover is afgesproken in de regio (31 procent) en/of wordt gebruikgemaakt van het format van een (regionaal) platform die de gegevensoverdracht mogelijk maakt (26 procent). In minder gevallen volgen scholen de afspraken

binnen hun scholenkoepel (15 procent) of bepalen de reguliere scholen dit volgens go-scholen geheel zelfstandig (13 procent).

Casestudie In de casestudie gaven de sbo-school en vso-school aan dat zij met een groot aantal reguliere scholen afspraken hebben gemaakt over de inhoud van het dossier. De scholen hebben hierbij aangegeven welke informatie zij verwachten te ontvangen.

Bij de overstap van het regulier onderwijs naar gespecialiseerd onderwijs vindt ook uitwisseling van gegevens plaats tussen de reguliere school en het samenwerkingsverband (voor de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring), en het samenwerkingsverband en de nieuwe go-school. De overdracht vanuit de reguliere school en de toelaatbaarheidsverklaring worden gedeeld met de go-school. De vso-school in kwestie heeft te maken met verschillende samenwerkingsverbanden, die elk hun eigen format hebben. Echter is de inhoud in grote lijnen hetzelfde, waardoor dit weinig problemen veroorzaakt.

De overdrachtsdossiers worden op verschillende manieren ontvangen door scholen voor gespecialiseerd onderwijs. Bij 42 procent loopt dat rechtstreeks via het administratiesysteem van de verzendende reguliere school in hun eigen administratiesysteem (OSO). 29 procent ontvangt de dossiers via een digitaal regionaal platform zoals Onderwijstransparant, ELK of LDOS. De overige vo-scholen ontvangen de dossiers via een (beveiligde) e-mail (12 procent), via het samenwerkingsverband (5 procent) of via ouders die een afschrift afgeven bij inschrijving (1 procent) of op een andere manier (11 procent) waarbij veelal is aangegeven dat het een combinatie is van de voorgenoemde kanalen.

Casestudie In de casestudie werd duidelijk dat de sbo- en vso-school de voorkeur hebben voor overdracht van dossiers via een (beveiligde) e-mail met het overdrachtsdossier in de bijlage. De vso-school heeft te maken met meer dan vijf verschillende samenwerkingsverbanden, elk met hun eigen leerling administratiesystemen. Het leren werken met verschillende systemen en het ophalen van het dossier uit al deze verschillende systemen kost veel tijd. Hierdoor wordt de voorkeur van de scholen in kwestie gegeven aan gegevensoverdracht via de e-mail. De vso-school onderhoudt nauw contact met de zorgcoördinatoren van de scholen van herkomst, waardoor contact/overdracht via de mail vaak soepel verloopt.

Toegang en gebruik van de ontvangen dossiers

Bij scholen voor gespecialiseerd onderwijs hebben verschillende functionarissen toegang tot de overdrachtsdossiers van leerlingen die instromen vanuit het regulier onderwijs. Dit betreft bij alle scholen in ieder geval de intern begeleider, zorg- of ondersteuningscoördinator of de orthopedagoog. Bij het overgrote deel hebben ook de administratief medewerkers (95 procent), de directie (90 procent) en/of de leerkracht(en) van de groep waarin de leerling wordt geplaatst (77 procent) toegang. Bij ruim de helft van de scholen voor gespecialiseerd onderwijs hebben ook onderwijsassistenten of remedial teachers toegang tot het dossier. Bij de minderheid van de scholen hebben zorgverleners (met dienstverband op school: 43 procent; ingehuurd door school: 10 procent), leerkracht(en) van andere groepen dan waar de leerling in wordt geplaatst, het samenwerkingsverband passend onderwijs (26 procent) en/of de bovenschoolse overstapcoördinator (15 procent) toegang.

Bij 84 procent van de scholen voor gespecialiseerd onderwijs worden de overdrachtsdossiers administratieve verwerkt door de administratieve medewerkers, maar ook intern begeleiders (43 procent), de directie (29 procent) en de leerkrachten van de groep waarin de leerling wordt geplaatst (15 procent) houden zich hiermee bezig. Deze laatste drie genoemde onderwijsprofessionals maken ook

bij de meerderheid van de basisscholen inhoudelijk gebruik van de dossiers, respectievelijk bij, 89, 53 en 69 procent. Net als in het basisonderwijs, valt op dat de directie bij een derde van de basisscholen toegang heeft tot de dossiers maar er niks mee doet.

Casestudie In de casestudie is aangegeven dat alle medewerkers (denk aan directie, ib'er, orthopedagoog, leraren, en leraarondersteuners) toegang hebben tot het dossier, met uitzondering van stagiaires. Op de sbo-school komt het in de praktijk niet vaak voor dat bijvoorbeeld de leerkracht van groep 5 gebruikmaakt van dossiers van leerlingen uit groep 7. Op de vso-school is het vanwege de kleinschaligheid wel van belang dat de medewerkers van alle leerlingen de dossiers kunnen raadplegen.

Tabel 5.2 Betrokkenen en hun rol ten aanzien van overdrachtsdossiers (n=153)

	Toegang (aandeel van het totaal)			Gebruik (aandeel van het totaal)			
	Ja	Nee	Weet niet	Inhoudelijk gebruik	Administratieve verwerking	Geen gebruik	Weet niet
IB'er(s)/zorg- of ondersteuningscoördinator/ orthopedagoog	100%	0%	0%	89%	43%	1%	0%
Administratief medewerker(s)	95%	5%	0%	13%	84%	11%	0%
Directie	90%	8%	2%	53%	29%	33%	2%
Leerkracht(en) van de groep waarin de leerling wordt geplaatst	77%	23%	0%	69%	15%	27%	0%
Onderwijsassistent/remedial teacher	52%	46%	2%	29%	7%	65%	2%
Zorgverleners met dienstverband op school	43%	56%	1%	37%	3%	61%	1%
Leerkracht(en) van andere groepen	33%	65%	2%	12%	1%	84%	2%
Samenwerkingsverband passend onderwijs	26%	58%	16%	19%	10%	61%	16%
Bovenschoolse overstapcoördinator	15%	60%	25%	5%	4%	67%	25%
Zorgverleners ingehuurd door school	10%	88%	2%	5%	1%	93%	2%

Bron: Vragenlijst scholen voor gespecialiseerd onderwijs, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Uit doorvraag over het gebruik van de dossiers, blijkt dat het merendeel van de scholen voor gespecialiseerd onderwijs de dossiers voor verschillende doeleinden raadplegen. Dit betreft administratieve verwerkingen van gegevens uit het dossier (bij 95 procent), besluit over plaatsing in de meest passende klas of groep (bij 80 procent), bepaling van eventuele benodigde extra ondersteuning (bij 78 procent), voor het besluit over toelating (bij 70 procent), voor het besluit over of de benodigde ondersteuning geboden kan worden (bij 70 procent) en voor de warme overdracht (bij 61 procent).

Casestudie Uit de casestudie blijkt dat het overdrachtsdossier direct na de aanmelding inhoudelijk wordt gebruikt door de ontvangende school (in deze gevallen door de locatiemanager, orthopedagoog en intern begeleider). Ten eerste vindt een oriënterend gesprek plaats met ouders om bovenwater te krijgen of

de go-school kan bieden wat nodig is. Daarnaast probeert de go-school toestemming te krijgen voor het opvragen van het dossier van de leerling. In de regel hebben de leerlingen op dat moment al een toelaatbaarheidsverklaring en zijn ze door het samenwerkingsverband doorverwezen naar de specifieke clusterschool. Ook heeft er vaak al overleg plaatsgevonden tussen het samenwerkingsverband en de go-school. De go-school beoordeelt nog wel zelf op basis van het gesprek en het dossier of zij passend onderwijs kunnen bieden en nemen zij de beslissing over toelating, in de meeste gevallen worden de leerlingen toegelaten (mits er plek is). Daarna vindt het aanmeldingsgesprek en de intake plaats. Vervolgens is de go-school verplicht om binnen 6-8 weken een OPP op te stellen voor de leerling. Dit wordt gedaan aan de hand van informatie van ouders, de toelaatbaarheidsverklaring, het dossier en er wordt contact opgenomen met de school van herkomst.

Borging van omgang met (privacygevoelige) gegevens in ontvangen overdrachtsdossiers
De toegang van de dossiers van leerlingen afkomstig vanuit het regulier onderwijs wordt door alle scholen voor gespecialiseerd onderwijs gereguleerd. Bij de meeste scholen gebeurt dat door alleen specifieke personen toegang te verlenen tot de dossiers (78 procent), toegang te verlenen via een beveiligd administratiesysteem (63 procent) en/of toegang te verschaffen via inloggegevens en/of wachtwoorden (46 procent). Relatief weinig scholen geven aan de gegevens uit de dossiers beveiligd op te slaan (26 procent) en/of te versleutelen (5 procent).

Figuur 5.1 Toegangverlening tot de dossiers (n=153)

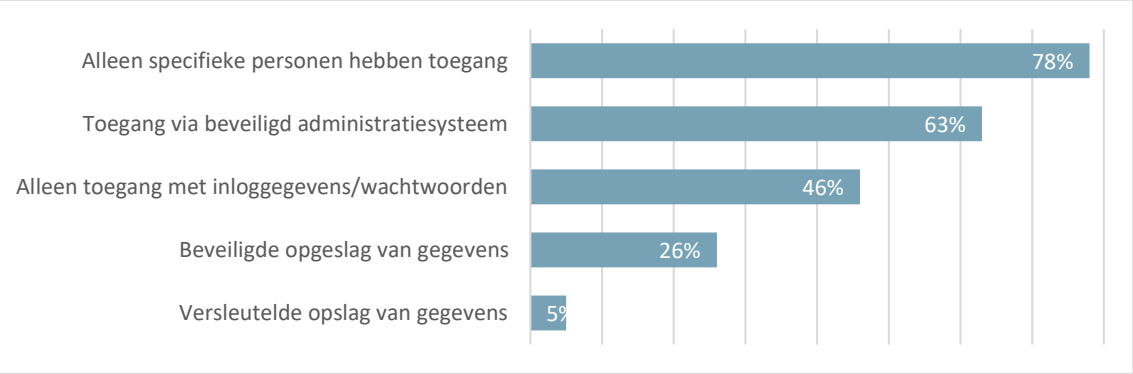

Bron: Vragenlijst scholen voor gespecialiseerd onderwijs, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Oordeel over de inhoud van de ontvangen overdrachtsdossiers
Ruim drie kwart van de scholen voor gespecialiseerd onderwijs (78 procent) vindt de informatie in de dossiers van leerlingen die instromen vanuit het regulier onderwijs doorgaans toereikend voor een soepele overgang. De overige scholen vinden vrijwel allemaal (21 procent, n=32) dat het dossier (op onderdelen) te weinig informatie bevat. Hierbij gaat het vooral om gegevens over de sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag en over de extra begeleiding of ondersteuning. 1 procent van de scholen vindt dat de dossiers te veel informatie bevatten.

Casestudie De go-scholen verwachten een uitgebreide overdracht. Dit houdt bijvoorbeeld in dat er een goede beeldbeschrijving van de leerling is opgenomen, observaties van een orthopedagoog zijn gedaan en recente toetsresultaten worden doorgegeven.

> *"Er wordt nooit te veel informatie aangeleverd. Cluster 4 biedt onderwijs aan kinderen met gedragsproblematiek, alles wat een kind heeft meegemaakt kan effect hebben op het functioneren binnen de school en is van belang om te weten."*

De casestudie laat zien dat de kwaliteit van de informatieoverdracht naar de go-scholen ten eerste afhankelijk is van het type onderwijs. De informatieoverdracht vanuit jeugdhulp en gespecialiseerd onderwijs is altijd volledig. Op het moment dat een leerling instroomt vanuit het regulier onderwijs, is de informatieoverdracht vaak onvolledig. In veel gevallen moet de go-school van aanmelding nog achter extra essentiële informatie aan.

Een mogelijke oorzaak die ter sprake kwam in de casestudie is dat ouders vaak niet toeschietelijk zijn met het aandragen van informatie uit onderzoeksrapporten over hun kind en deze achterhouden. Zij hebben bijvoorbeeld moeite met 'de stempel van gespecialiseerd onderwijs' die hun kind heeft gekregen of zijn onbekend met het go. De onderzoeksrapporten mogen niet overgedragen worden naar een andere school zonder toestemming van ouders. Go-scholen moeten vaak veel tijd en energie steken om de overstap van regulier onderwijs naar gespecialiseerd onderwijs goed samen op te pakken met ouders en het belang van informatieoverdracht duidelijk te maken.

De kwaliteit van de informatieoverdracht is daarnaast ook persoonsafhankelijk volgens de deelnemers. De deelnemers zien ervarenheid van de reguliere leerkracht en de aanwezigheid van een orthopedagoog op de reguliere school hierbij als bevorderend. Daarnaast zijn goede contacten bevorderend.

> *"Goede contacten met de school van herkomst is het allerbelangrijkste. Korte lijntjes en warm contact is van belang"*

5.2 Overstap van speciaal naar regulier onderwijs (perspectief vanuit de verzendende school voor gespecialiseerd onderwijs)

Casestudie In de casestudie gaven de sbo-school en de vso-school aan dat zij bij uitstroom naar het v(s)o en regulier basisonderwijs een dossier opstellen. Dit dossier is vergelijkbaar met het OKR, maar dan veel omvangrijker. Het OPP wordt als basis/format gebruikt. Daarnaast stroomt een deel van de vso-leerlingen uit richting arbeid/dagbesteding en dat gaat ook gepaard met de overdracht van een dossier.

Betrokkenen en hun rol ten aanzien van overdrachtsdossiers
Bij het klaarmaken van de overdrachtsdossiers voor leerlingen die overstappen naar regulier onderwijs, zijn bij de meeste scholen de intern begeleider, ondersteunings-/zorgcoördinator of orthopedagoog (bij 100 procent), de groepsleerkracht van de vertrekkende leerling (bij 87 procent) en administratief medewerkers (bij 77 procent) betrokken. De intern begeleiders, ondersteunings-/zorgcoördinatoren, orthopedagogen en groepsleerkrachten van de vertrekkende leerling houden zich voornamelijk bezig met het toevoegen van informatie aan het dossier en vaak ook met het samenstellen van de inhoud. De administratief medewerkers hebben vooral een rol in het klaarzetten van het dossier voor de overdracht aan de nieuwe school.

Bij 30 procent van de scholen spelen (ook) zorgverleners met een dienstverband op school een rol, in de vorm van het toevoegen van informatie in het dossier. Ook de directie heeft een rol in de dossiers bij ongeveer 30 procent van de scholen voor gespecialiseerd onderwijs. Dit betreft gevarieerde rollen: bij 11 procent verzorgt de directie de coördinatie van de overdracht van het dossier, bij 10 procent de samenstelling van de inhoud van het dossier, bij 10 procent (ook) voegt de directie informatie toe en bij 3 procent zet de directie het dossier klaar voor overdracht.

Andere onderwijsprofessionals zoals onderwijsassistenten/remedial teachers, medewerkers van het samenwerkingsverband passend onderwijs, zorgverleners ingehuurd door de school, leerkrachten van andere groepen en de bovenschoolse overstapcoördinator spelen bij de minderheid van de vo-scholen een rol bij de overdrachtsdossiers.

Tabel 5.3 Betrokkenen en hun rol ten aanzien van overdrachtsdossiers (n = 133)

	Inhoud samenstellen	Informatie toevoegen	Klaarzetten voor overdracht	Coördinatie van de overdracht	Heeft geen rol
IB'er/zorg- of ondersteuningscoördinator/ orthopedagoog	75%	60%	38%	60%	0%
De groepsleerkracht(en) van de vertrekkende leerling	43%	66%	10%	4%	13%
Administratief medewerker(s)	15%	10%	62%	16%	23%
Zorgverleners met dienstverband op school	4%	26%	1%	0%	70%
Directie	10%	10%	3%	11%	79%
Onderwijsassistent/remedial teacher	2%	16%	0%	0%	83%
Samenwerkingsverband passend onderwijs	2%	5%	2%	10%	83%
Zorgverleners ingehuurd door de school	1%	14%	0%	0%	86%
Leerkracht(en) van andere groepen	3%	9%	0%	0%	89%
Bovenschoolse overstapcoördinator	1%	1%	1%	6%	92%

Bron: Vragenlijst scholen voor gespecialiseerd onderwijs, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Borging van omgang met (privacygevoelige) gegevens in overdrachtsdossiers

Toegang tot de dossiers van vertrekkende leerlingen wordt bij alle scholen voor gespecialiseerd onderwijs gereguleerd. Bij het merendeel hebben alleen specifieke personen binnen de school toegang tot de gegevens (78 procent) en/of wordt de toegang gereguleerd met een beveiligd administratiesysteem (62 procent).

Bij iets meer dan de helft van de vo-scholen (52 procent) zijn (ook) inloggegevens en/of wachtwoorden vereist om toegang te krijgen tot de dossiers. Het beveiligd of versleuteld opslaan van gegevens in het dossierkomt bij de minderheid van de scholen voor, respectievelijk bij 29 en 7 procent.

Figuur 5.2 Omgang met privacygevoelige gegevens in het overdrachtsdossier (n=133)

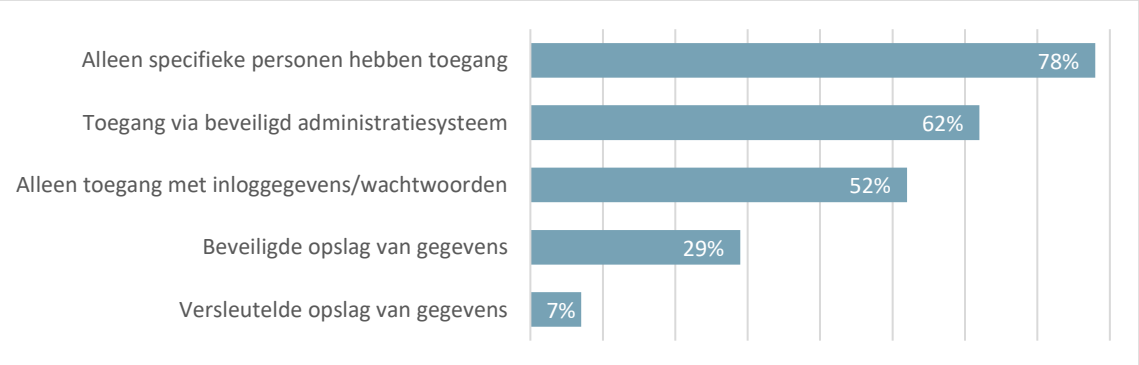

Bron: Vragenlijst scholen voor gespecialiseerd onderwijs, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Rol van ouders, externe deskundigen en schoolondersteunend personeel
Ouder(s)/verzorger(s) worden door go-scholen op verschillende manieren betrokken bij het overdrachtsdossier indien er sprake is van een overstap naar regulier onderwijs.

94 procent vraagt hen om toestemming voor het opnemen van gegevens in het dossier. In de meeste gevallen gaat het om alle gegevens, bij een deel betreft het specifieke gegevens zoals IQ-gegevens, testgegevens en bijzondere situaties.

Ouders krijgen op verschillende manieren inzicht in het dossier. Bij 74 procent van de scholen voor gespecialiseerd onderwijs wordt het dossier besproken met ouders, bij 35 procent krijgen ouders (ook) een papieren afschrift en bij 20 procent krijgen ouders (ook) digitale toegang. Op 14 procent van de scholen worden geen van voorgenoemde manieren aangeboden om ouders inzicht te geven in het dossier van hun kind.

Ouders kunnen op verschillende manieren (aanvullende) input leveren. Bij 50 procent mogen ouders hun zienswijze toevoegen aan het dossier in een apart veld of als bijlage en bij 37 procent van de scholen wordt het dossier door de school aangepast indien ouders hierom vragen. Bij 24 procent van de scholen voor gespecialiseerd onderwijs is beide mogelijk en bij 38 procent kan beide niet.

54 procent van de scholen voor gespecialiseerd onderwijs legt expliciet vast dat zij ouders hebben betrokken. Bij 44 procent door te laten tekenen voor akkoord en bij 38 procent door ouders te laten tekenen voor gezien.

Figuur 5.3 Betrokkenheid van ouder(s)/verzorger(s) bij het dossier (n=133)

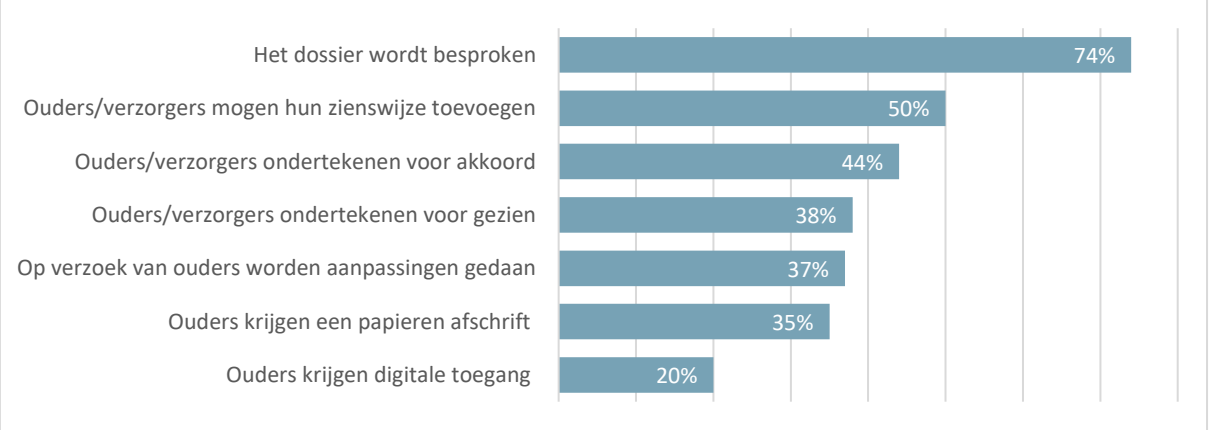

Bron: Vragenlijst scholen voor gespecialiseerd onderwijs, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Casestudie Uit de casestudie blijkt dat op go-scholen OPP's samen met ouders opstellen en regelmatig bespreken. Scholen herzien de OPP's jaarlijks en ouders zetten hier ieder jaar een handtekening onder. Datgene wat wordt overgedragen in het dossier, is op verschillende momenten dus al voorgelegd aan ouders. Als ouders geen toestemming geven (voor bepaalde onderdelen) wordt dit niet overgedragen. Informatie over de ouders zelf of de thuissituatie worden bijvoorbeeld op verzoek verwijderd uit het dossier. Leerlingen worden ook besproken tijdens een warme overdracht. In dit gesprek wordt meer besproken dan dat er in het dossier staat. Ouders weten niet wat hier besproken wordt en geven ook geen expliciete toestemming voor de gegevens die bij dit gesprek aanvullend worden overgedragen. Volgens de go-scholen is een warme overdracht wel noodzakelijk voor een zachte landing.

Overdracht van het dossier en bewaartermijn

Ongeveer de helft van de scholen voor gespecialiseerd onderwijs (51 procent) verstuurt overdrachtsdossiers rechtstreeks van hun eigen administratiesysteem (bijvoorbeeld ParnasSys of ESIS) naar dat van de reguliere school. Bij 19 procent vindt de overdracht plaats via een digitaal platform zoals Onderwijs Transparant, LDOS of ELK en bij 12 procent via een (beveiligde) e-mail. Een papieren afschrift afgeven door ouders aan de reguliere school bij inschrijving komt nauwelijks voor (bij 3 procent van de scholen).

Casestudie De sbo-school die deelnam aan de casestudie geeft aan dat zij de dossiers per e-mail verzenden. Hoewel zij OSO kunnen gebruiken, hebben de betrokken personen de voorkeur om de overdracht op papier te doen en scores handmatig per leerling in te voeren.

68 procent van de scholen bewaart het overdrachtsdossier van vertrekkende leerlingen maximaal 5 jaar na overdracht aan de nieuwe school en voldoet daarmee aan de wettelijke eis. Bij 79 procent van deze scholen ziet iemand van de leerlingadministratie hierop toe en bij 13 procent worden de dossiers automatisch verwijderd door het systeem. De overige scholen die de dossiers maximaal 5 jaar bewaren zien niet toe op verwijdering van de dossiers (1 procent) of weten niet of dit gebeurt (7 procent). Bij ongeveer een twee derde van de scholen voor gespecialiseerd onderwijs (62 procent) wordt er dus met zekerheid voldaan aan de wettelijke bewaartermijn van 5 jaar.

8 procent van de scholen voldoet niet aan de wettelijke eis en bewaart de overdrachtsdossier langer dan 5 jaar (4 procent) of zelfs voor onbepaalde tijd (4 procent). De overige vo-scholen (24 procent van het totaal) weten niet hoelang de overdrachtsdossiers bewaard blijven.

Inhoud van het dossier

Voor het in beeld brengen van de inhoud van de overdrachtsdossiers die go-scholen opstellen voor leerlingen die overstappen naar een andere go-school, zijn vijf categorieën gegevens uit het Besluit uitgevraagd in de vragenlijst. De vijf categorieën zijn:

1. Administratieve gegevens
2. Leerresultaten
3. Sociaal-emotionele ontwikkeling
4. Geïndiceerde begeleiding
5. Verzuim

Per categorie zijn doorgaans vijf specifieke gegevens geselecteerd[24] en voorgelegd aan de go-scholen. Zij konden hierbij aangeven of opname in het dossier standaard of nooit gebeurt, of dit wordt afgewogen per leerling of dat ze het niet weten. De resultaten volgen hieronder per categorie.

Bijna alle voorgelegde administratieve gegevens worden door de meeste scholen voor gespecialiseerd onderwijs standaard in het dossier opgenomen. Opvallend is dat dit ook voor de nationaliteit en het geboorteland van de leerling geldt, wat niet volgens de richtlijnen van het Besluit is. Ongeveer 10 procent van de scholen neemt deze gegevens nooit op en handelt dus naar het Besluit.

Over de opname van de gegevens van de huisarts is de meeste verdeeldheid onder scholen. Het lijkt logisch dat scholen deze gegevens willen opnemen in hun administratiesysteem, voor het geval er contact met de huisarts nodig is. Deze gegevens passen echter niet geheel binnen de wet, maar worden wel door ongeveer de helft van de scholen (49 procent) standaard opgenomen in het dossier. De

[24] Omwille van het beperken van de bevragingslast is gekozen voor een selectie aan gegevens per categorie.

achternaam van de huisarts is bijvoorbeeld een standaard invulveld in het OSO-format[25]. Een uitzondering voor het delen van andere gegevens dan die van de ouders, is als leerlingen bijvoorbeeld vanwege omstandigheden in het ziekenhuis verblijven. De gedachte is dus dat er een afweging per leerling gemaakt wordt. Dit lijkt op basis van de enquêteuitkomsten relatief weinig in de praktijk voor te komen. Bij bijna een derde van de basisscholen (29 procent) maken gegevens van de huisarts geen onderdeel uit van het overdrachtsdossier.

Figuur 5.4 Opname van administratieve gegevens in het overdrachtsdossier (n=133)

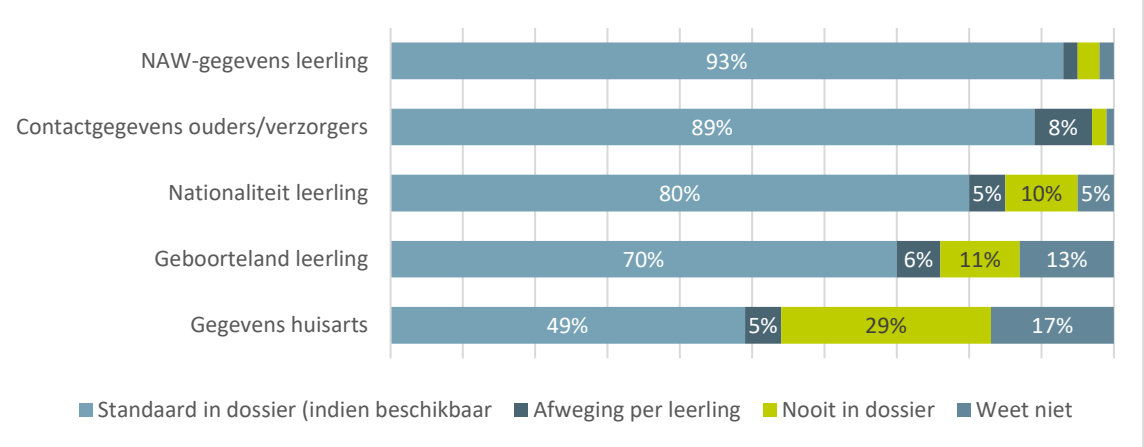

Bron: Vragenlijst scholen voor gespecialiseerd onderwijs, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Van de acht voorgelegde leerresultaten maken er zeven standaard onderdeel uit van het overdrachtsdossier bij de meerderheid van de go-scholen. Bij een aantal daarvan is het de vraag of het nodig is om deze te delen met de nieuwe school, zoals het voorlopig schooladvies van de basisschool. Daarentegen zouden wensen van ouders en/of leerlingen met betrekking tot het schooladvies bij de overstap naar het vo of vso juist wel standaard onderdeel moeten uitmaken van het dossier. Hier wordt door iets meer dan de helft van de scholen (57 procent) naar gehandeld.

[25] Edustandaard/Kennisnet (10 december 2021). Schematisch overzicht van Dossier volgens Afspraak OSO Gegevensset versie 2022.1.

Figuur 5.5 Opname van leerresultaten in het overdrachtsdossier (n=133)

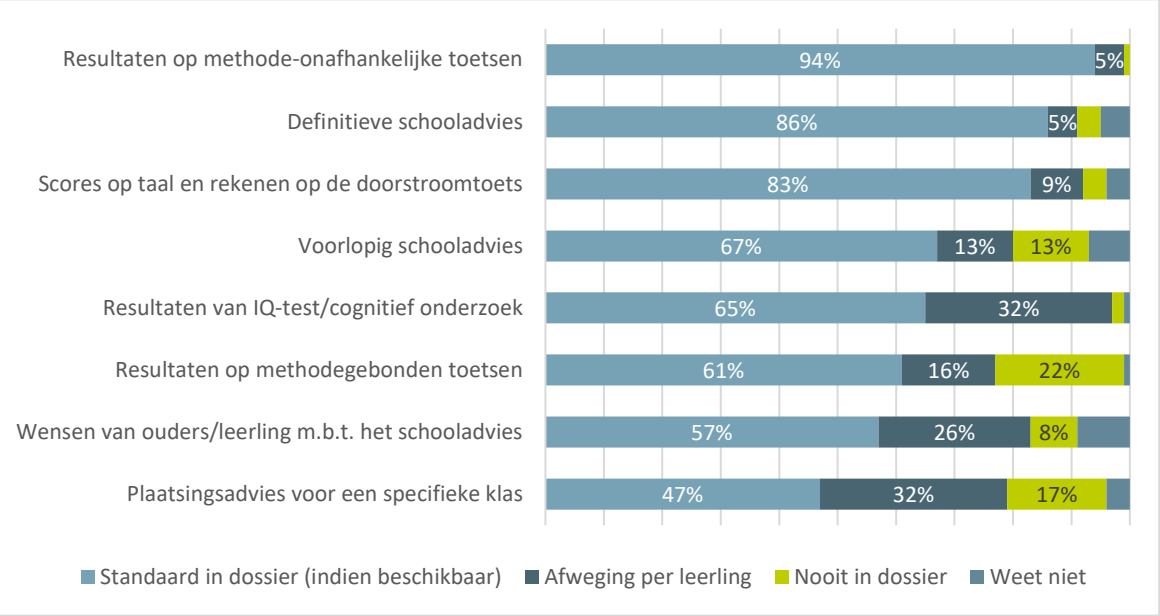

Bron: Vragenlijst scholen voor gespecialiseerd onderwijs, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Ten aanzien van de sociaal-emotionele ontwikkeling en het gedrag neemt de ruime meerderheid van de scholen voor gespecialiseerd onderwijs in het dossier standaard een beschrijving op van de leer-/werkhouding[26] van leerlingen (83 procent), van hun omgang met medeleerlingen (74 procent) en/of relevante resultaten uit het leerlingvolgsysteem. Opname van relevante onderzoeksrapporten in het dossier wordt 52 procent van de scholen standaard opgenomen en door 40 procent afgewogen per leerling.

Figuur 5.6 Opname van gegevens over sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag in het overdrachtsdossier (n=133)

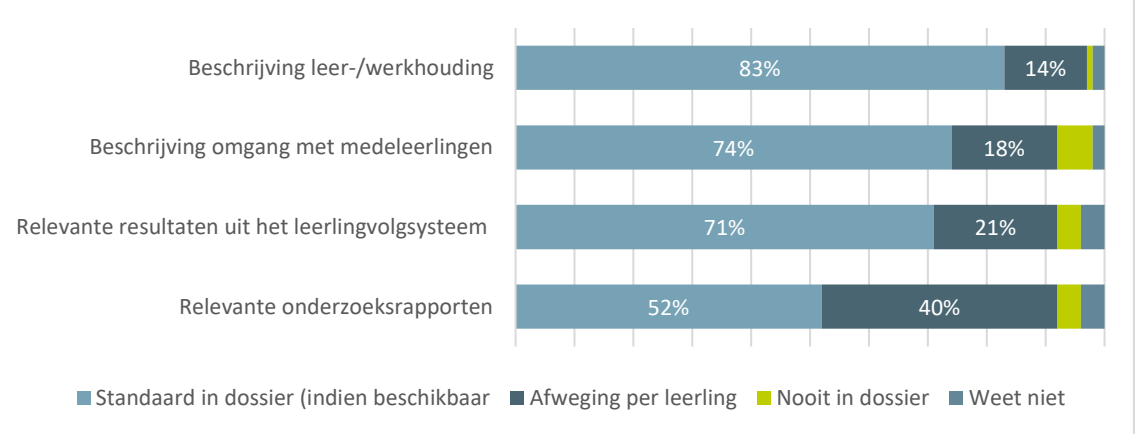

Bron: Vragenlijst scholen voor gespecialiseerd onderwijs, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Voor leerlingen die overstappen van speciaal naar regulier onderwijs geldt dat gediagnosticeerde beperkingen, overige belemmeringen en de wensen van ouders en/of de leerling hieromtrent bij de meeste scholen standaard worden opgenomen in het dossier. Maar er is ook een groep scholen (tussen

[26] Hierbij gaat het bijvoorbeeld om concentratie- en doorzettingsvermogen, zelfstandige werkhouding en huiswerkgedrag.

22 en 37 procent) die de opname van deze gegevens afweegt per leerling. Een beschrijving van de thuissituatie en/of van ingrijpende gebeurtenissen worden daarentegen vaker afgewogen per leerling dan standaard opgenomen in het dossier.

Figuur 5.7 Opname van gegevens over geïndiceerde begeleiding in het overdrachtsdossier (n=133)

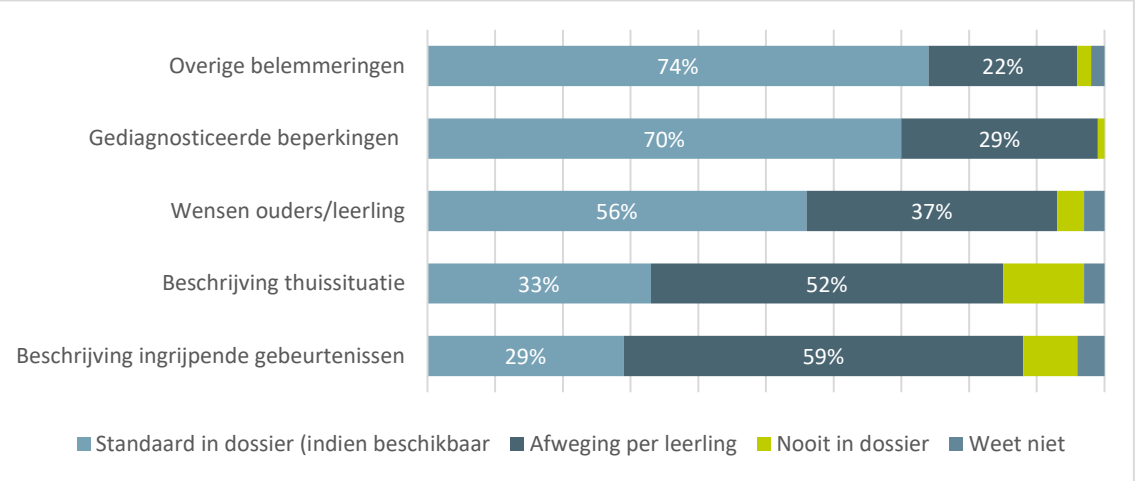

Bron: Vragenlijst scholen voor gespecialiseerd onderwijs, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Het Besluit schrijft voor dat overdrachtsdossiers alleen verzuimgegevens mogen bevatten indien het verzuim betreft in het jaar voorafgaand aan het opstellen van het dossier. Kennelijk zijn niet alle scholen voor gespecialiseerd onderwijs hiervan op de hoogte. De meerderheid neemt gegevens over het verzuim in de gehele schoolperiode standaard op in het dossier of weegt dit af per leerling. Ongeveer 30 procent handelt volgens de voorschriften en neemt dit nooit op in het dossier. Opvallend is dat ongeveer 20 procent van de scholen helemaal niet rapporteert over verzuim, ook niet wat wettelijk is toegestaan.

Figuur 5.8 Opname van verzuimgegevens in het overdrachtsdossier (n=133)

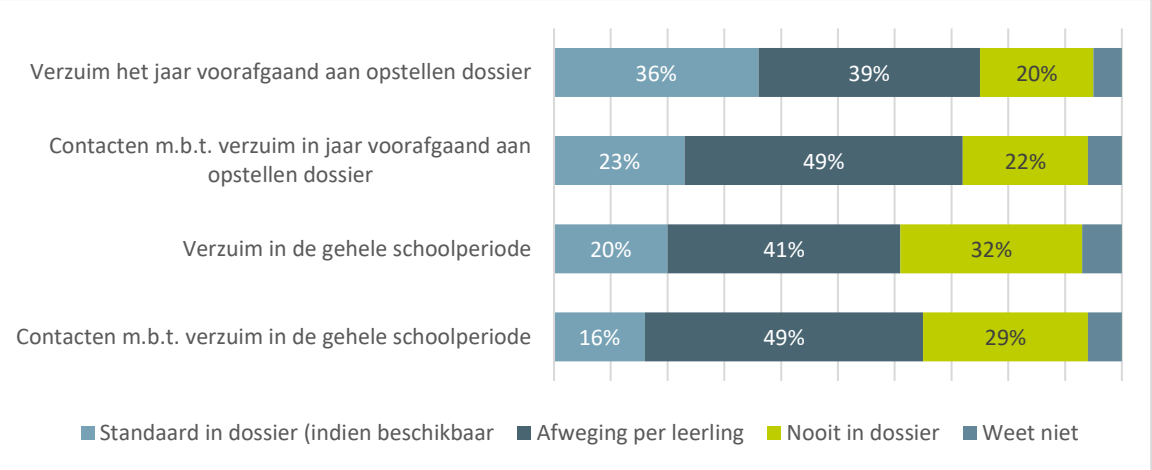

Bron: Vragenlijst scholen voor gespecialiseerd onderwijs, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Casestudie In de casestudie werd door de sbo-school aangegeven dat als een leerling richting het vso uitstroomt, het OPP als hoofddocument wordt gebruikt bij het opstellen van het overdrachtsdossier. De informatie is in de regel gebaseerd op gedrag (cluster 4) maar betreft ook toetsresultaten. De sbo-school schrijft

een ‘eind-sbo-advies’ met hierin het beeld van de leerkracht over de leerling, een Nederlandse Intelligentietest voor Onderwijsniveau (NIO) en resultaten van een eindtoets. Dit wordt overgedragen naar de vso-school.

Oordeel over de inhoud van de overdrachtsdossiers

Naar eigen zeggen ervaart 89 procent van de go-scholen voldoende vrijheid om de relevante gegevens op te nemen in de overdrachtsdossier van vertrekkende leerlingen. 11 procent van de go-scholen ervaart dus onvoldoende vrijheid in het opnemen van gegevens.

Ruim twee derde (69 procent) van de go-scholen weet welke gegevens er wettelijk gezien wel en niet in mogen worden opgenomen en ongeveer een derde (31 procent) ervaart hierover onduidelijkheden. Bij ongeveer een kwart van deze scholen (8 procent van het totaal) worden deze onduidelijkheden niet als een probleem ervaren, omdat dit in regionaal verband is uitgezocht en ingeregeld. Zij vertrouwen erop dat regionale afspraken ervoor zorgen dat zij aan de wet voldoen.

Bij de overige go-scholen wordt de onduidelijkheid wel als problematisch ervaren. Zij weten helemaal niet welke gegevens wel en niet overgedragen mogen worden (6 procent van het totaal) of ervaren inhoudelijk onduidelijkheid (op onderdelen) (17 procent van het totaal).

Go-scholen die (op onderdelen) onduidelijkheden ervaren (n=32), ervaren het vaakst onduidelijkheid over de opname van verzuimgegevens en over de sociaal-emotionele ontwikkeling (zie Figuur 5.9). Ten aanzien van verzuimgegevens is bijvoorbeeld toegelicht dat de periode onduidelijk is en of ook ziekteverzuim hieronder valt, of dat het alleen dient te gaan over ongeoorloofd verzuim. Over sociaal-emotionele gegevens bestaat onder andere onduidelijkheid over wat te doen als ouders geen toestemming geven en of diagnoses meegestuurd mogen worden.

Figuur 5.9 Inhoudelijke onduidelijkheden (n=23)

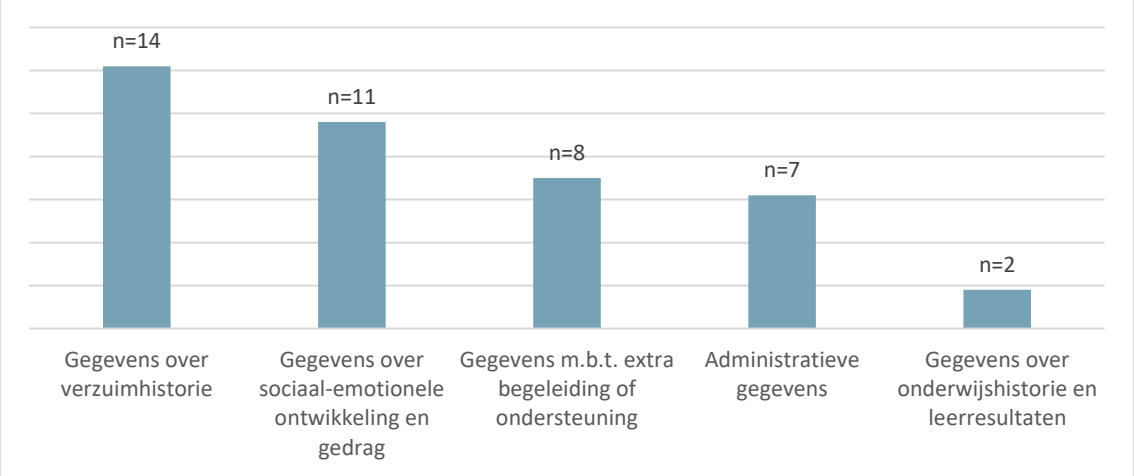

Bron: Vragenlijst scholen voor gespecialiseerd onderwijs, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

6 Gegevensuitwisseling bij de overstap binnen dezelfde onderwijssector

Waar hoofdstuk 3 zich richtte op de overgang van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs en hoofdstuk 4 op de overgangen tussen regulier en speciaal onderwijs, focust dit hoofdstuk op de overgang binnen eenzelfde onderwijssector. Dergelijke overgangen zijn relatief ongebruikelijk in Nederland, maar er zijn situaties waarin dit wel gebeurt. Enkele voorbeelden hiervan zijn verhuizingen, specifieke onderwijsbehoeften, ontevredenheid met de huidige school om variërende redenen, specifieke omstandigheden zoals pesten of de wens voor een andere onderwijsconcept of geloofsovertuiging.

Omwille van de bevragingslast zijn overgangen binnen eenzelfde sector minder uitgebreid bevraagd dan de overgang van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs. Dit hoofdstuk presenteert om deze reden de gegevensoverdracht van leerlingen die de overstap maken binnen het basisonderwijs alleen vanuit het perspectief van de *ontvangende basisschool*. En voor de overstap van leerlingen binnen het vo alleen vanuit het perspectief van de *verzendende vo-school*.

6.1 Overstap binnen het basisonderwijs (perspectief vanuit de ontvangende basisschool)

Toegang tot en gebruik van ontvangen dossiers

In het basisonderwijs hebben verschillende functionarissen toegang tot de overdrachtsdossiers van leerlingen die afkomstig zijn van andere basisscholen. Bij alle basisscholen betreft dit de intern begeleiders en bij het overgrote deel ook van de basisscholen ook de leerkracht(en) van de groep waarin de overgestapte leerling wordt geplaatst (98 procent) en/of de directie. Ook komt het bij relatief veel scholen voor (83 procent) dat de administratief medewerkers toegang hebben tot de dossiers. Bij relatief weinig basisscholen komt het voor dat onderwijsassistenten (bij 30 procent), leerkrachten van andere groepen dan waarin de overgestapte leerling wordt geplaatst (28 procent), het samenwerkingsverband passend onderwijs (bij 4 procent) en/of de bovenschoolse overstapcoördinator (bij 4 procent) toegang hebben tot de dossiers. Voor deze eventuele betrokkenen geldt wel dat het merendeel van de scholen niet weet of zij toegang hebben.

Bij ongeveer driekwart van de basisscholen (74 procent) worden de overdrachtsdossiers administratief verwerkt door de administratieve medewerkers, maar ook intern begeleiders (67 procent). De directie (55 procent) en de leerkrachten van de groep waarin de leerling wordt geplaatst (33 procent) houden zich hier ook mee bezig. Deze laatste drie genoemde personeelsgroepen maken ook bij de meerderheid van de basisscholen inhoudelijk gebruik van de dossiers, respectievelijk bij, 81, 81 en 53 procent. Ook voor overgangen binnen het basisonderwijs is opvallend dat de directie bij ruime een kwart van de basisscholen (27 procent) toegang heeft tot de dossiers maar er niks mee doet.

Tabel 6.1 Betrokkenen en hun rol ten aanzien van overdrachtsdossiers (n=218)

	Toegang			Gebruik			
	Ja	Nee	Weet niet	Inhoudelijk gebruik	Administratieve verwerking	Geen gebruik	Weet niet
IB'er(s)	100%	0%	0%	81%	67%	0%	0%
Leerkracht(en) van de groep waarin de leerling wordt geplaatst	98%	1%	1%	81%	33%	8%	1%
Directie	96%	3%	1%	53%	55%	27%	1%
Administratief medewerker(s)	83%	3%	14%	14%	74%	11%	14%
Onderwijsassistent	30%	4%	66%	14%	5%	18%	66%
Leerkracht(en) van andere groepen	28%	2%	70%	4%	2%	24%	70%
Samenwerkingsverband passend onderwijs	4%	17%	79%	2%	1%	18%	79%
Bovenschoolse overstapcoördinator	4%	25%	71%	1%	2%	27%	71%

Bron: Vragenlijst basisscholen, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Bij doorvraag over het gebruik van de dossiers, blijkt dat vrijwel alle basisscholen (99 procent) de gegevens van nieuwe leerlingen afkomstig van andere basisscholen gebruiken voor opname in hun administratiesysteem. Daarnaast worden de gegevens door het merendeel van de basisscholen gebruikt voor het bepalen van eventuele benodigde extra ondersteuning (bij 78 procent), het besluit over plaatsing in de meest passende groep of klas (bij 58 procent) en/of voor de warme overdracht (bij 57 procent). Bij ruim twee van de vijf basisscholen (41 procent) wordt het dossier (ook) gebruikt voor het besluit over toelating van een leerling afkomstig van een andere basisschool.

Borging van omgang met (privacygevoelige) gegevens in ontvangen overdrachtsdossiers

De toegang van de dossiers van leerlingen afkomstig van andere basisscholen wordt door alle scholen gereguleerd. Bij de meeste scholen gebeurt dat door alleen toegang te verlenen via een beveiligd administratiesysteem (82 procent), door alleen specifieke personen binnen de school toegang te geven (76 procent) en/of toegang te verschaffen via inloggegevens en/of wachtwoorden (58 procent). Relatief weinig basisscholen zeggen de gegevens uit de dossiers beveiligd op te slaan (33 procent) en/of te versleutelen (10 procent).

Figuur 6.1 Toegangverlening tot de dossiers (n = 218)

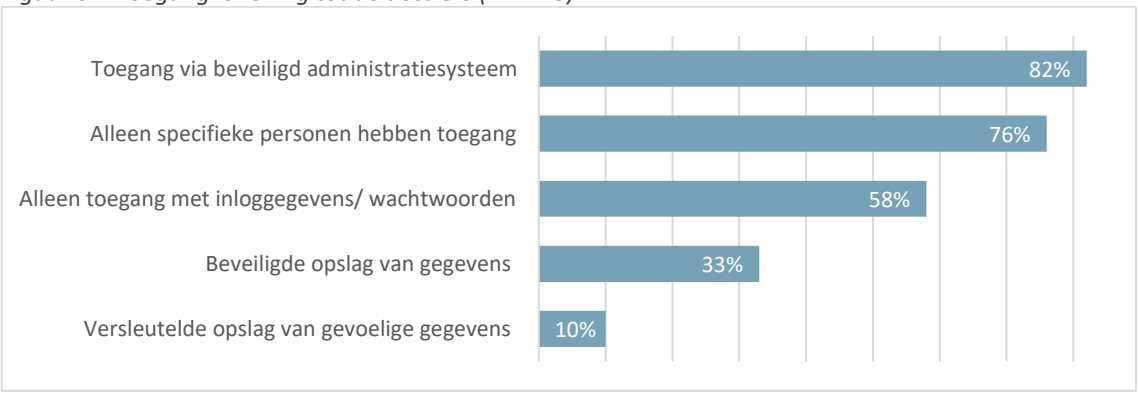

Bron: Vragenlijst basisscholen, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Oordeel over de inhoud van de overdrachtsdossiers

Bijna twee derde van de basisscholen (63 procent) vindt de dossiers die zij ontvangen voor overgestapte leerlingen inhoudelijke toereikend voor een soepele overgang. Ruim een derde (34 procent) is daarentegen van mening dat de dossiers (op onderdelen) te weinig informatie bevatten. Dit heeft vooral betrekking op de sociaal-emotionele ontwikkeling en het gedrag van de leerling en over (eventuele) extra begeleiding of ondersteuning. Drie procent van de scholen vindt dat de dossiers te veel informatie bevatten.

6.2 Overstap binnen het voortgezet onderwijs (perspectief vanuit de verzendende vo-school)

Betrokkenen en hun rol ten aanzien van overdrachtsdossiers
Bij het klaarmaken van de overdrachtsdossier voor leerlingen die overstappen naar een andere vo-school, zijn bij de meeste scholen de ondersteunings-/zorgcoördinator (bij 93 procent), administratief medewerkers (bij 91 procent) en de mentor van de vertrekkende leerling (bij 90 procent) betrokken. Ondersteunings-/zorgcoördinatoren en mentoren houden zich voornamelijk bezig met het toevoegen van informatie aan het dossier en vaak ook met het samenstellen van de inhoud. De administratief medewerkers hebben vooral een rol in het klaarzetten van het dossier voor de overdracht aan de nieuwe vo-school.

Bij bijna twee derde van de vo-scholen speelt (ook) de afdelingsleider van de bouw waaronder de vertrekkende leerling valt een rol bij het overdrachtsdossier. De rol van de afdelingsleider varieert per school: bij 40 procent van de vo-scholen verzorgt de afdelingsleider de coördinatie van de overdracht van het dossier, bij 23 procent de samenstelling van de inhoud van het dossier en bij 28 procent voegt de afdelingsleider (ook) informatie toe aan het dossier.

Andere onderwijsprofessionals zoals leerkrachten van de vertrekkende leerling en de directie spelen bij nauwelijks een rol bij de gegevensoverdracht van vo naar vo.

Tabel 6.2 Betrokkenen en hun rol ten aanzien van overdrachtsdossiers (n = 179)

Overstap binnen het vo	Inhoud samenstellen	Informatie toevoegen	Klaarzetten voor overdracht	Coördinatie van de overdracht	Heeft geen rol
Ondersteunings-/zorgcoördinator	40%	61%	13%	39%	7%
Administratief medewerker(s)	22%	14%	80%	21%	9%
Mentor van de vertrekkende leerling	44%	64%	3%	12%	10%
Afdelingsleider van de bouw waaronder de vertrekkende leerling valt	23%	28%	7%	40%	37%
Leerkracht(en) van de vertrekkende leerling	6%	22%	0%	1%	77%
Samenwerkingsverband passend onderwijs	1%	11%	1%	2%	85%
Directie	1%	2%	1%	9%	89%
Andere leerkracht(en)	1%	4%	1%	0%	94%

Bron: Vragenlijst vo-scholen, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Borging van omgang met (privacygevoelige) gegevens in overdrachtsdossiers
Toegang tot de dossiers van vertrekkende leerlingen wordt bij vrijwel alle vo-scholen (96 procent) gereguleerd. Bij het merendeel daarvan hebben alleen specifieke personen binnen de school toegang tot de gegevens (79 procent). Ruim de helft van de vo-scholen (56 procent) reguleert de toegang (ook) via hun beveiligd administratiesysteem en bij iets minder dan de helft van de vo-scholen (47 procent) zijn (ook) inloggegevens en/of wachtwoorden vereist om toegang te krijgen tot de dossiers. Relatief weinig vo-scholen geven aan gegevens ook beveiligd of versleuteld op te slaan respectievelijk bij 25 en 12 procent van de vo-scholen.

Figuur 6.2 Omgang met privacygevoelige gegevens in het overdrachtsdossier (n=179)

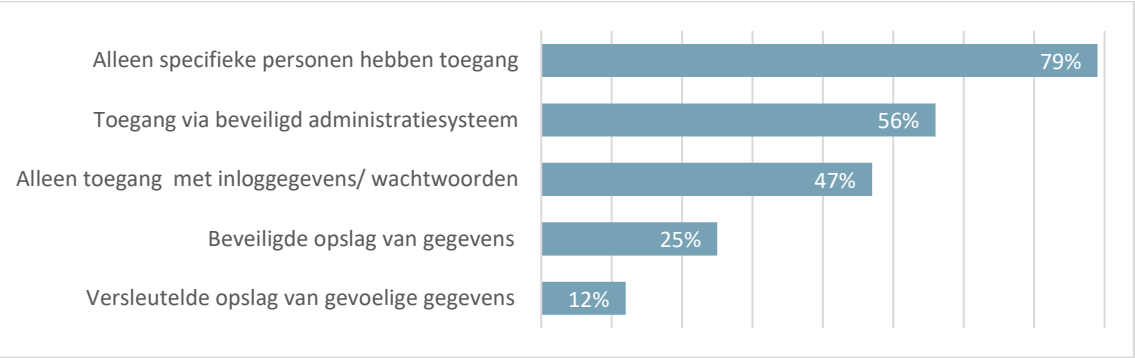

Bron: Vragenlijst vo-scholen, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Rol van ouders, externe deskundigen en schoolondersteunend personeel

Ouder(s)/verzorger(s) worden door vo-scholen op verschillende manieren betrokken bij het overdrachtsdossier indien er sprake is van een overstap naar een andere vo-school.

82 procent vraagt hen om toestemming voor het opnemen van gegevens in het dossier. In veel gevallen gaat het om alle gegevens, bij een deel betreft het specifieke gegevens zoals een beschrijving van de thuissituatie, van ontvangen externe hulp en van onderzoeksverslagen.

Ouders krijgen op verschillende manieren inzicht in het dossier. Bij 42 procent van de vo-scholen wordt het dossier besproken met ouders, bij 21 procent krijgen ouders (ook) digitale toegang en bij 17 procent krijgen ouders (ook) een papieren afschrift. Op 42 procent van de scholen worden geen van voorgenoemde manieren aangeboden om ouders inzicht te geven in het dossier van hun kind.

Ook wordt ouders op verschillende manieren de mogelijkheid geboden om (aanvullende) input te leveren. Bij 29 procent mogen ouders hun zienswijze toevoegen aan het dossier in een apart veld of als bijlage en bij 23 procent van de vo-scholen wordt het dossier door de school aangepast indien ouders hierom vragen. Bij 12 procent van de vo-scholen is beide mogelijk en bij 60 procent kan beide niet.

32 procent van de vo-scholen legt expliciet vast dat zij ouders hebben betrokken. Bij 25 procent door te laten tegen voor akkoord en bij 19 procent door ouders te laten tekenen voor gezien.

Figuur 6.3 Betrokkenheid van ouders/verzorgers bij het dossier (n=179)

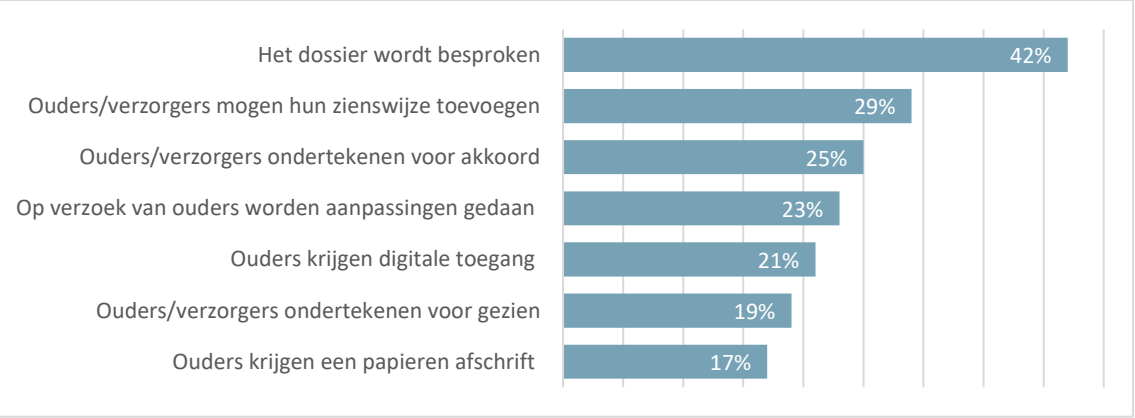

Bron: Vragenlijst vo-scholen, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Een relatief kleine groep vo-scholen vraagt naast ouders ook aan andere partijen expliciet toestemming voor het opnemen van bepaalde gegevens in het overdrachtsdossier van vertrekkende leerlingen. Dit betreft schoolondersteunend personeel (bij 15 procent van de vo-scholen) of externe deskundigen personeel (bij 12 procent van de vo-scholen) die toestemming geven voor de opname van onder andere zorggerelateerde gegevens, hulpverlening buiten school en/of specifieke geboden begeleiding aan leerlingen.

Overdracht van het dossier en bewaartermijn

De meeste vo-scholen (68 procent) versturen overdrachtsdossiers rechtstreeks van hun eigen administratiesysteem (bijvoorbeeld ParnasSys of ESIS) naar dat van andere vo-scholen. Bij 13 procent vindt de overdracht plaats via een (beveiligde) e-mail en bij 10 procent via een digitaal platform zoals Onderwijs Transparant, LDOS of ELK. Een papieren afschrift afgeven door ouders aan de vo-school bij inschrijving komt nauwelijks voor (bij 4 procent van de scholen).

46 procent van de vo-scholen bewaart het overdrachtsdossier van vertrekkende leerlingen maximaal 5 jaar na overdracht aan de nieuwe vo-school en voldoet daarmee aan de wettelijke eis. Bij 64 procent van deze scholen ziet iemand van de leerlingadministratie hierop toe en bij 8 procent worden dergelijke dossiers automatisch verwijderd door het systeem. De overige scholen die de dossiers maximaal 5 jaar bewaren zien niet toe op verwijdering van de dossiers[27] (3 procent) of weten niet of dit gebeurt (23 procent). Bij ongeveer een derde van de vo-scholen (34 procent) wordt er dus met zekerheid voldaan aan de wettelijke bewaartermijn van 5 jaar.

12 procent van de scholen voldoet niet aan de wettelijke eis en bewaart de overdrachtsdossier langer dan 5 jaar (8 procent) of zelfs voor onbepaalde tijd (4 procent). De overige vo-scholen (bijna de helft van het totaal, 42 procent) weten niet hoelang de overdrachtsdossiers bewaard blijven.

[27] Dit is wegens tijdgebrek nog niet gelukt of er wordt nog gewerkt aan een plan van aanpak hiervoor.

Inhoud van het dossier

Voor het in beeld brengen van de inhoud van de overdrachtsdossiers die vo-scholen opstellen voor leerlingen die overstappen naar een andere vo-school, zijn vijf categorieën gegevens uit het Besluit uitgevraagd in de vragenlijst. De vijf categorieën zijn:

1. Administratieve gegevens
2. Leerresultaten
3. Sociaal-emotionele ontwikkeling
4. Geïndiceerde begeleiding
5. Verzuim

Per categorie zijn doorgaans vijf specifieke gegevens geselecteerd[28] en voorgelegd aan de vo-scholen. Zij konden hierbij aangeven of opname in het dossier standaard of nooit gebeurt, of dit wordt afgewogen per leerling of dat ze het niet weten. De resultaten volgen hieronder per categorie.

Bijna alle voorgelegde administratieve gegevens worden door de meeste vo-scholen standaard in het dossier opgenomen. Opvallend is dat dit ook voor de nationaliteit en het geboorteland van de leerling geldt, wat niet volgens de richtlijnen van het Besluit is. Ruim 10 procent van de vo-scholen neemt deze gegevens nooit op en handelt dus naar het Besluit.

Over de opname van de gegevens van de huisarts is de meeste verdeeldheid onder scholen. Het lijkt logisch dat scholen deze gegevens willen opnemen in hun administratiesysteem, voor het geval er contact met de huisarts nodig is. Deze gegevens passen echter niet geheel binnen de wet, maar worden wel door ongeveer een op de drie scholen (32 procent) standaard opgenomen in het dossier. De achternaam van de huisarts is bijvoorbeeld een standaard invulveld in het OSO-format[29]. Een uitzondering voor het delen van andere gegevens dan die van de ouders, is als leerlingen bijvoorbeeld vanwege omstandigheden in het ziekenhuis verblijven. De gedachte is dus dat er een afweging per leerling gemaakt wordt. Dit lijkt op basis van de enquêteuitkomsten relatief weinig in de praktijk voor te komen. Bij bijna de helft van de scholen (29 procent) maken gegevens van de huisarts geen onderdeel uit van het overdrachtsdossier.

Figuur 6.4 Opname van administratieve gegevens in het overdrachtsdossier (n=179)

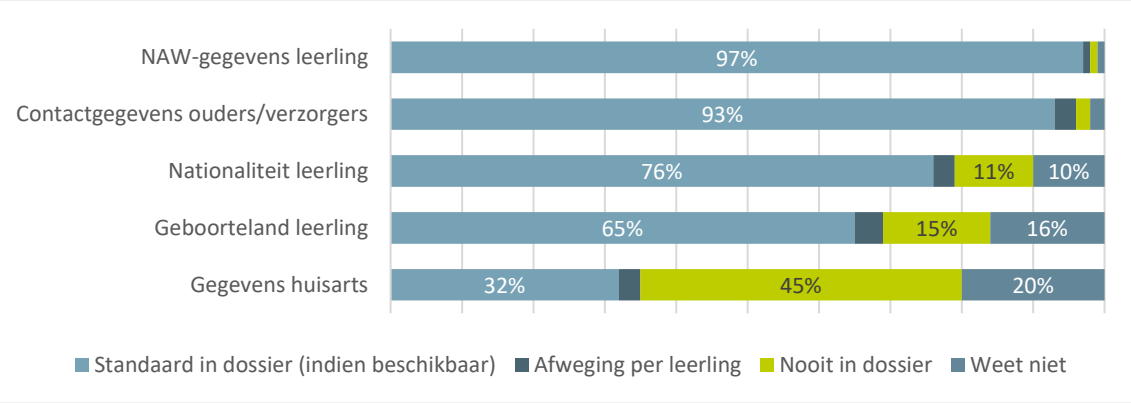

Bron: Vragenlijst vo-scholen, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

[28] Omwille van het beperken van de bevragingslast is gekozen voor een selectie aan gegevens per categorie.

[29] Edustandaard/Kennisnet (10 december 2021). Schematisch overzicht van Dossier volgens Afspraak OSO Gegevensset versie 2022.1.

Bij de meerderheid van de vo-scholen maken vier van de zeven voorgelegde leerresultaten standaard onderdeel uit van het overdrachtsdossier bij de overstap van vo-vo. Het gaat hierbij om het schooladvies van de basisschool, het onderwijstype, profiel en vakkenpakket, resultaten op schoolexamens en overige toetsresultaten. De opname van de overige drie voorgelegde leerresultaten (resultaten van een IQ-test of ander cognitief onderzoek, plaatsingsadvies voor een specifieke klas, wensen van ouders of de leerling met betrekking tot het schooladvies van de basisschool) in het overdrachtsdossier laten een wisselend beeld zien. Een deel van de scholen doet dit standaard, een ander deel weegt het af per leerling en een deel neemt het nooit op in het dossier.

Figuur 6.5 Opname van leerresultaten in het overdrachtsdossier (n=179)

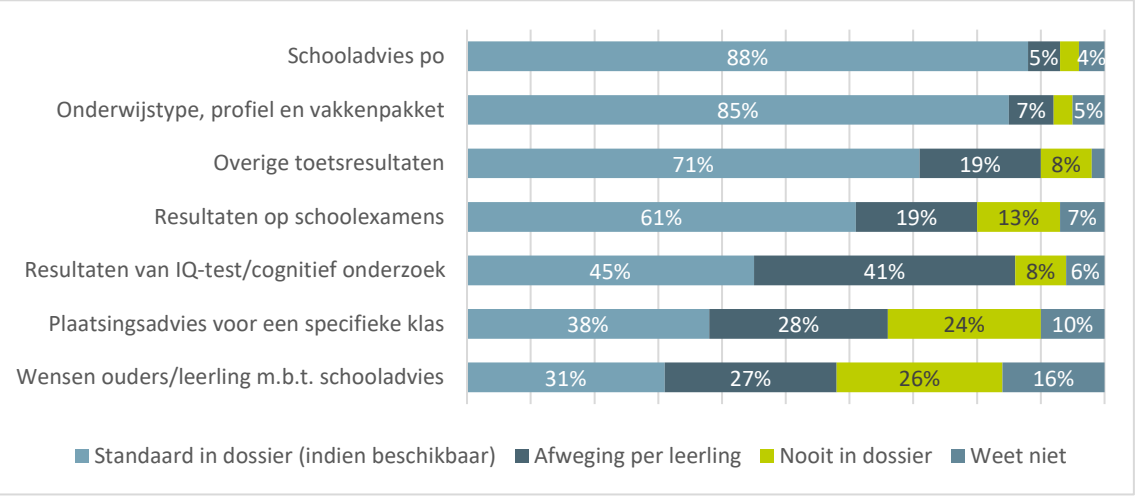

Bron: Vragenlijst vo-scholen, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Ten aanzien van de sociaal-emotionele ontwikkeling en het gedrag neemt ruim de helft van de vo-scholen in het dossier standaard een beschrijving op van de leer-/werkhouding[30] van leerlingen (54 procent). Bij de overige gegevens die hierover zijn uitgevraagd is meer verdeeldheid over de scholen en komt het ongeveer even vaak of vaker voor dat vo-scholen de opname in het dossier afwegen per leerling dan dat het er standaard onderdeel van uitmaakt.

Figuur 6.6 Opname van gegevens over sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag in het overdrachtsdossier (n=179)

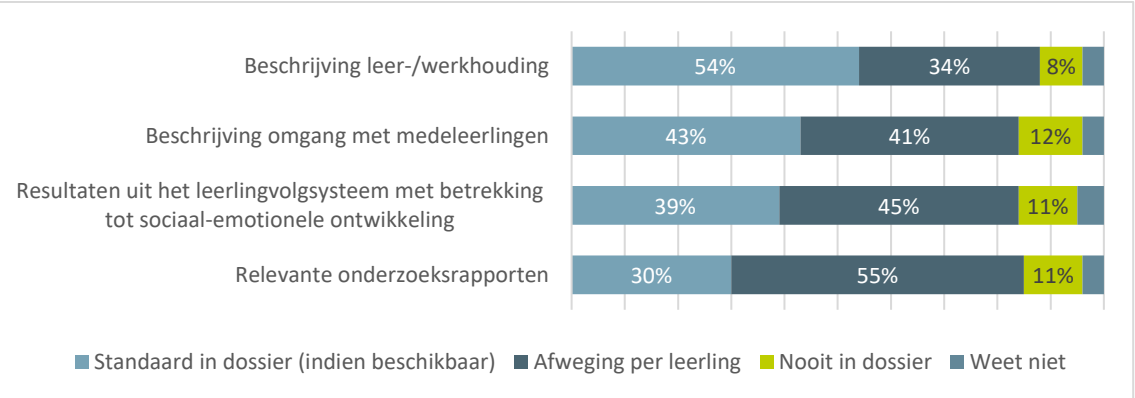

Bron: Vragenlijst vo-scholen, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

[30] Hierbij gaat het bijvoorbeeld om concentratie- en doorzettingsvermogen, zelfstandige werkhouding en huiswerkgedrag.

Voor leerlingen die overstappen binnen het vo geldt over het algemeen dat de opname van gegevens met betrekking tot geïndiceerde begeleiding bij de meeste scholen per leerling wordt afgewogen. Gediagnosticeerde beperkingen zijn hierop een uitzondering, omdat deze bij 49 procent van de scholen standaard in het dossier komen en bij 40 procent wordt afgewogen.

Figuur 6.7 Opname van gegevens over geïndiceerde begeleiding in het overdrachtsdossier (n=179)

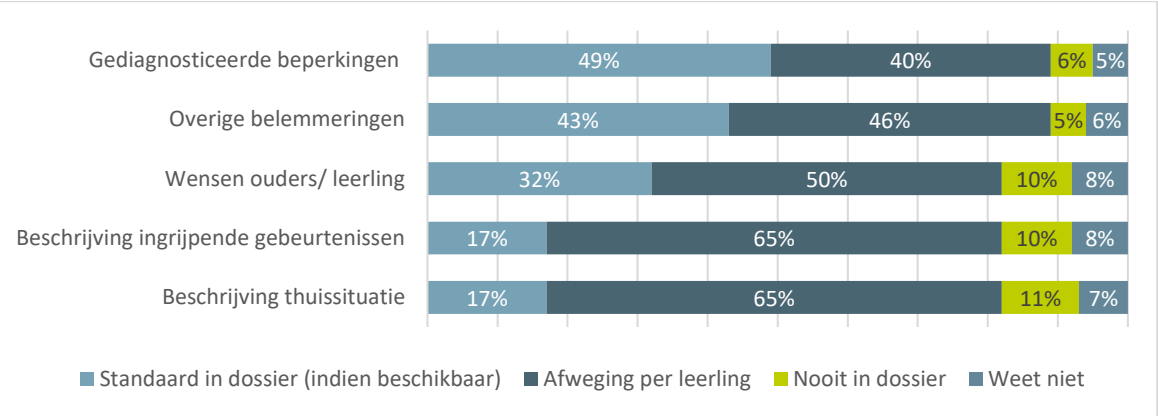

Bron: Vragenlijst vo-scholen, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Het Besluit schrijft voor dat overdrachtsdossiers alleen verzuimgegevens mag bevatten indien het verzuim betreft in het jaar voorafgaand aan het opstellen van het dossier. Kennelijk zijn niet alle vo-scholen hiervan op de hoogte. De meerderheid neemt relevante gegevens over het verzuim in de gehele schoolperiode standaard op in het dossier of weegt dit af per leerling. Ongeveer 20 procent handelt volgens de voorschriften en neemt dit nooit op in het dossier.

Figuur 6.8 Opname van verzuimgegevens in het overdrachtsdossier (n=179)

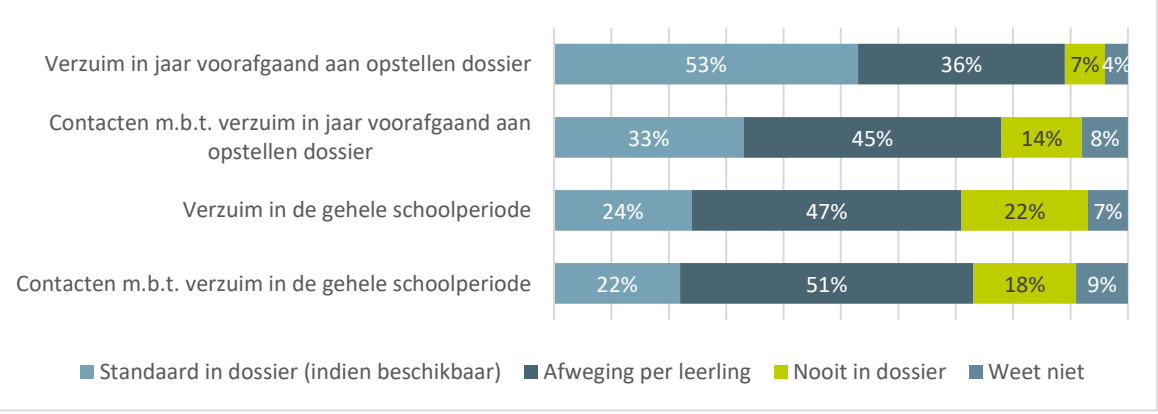

Bron: Vragenlijst vo-scholen, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

Oordeel over de inhoud van de overdrachtsdossiers

Naar eigen zeggen ervaart 85 procent van de vo-scholen voldoende vrijheid om de relevante gegevens op te nemen in de overdrachtsdossier van vertrekkende leerlingen. 15 procent van de vo-scholen ervaart dus onvoldoende vrijheid in het opnemen van gegevens.

Bijna twee derde (61 procent) van de vo-scholen weet welke gegevens er wettelijk gezien wel en niet in mogen worden opgenomen en ruim een derde (39 procent) ervaart hierbij onduidelijkheden. Bij ongeveer een kwart van deze scholen (10 procent van het totaal) worden deze onduidelijkheden niet als

een probleem ervaren, omdat dit in regionaal verband is uitgezocht en ingeregeld. Zij vertrouwen erop dat regionale afspraken ervoor zorgen dat zij aan de wet voldoen.

Bij de overige vo-scholen wordt de onduidelijkheid wel als problematisch ervaren. Zij weten helemaal niet welke gegevens wel en niet overgedragen mogen worden (9 procent van het totaal) of ervaren inhoudelijk onduidelijkheid (op onderdelen) (20 procent van het totaal).

Vo-scholen die op onderdelen onduidelijkheden ervaren (n=35), ervaren het vaakst onduidelijkheid over de opname van gegevens over de sociaal-emotionele ontwikkeling, de extra begeleiding of ondersteuning en/of het verzuim (zie Figuur 6.9). Scholen hebben bijvoorbeeld voor de sociaal-emotionele ontwikkeling en de extra begeleiding of ondersteuning toegelicht dat er soms twijfel is over of ouders toestemming dienen te geven en dat het lastig kan zijn om onderscheid te maken tussen wat privé moet blijven of wel meekan in het dossier. Ten aanzien van verzuim zit de onduidelijkheid soms in de periode waarin het verzuim heeft plaatsgevonden en of het alleen dient te gaan om ongeoorloofd verzuim.

Figuur 6.9 Inhoudelijke onduidelijkheden (n=30)

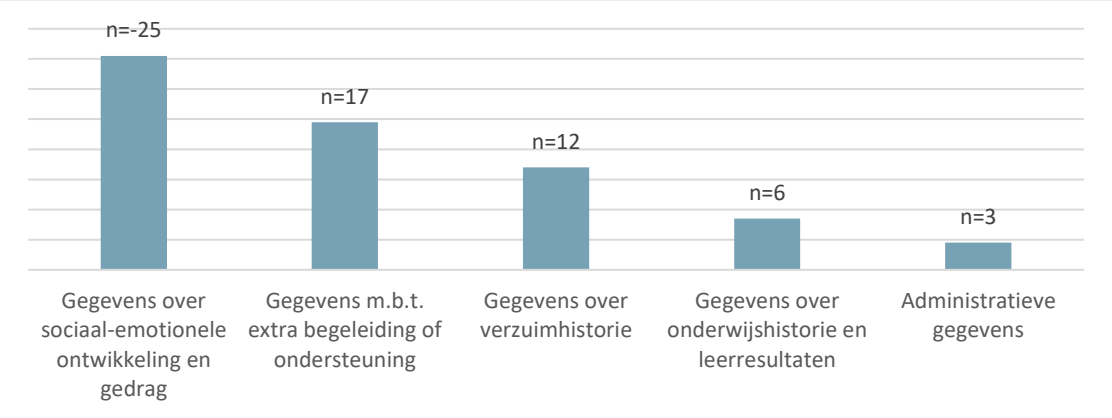

Bron: Vragenlijst vo-scholen, bewerkingen SEO/Oberon (2024)

7 Beantwoording onderzoeksvragen

In dit slothoofdstuk beantwoorden we allereerst kort en bondig alle onderzoeksvragen. Daarvoor benutten we zowel de resultaten van de enquête als de input uit de casestudie. Daarna zetten we de belangrijkste aandachtspunten voor het onderwijs op een rij en geven we enkele reflecties vanuit de onderzoekers.

7.1 Beantwoording onderzoeksvragen

Gehele uitwisselingsproces

1. Hoe verloopt het huidige uitwisselingsproces van leer- en begeleidingsgegevens waar het Besluit uit 2012 betrekking op heeft?

- De overdracht van gegevens tussen scholen vindt hoofdzakelijk digitaal plaats.
- Voor het grootste deel gaat de digitale overdracht tussen basisschool en vo-school rechtstreeks van administratiesysteem naar administratiesysteem. Hiervoor wordt een OSO-koppeling tussen scholen tot stand gebracht.
- Bij twee op de vijf scholen gaat de digitale overdracht via een regionaal platform. De overdracht van de basisschool naar het platform gaat ook via OSO.

2. Welke personen en organisaties zijn betrokken bij de uitwisseling van leer- en begeleidingsgegevens?
3. Bij welke fase(n) uit het uitwisselingsproces zijn deze personen en organisaties betrokken en wat is hun rol?

Opstellen dossier (verzendende school)

- Op de meeste basisscholen zijn in de eerste plaats de leerkracht van groep 8 en daarna de ib'er verantwoordelijk voor het opstellen van het dossier. Op ongeveer een kwart van de scholen is de leerkracht van groep 7 ook betrokken bij het opstellen van het dossier.
- In het gespecialiseerd onderwijs zijn de rollen omgedraaid, het is op de meeste scholen de taak van de ib'er en daarnaast de groepsleerkracht.
- Op de meeste vo-scholen zijn de mentor en/of de zorg-/ondersteuningscoördinator verantwoordelijk voor het opstellen van het dossier.

Overdracht dossier (verzendende school)

- Voor de overdracht van de dossiers van de basisschool naar het voortgezet onderwijs zijn op de helft van de basisscholen administratief medewerkers betrokken. Bij iets minder dan de helft van de basisscholen is de leerkracht van groep 8 (ook) verantwoordelijk voor de overdracht van de gegevens. Bij een derde van de basisscholen speelt de ib'er ook een rol bij de overdracht.
- In het gespecialiseerd onderwijs is de overdracht in de meeste gevallen de taak van de administratie. Ook spelen ib'ers hierbij vaak een rol.
- In het voortgezet onderwijs is het voornamelijk de administratie die voor de overdracht van de dossiers verantwoordelijk is.

Coördinatie (verzendende school)

- De coördinatie van de overdracht houdt in dat er iemand namens de verzendende school toeziet op dat alle dossier compleet worden gemaakt en op tijd naar de juiste school worden

verzonden. Deze persoon is vaak ook het aanspreekpunt als er vragen zijn vanuit de ontvangende school.
- In het basisonderwijs hebben ib'ers meestal deze coördinerende functie, samen met de leerkracht van groep 8. Bij ruim een kwart van de scholen is ook de administratief medewerker betrokken bij de coördinatie.
- In het gespecialiseerd onderwijs is het met name de ib'er die de coördinatie van de overdracht uitvoert.
- In het voortgezet onderwijs is deze rol weggelegd voor de zorg-/ondersteuningscoördinator of de afdelingsleider van de bouw van de vertrekkende leerling.

Verwerken dossiers (ontvangende school)
- Voor de administratieve verwerking van de dossiers zijn vooral de administratieve medewerkers van bo-, go- en vo-scholen aan zet.
- Bij een deel van de vo-scholen houden de ondersteunings-/zorgcoördinator en/of de brugklascoördinator zich hiermee bezig. Bij bo- en go-scholen zijn vaak ook ib'ers hierbij betrokken. Bij de helft van de basisscholen speelt ook de directie een rol bij de administratieve verwerking van de dossiers.

Gebruiken van gegevens uit het dossier (ontvangende school)
- Inhoudelijk maken voornamelijk de zorg-/ondersteuningscoördinator, de brugklascoördinator en/of de mentoren in het vo gebruik van de dossiers.
- In het gespecialiseerd onderwijs maken ib'ers, vervolgens de leerkracht en bij de helft van de scholen ook de directie gebruik van de dossiers. Ander personeel dat leerlingen begeleidt (onderwijsassistenten, remedial teachers, ondersteunend personeel in dienst van de school) maken bij een derde van de scholen gebruik van de inhoud van de dossiers.
- Op basisscholen maken vooral groepsleerkrachten van de nieuwe leerling en de ib'ers gebruik van de inhoud van de dossiers. Op de helft van de scholen maakt ook de directie gebruik van de inhoud van de dossiers.

Rol samenwerkingsverband
- De overdracht van gegevens vindt volgens het Besluit plaats tussen scholen. Bij een deel van de scholen speelt ook het samenwerkingsverband een rol. Bij bijna een op de tien basisscholen en scholen voor gespecialiseerd onderwijs speelt het samenwerkingsverband een rol bij de coördinatie van de overdracht. Bij vo-scholen spelen samenwerkingsverbanden nauwelijks een rol in de coördinatie.
- De coördinerende rol van samenwerkingsverbanden varieert van het organiseren en faciliteren van gesprekken tussen vertegenwoordigers van scholen in de regio tot het (in opdracht van besturen) beheren van regionale platforms, vastleggen van afspraken, maken van jaarplanningen of (beperkte) scholing van leerkrachten/ib'ers op de scholen.
- Bij het opstellen van het dossier speelt het samenwerkingsverband in het bo en go nauwelijks een rol. Bij één op de tien vo-scholen speelt het samenwerkingsverband wel een rol bij het toevoegen van informatie aan het dossier.

Ouders/leerlingen
- Ouders en leerlingen spelen nauwelijks een rol bij de overdracht van het dossier, maar worden wel betrokken bij het opstellen dossier (zie 4).

Fase A (opstellen door verzendende school)

4. Wat is de betrokkenheid van ouders bij de inhoud van het overdrachtsdossier en zijn zij op de hoogte van hun rechten?

- Bijna alle basisscholen, scholen voor gespecialiseerd-, en voortgezet onderwijs betrekken ouders op enige wijze bij het overdrachtsdossier. Ongeveer 5 procent betrekt ouders op geen enkele manier bij het overdrachtsdossier.
- Het betrekken van ouders wordt door scholen op verschillende manieren ingevuld. Bij negen op de tien basisscholen en vo-scholen krijgen ouders op enige wijze inzicht in het dossier. Meestal wordt het dossier in aanwezigheid van ouders besproken. Het geven van een afschrift aan ouders (papier of digitaal) komt minder vaak voor. Basisscholen doen dit iets vaker dan scholen voor gespecialiseerd onderwijs. Vo-scholen geven het minst vaak een afschrift aan ouders.
- Bij twee op de drie basisscholen hebben ouders de mogelijkheid hun input in te brengen in het dossier. In het gespecialiseerd onderwijs wordt bij drie op de vijf scholen de mogelijkheid voor input geboden, in het voortgezet onderwijs bij twee op de vijf scholen. In de meeste gevallen gaat het om de toevoeging van een zienswijze als bijlage bij het dossier. Een kleiner deel van de scholen past het dossier aan op verzoek van ouders.
- Twee op de drie basisscholen legt ook vast dat ouders betrokken zijn door ze te laten tekenen voor akkoord of gezien. In het gespecialiseerd onderwijs geldt dit voor de helft van de scholen en in het vo voor één op de drie scholen.
- Uit de casestudie in het basisonderwijs komen signalen dat de interesse van ouders in het dossier laag is. De meeste ouders maken geen gebruik van hun recht op inzage wanneer de kans wordt geboden, en zetten direct hun handtekening onder het dossier (voor akkoord of gezien). Mogelijk is bij ouders het dossier al bekend vanwege eerdere gesprekken of vinden zij de inhoud vanwege tevredenheid met de prestaties van hun kind niet interessant.

5. In hoeverre vragen scholen expliciet toestemming aan zorgverleners en ouders voor het uitwisselen van gegevens over sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag die afkomstig zijn van zorgverleners?

- Bijna alle basisscholen en scholen voor gespecialiseerd onderwijs vragen ouders om toestemming voor het opnemen van gegevens zoals diagnoseverklaringen, behandelverslagen en de beschrijving van de thuissituatie in het dossier. 5 procent doet dit niet. In het voortgezet onderwijs vragen minder scholen toestemming aan ouders. Ongeveer 20 procent van de scholen vraagt geen toestemming.
- Veel scholen vragen niet om toestemming aan andere partijen voor het opnemen van gegevens over diagnoses, onderzoeken en/of de geboden begeleiding aan leerlingen in het overdrachtsdossier. Eén op de twintig basisscholen doet dit. In het vo doet één op de tien scholen dit.

6. Is het voor basisscholen voldoende duidelijk welke zaken wel en welke zaken niet in het OKR voor de overdracht naar het vo mogen worden ingevuld?

- Ongeveer tweede derde van de basisscholen weet naar eigen zeggen welke gegevens er wettelijk gezien wel en niet mogen worden overgedragen aan het vo. Een derde ervaart onduidelijkheden.
- Bij ongeveer de helft van de basisscholen worden deze onduidelijkheden niet als een probleem ervaren, omdat wat wel en niet mag in regionaal verband is uitgezocht en ingeregeld. Ook uit de casestudie blijkt dat scholen vertrouwen op regionale afspraken en systemen zoals OSO als het gaat om het voldoen aan de wettelijke kaders.

- Bij de andere helft wordt de onduidelijkheid wel als problematisch ervaren. Zij weten helemaal niet welke gegevens wel en niet overgedragen mogen worden of ervaren inhoudelijke onduidelijkheid op onderdelen. De onduidelijkheden zitten bij de meeste scholen op gegevens over verzuimhistorie, sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag of extra begeleiding of ondersteuning. Onderwijshistorie en leerresultaten en administratieve gegevens worden door enkele scholen als onduidelijk benoemd.

7. In hoeverre ervaren basisscholen voldoende vrijheid om het OKR voor de overdracht naar het vo naar behoren en naar wens in te vullen?

- Bijna alle basisscholen ervaren voldoende vrijheid om de relevante gegevens op te nemen in het overdrachtsdossier. 15 procent van de basisscholen ervaart onvoldoende vrijheid.
- Het beeld uit de casestudie is dat basisscholen op technisch vlak voldoende ruimte hebben om gegevens over te dragen die zij van belang achten, omdat bij een OSO-overdracht aanvullend bijlagen aan het dossier toegevoegd kunnen worden.

Fase A (opstellen door verzendende school) & Fase B (klaarzetten door verzendende school)

8. In welke mate houden de verzendende scholen zich aan de in het Besluit uit 2012 gestelde kaders omtrent informatie-uitwisseling?
Vallen de uitgewisselde gegevens binnen de in het Besluit geschetste bandbreedte?
In welke mate is er sprake van proportionaliteit?
Worden er niet meer gegevens uitgewisseld dan noodzakelijk?

- Scholen vertrouwen op de OSO en regionale afspraken voor het voldoen aan de wet, zo blijkt uit de casestudie.
- Vrijwel alle basisscholen voeren aanvullende handelingen uit op het automatisch vullen van het dossier met een OSO-koppeling. Hierbij gaat het voornamelijk om het toevoegen van ontbrekende gegevens en toelichtingen. Ook voegt ongeveer twee derde van de scholen bijlagen toe. De helft van de scholen verwijdert irrelevante gegevens uit het dossier.
- Scholen gaan op verschillende manieren om met de gegevens in verschillende categorieën van het Besluit. Administratieve gegevens zitten bij de meeste basisscholen grotendeels standaard in het dossier, net als het definitieve schooladvies, de scores op de doorstroomtoets en resultaten van methode-onafhankelijke toetsen.
- Voor alle andere gegevens geldt dat de meeste basisscholen per leerling afwegen of de gegevens relevant zijn. Voorbeelden zijn ingrijpende gebeurtenissen of de thuissituatie van leerlingen.
- Voor scholen in het gespecialiseerd onderwijs geldt dat veel gegevens vaker standaard in het dossier zitten, bijvoorbeeld IQ-onderzoeken en gegevens over sociaal-emotionele ontwikkeling. Alleen bij ingrijpende gebeurtenissen of de thuissituatie van leerlingen maken de meeste scholen een afweging en wordt dit bij minder dan een derde standaard geïncludeerd.
- Gegevens die vo-scholen overdragen, volgen grotendeels het patroon van de basisscholen. Een afwijking is dat leer- en werkhouding vaak standaard in het dossier zit.
- Scholen wijken op een aantal punten af van de wettelijke kaders. Een ruime meerderheid van de scholen draagt standaard de nationaliteit van leerlingen en hun geboorteland over. In de toelichting op de wet staat expliciet dat dit geen onderdeel mag zijn van het dossier.
- Daarnaast voegt een derde van de basisschool standaard indien beschikbaar de wensen van de ouders en van de leerling m.b.t. het schooladvies aan het dossier toe. Dit wordt als standaard onderdeel in de wet beschreven bij de overgang naar het voortgezet onderwijs. In het

gespecialiseerd onderwijs vormt dit bij ruim de helft van de scholen wel een standaard onderdeel van het dossier.

- Ongeveer één op de tien basisscholen voegt verzuim over de hele schoolperiode in het dossier toe. In het gespecialiseerd en voortgezet onderwijs gaat het om één op de vijf scholen. Iets minder dan de helft van de scholen maakt hierbij ook een afweging per leerling. In het Besluit staat expliciet dat in het dossier alleen gegevens over relatief verzuim in het schooljaar voorafgaand aan de overstap naar de nieuwe school mogen worden opgenomen.
- Bijna twee op de drie vo-scholen vindt de gegevens in het dossier van de basisschool toereikend voor een soepele overgang naar het vo. Ongeveer één op de drie vo-scholen vindt de dossier eerder te leeg, dan te vol.
- Van de scholen in het gespecialiseerd onderwijs vindt ongeveer driekwart het dossier dat zij ontvangen vanuit het regulier onderwijs toereikend. De overige scholen vinden het dossier vaker te beperkt dan te omvangrijk.
- Bijna twee op de drie basisscholen vindt het dossier dat zij ontvangen van andere basisscholen toereikend. De overige scholen vinden het dossier vaker te beperkt dan te omvangrijk.
- Gegevens die scholen vaak missen zijn gegevens over de sociaal-emotionele ontwikkeling en het gedrag en over de extra begeleiding of ondersteuning.

9. Hoe is de omgang met privacygevoelige leer- en begeleidingsgegevens (in het overdrachtsdossier) geborgd bij de verzendende scholen (administratief, registratie en toegang tot het dossier)?

- Alle basisscholen, scholen voor gespecialiseerd onderwijs en scholen voor voortgezet onderwijs hebben maatregelen getroffen om de toegang tot de dossier te reguleren. De meeste scholen beperken de toegang tot het dossier door alleen specifieke personen toegang te geven.
- Op de meeste basisscholen hebben alleen de leerkrachten van groep 8 of de betreffende groepsleerkracht, de ib'er, administratief medewerker en de directie toegang tot de overdrachtsdossiers.

Fase C (daadwerkelijke informatieoverdracht)

10. Hoe is de omgang met privacygevoelige leer- en begeleidingsgegevens (in het overdrachtsdossier) geborgd bij de daadwerkelijke informatieoverdracht?

- In de meeste gevallen gaat de overdracht via OSO rechtstreeks tussen de administratiesystemen van de verzendende en ontvangende school. Bij deze uitwisseling zijn er weinig risico's, want de gegevens gaan rechtstreeks uit het beveiligde systeem van de ene school naar het systeem van de ander.
- In veel regio's is bij deze uitwisseling ook een regionaal platform betrokken. Net als bij de administratiesystemen zijn er rollen en rechten ingesteld om ervoor te zorgen dat alleen de aangewezen personen bij scholen de dossiers kunnen invullen en ophalen.
- Ruim de helft van de vo-scholen ontvang wel eens dossiers van basisscholen van leerlingen die uiteindelijk niet worden toegelaten. Veel vo-scholen halen de dossiers op bij de aanmelding in de centrale aanmeldweek en niet na toelating van leerlingen. Hier speelt mee dat kinderen uitgeloot kunnen worden of ouders hun kinderen op meerdere scholen hebben aangemeld en de voorkeur geven aan een andere school. Bij negen op de tien scholen worden deze dossiers met zekerheid ook weer verwijderd.

11. Vindt de uitwisseling alleen plaats tussen de in de wet genoemde partijen (tussen scholen onderling of tussen school en samenwerkingsverband) of worden gegevens ook met andere partijen uitgewisseld?

- Uit de casestudie zijn geen aanwijzingen gevonden dat er gegevens tussen andere partijen dan tussen scholen en van school naar samenwerkingsverband worden overgedragen.
- De monitoringsrol van het samenwerkingsverband in regionale platforms is afgescheiden van de dossiers zelf, zo blijkt uit de casestudie. Aangewezen functionarissen binnen het samenwerkingsverband krijgen alleen toegang tot een dossier als een school een aanvraag voor extra ondersteuning heeft ingediend.

12. Op welke momenten vindt de uitwisseling van het OKR plaats bij de overgang van het po naar het vo?

- Drie op de vijf basisscholen draagt de dossiers doorgaans over bij aanmelding voor het vo in de centrale aanmeldweek.
- Bij iets minder dan een kwart vindt de overdracht daarvoor plaats. Eén op de vijf basisscholen draagt het dossier over *na* het voorlopige schooladvies en *voor* het definitieve schooladvies. Enkele basisscholen doen dit voorafgaand aan het voorlopige schooladvies.
- Bijna één op de vijf basisscholen draagt het dossier over na de toelating tot het vo.

Fase D (ophalen door ontvangende school) & Fase E (gebruik door ontvangende school)

13. Hoe is de omgang met privacygevoelige leer- en begeleidingsgegevens (in het overdrachtsdossier) geborgd bij de ontvangende scholen (administratief, registratie en toegang tot het dossier) en hoe gaan deze scholen om met bewaartermijn?

- Alle basisscholen, scholen voor gespecialiseerd onderwijs en nagenoeg alle vo-scholen nemen maatregelen om de toegang tot de overdrachtsdossiers te reguleren. Acht op de tien scholen doet dat door alleen specifieke personen binnen de school toegang te geven tot de gegevens.
- In het vo hebben verschillende functionarissen toegang tot de overdrachtsdossiers. Bij nagenoeg alle vo-scholen zijn dit administratief medewerkers en de ondersteuningscoördinator/zorgcoördinator. Bij negen op de tien vo-scholen heeft de brugklascoördinator toegang tot de dossiers en bij ongeveer driekwart (ook) de mentoren en/of de directie. Op de helft van de vo-scholen hebben docenten van de brugklas toegang tot de dossiers.
- Op de meeste bo- en go-scholen hebben de groepsleerkracht, de ib'er, administratief medewerkers en de directie toegang tot de ontvangen overdrachtsdossiers.
- Op bijna een derde van de basisscholen hebben ook onderwijsassistenten en leerkrachten van andere groepen toegang tot de dossiers. Op iets minder dan de helft van de go-scholen hebben ook onderwijsassistenten, remedial teachers en zorgverleners met een dienstverband op de school toegang tot de dossiers.
- Voor de administratieve verwerking van de dossiers zijn vooral de administratieve medewerkers aan zet, al komt het bij een derde van de vo-scholen ook voor dat de ondersteunings-/zorgcoördinator en bij een kwart van de scholen de brugklascoördinator zich hiermee bezighoudt.
- Op basisscholen en scholen voor gespecialiseerd onderwijs zijn administratief medewerkers hoofdzakelijk betrokken bij de administratieve verwerking van de gegevens. Bij twee op de vijf go-scholen speelt de ib'er hierbij een rol en bij één op de drie scholen de directie. In het bo spelen de ib'ers en de directie bij ruim de helft van de scholen ook een rol bij de administratieve verwerking.
- Inhoudelijk maken voornamelijk de ondersteunings-/zorgcoördinator, de brugklascoördinator en/of de mentoren van vo-scholen gebruik van de dossiers.

- In het gespecialiseerd onderwijs gaan vooral ib'ers inhoudelijk met de dossier aan de slag. Op ongeveer twee derde van de scholen speelt de groepsleerkracht en op de helft van de scholen de directie hierbij een rol. Bij ongeveer één op de drie scholen maken onderwijsassistenten en zorgverleners in dienst van de school ook inhoudelijk gebruik van de dossiers.
- In het basisonderwijs maken zowel de ib'ers als de groepsleerkracht het vaakst inhoudelijk gebruik van de dossiers. De directie is op de helft van de scholen ook inhoudelijk met de ontvangen dossiers bezig.
- Bij een kwart tot een derde van de scholen heeft de directie toegang tot de dossiers, maar doet hier niks mee doet.
- Drie op de vijf basisscholen en scholen voor gespecialiseerd onderwijs bewaart het overdrachtsdossier maximaal 5 jaar na overdracht aan het vo of regulier onderwijs en voldoet daarmee aan de wettelijke eis. Een kwart weet niet hoelang de dossiers bewaard worden. De overige scholen (ongeveer één op de tien scholen) bewaren het dossier langer dan 5 jaar of voor onbepaalde tijd.
- Ongeveer één op de drie vo-scholen bewaart het overdrachtsdossier maximaal 5 jaar na overdracht. Iets minder dan de helft van de vo-scholen weet niet hoelang de dossiers bewaard worden. Eén op de tien scholen bewaart de dossiers langer dan 5 jaar of voor onbepaalde tijd.

Fase E (gebruik door ontvangende school)

14. Hoe wordt het OKR na ontvangst door de ontvangende vo-school gebruikt? Hoe wordt het OKR bij de overgang van po naar vo door vo-scholen ingezet voor de warme overdracht en het zoeken naar passende ondersteuning? In welke mate wordt het OKR bij de overgang van po naar vo door vo-scholen ingezet bij besluitvorming omtrent toelating en plaatsing van leerlingen op een school?

- Nagenoeg alle vo-scholen gebruiken de overdrachtsdossiers voor de opname van administratieve gegevens in het administratiesysteem en twee derde van de vo-scholen gebruikt het overdrachtsdossier om andere gegevens in het administratiesysteem op te nemen.
- Vier op de vijf vo-scholen gebruikt informatie uit het overdrachtsdossier om het besluit over de toelating van leerlingen te nemen. Twee derde van de scholen gebruikt de informatie om een besluit over toelating tot specifieke onderwijstypen te nemen, drie op de vijf voor een besluit over het brugklastype en de helft voor een besluit over een specifieke klas.
- Ruim een kwart van de vo-scholen gebruikt het dossier bij de beslissing over toelating tot praktijkonderwijs dan wel leerwegondersteunend onderwijs. Voor toelating tot praktijkonderwijs is een toelaatbaarheidsverklaring nodig en leerlingen die zijn aangemeld voor leerwegondersteunend onderwijs hebben een aanwijzing nodig van het samenwerkingsverband passend onderwijs.
- Eén op de tien vo-scholen geeft aan bij een beslissing over toelating tot een afdeling waarvoor specifieke kennis of vaardigheden nodig zijn (bijv. cultuur/dans, topsport, tweetalig onderwijs) het overdrachtsdossier te raadplegen.
- Ruim negen op de tien vo-scholen gebruikt het overdrachtsdossier om vast te stellen of leerlingen extra ondersteuningsbehoeften hebben.
- Wanneer een school niet aan de ondersteuningsbehoeften van een leerling kan voldoen, mag de school een leerling afwijzen. De afwijzende school heeft dan zorgplicht en gaat in overleg met de ouders en de leerling op zoek naar een passende school. Bij ongeveer drie kwart van de vo-scholen speelt het dossier een rol bij de beslissing over toelating van een leerling met extra ondersteuningsbehoeften.

- Bijna een kwart van de vo-scholen geeft aan dat het overdrachtsdossier bij overige leerlingen voor een toelatingsbeslissing gebruikt kan worden. Het is niet duidelijk op basis van welke gronden de beslissing tot toelating genomen wordt.

15. Is het voor vo-scholen voldoende duidelijk waarvoor zij het OKR bij de overdracht naar het vo voor mogen gebruiken?

- Zie vraag 14.

16. In hoeverre ervaren vo-scholen voldoende vrijheid voor het gebruik van het OKR dat zij ontvangen bij de overgang van een leerling naar het vo?

- Vo-scholen gebruiken de dossiers om de ondersteuningsbehoeften van leerlingen te onderzoeken. Doordat het overdrachtsdossier meestal bij de aanmelding wordt overgedragen, hebben scholen de mogelijkheid om dit onderzoek te doen voordat zij een beslissing over toelating nemen.
- Vo-scholen benutten de informatie in de dossiers om voor leerlingen de juiste begeleiding te organiseren of tenminste alert te zijn als problemen zich voordoen. Vo-scholen hechten daarom waarde aan goed gevulde dossiers.
- Het dossier wordt gebruikt bij beslissingen over toelating. Er zijn wettelijke gronden waarbij het OKR voor dit doel gebruikt mag worden, zoals een screening op een toelaatbaarheidsverklaring voor praktijkonderwijs, aanwijzing leerwegondersteunend onderwijs, bijzondere vaardigheden (bijv. topsport, dans) en ondersteuningsbehoeften worden door vo-scholen benoemd.
- Uit de casestudie komt naar voren dat scholen het dossier gebruiken voor een check op het schooladvies. Het niveau dat ouders bij de aanmelding doorgeven is soms hoger dan het schooladvies. Door deze check zorgen scholen ervoor dat ze leerlingen daadwerkelijk plaatsen op het niveau van het definitieve schooladvies.

7.2 Aandachtspunten voor het onderwijs

Uit de resultaten van het onderzoek kunnen een aantal aandachtspunten voor het onderwijs met betrekking tot het opvolgen van het Besluit afgeleid worden.

- Het is voor scholen op onderdelen onduidelijk hoe zij ouders dienen te betrekken bij het overdrachtsdossier. Zo bieden de meeste scholen ouders wel inzage, maar geen afschrift van het dossier (op papier of digitaal). Daarnaast zijn er signalen dat het correctierecht van ouders ruim wordt geïnterpreteerd. Basisscholen gaan verder dan alleen het corrigeren van fouten en schrappen of herformuleren ook professionele meningen van leerkrachten. Ook biedt een deel van de scholen ouders geen mogelijkheid een zienswijze toe te voegen aan het dossier.
- Met betrekking tot de inhoud, is er een aantal misvattingen bij scholen. Zo zijn gegevens over nationaliteit en herkomst op veel scholen standaard onderdeel van het dossier. Dit mag niet. Bij de overstap van po naar vo voegen veel basisscholen niet standaard indien beschikbaar de wensen van de ouders en het kind toe in relatie tot het schooladvies. Dit zou wel moeten. Verder voegen relatief veel scholen de gehele verzuimhistorie toe van leerlingen, in plaats van het relatief verzuim in het jaar voorafgaand aan de overstap naar de nieuwe school.
- Vo-scholen gebruiken de dossiers bij een beslissing over toelating en plaatsing van leerlingen, maar het is bij een deel van de scholen onduidelijk of zij hiervoor legitieme wettelijke gronden hebben. Is het voor scholen wel voldoende duidelijk hoe zij de informatie uit het dossier met betrekking tot deze beslissingen wel en niet mogen gebruiken?
- Een deel van de scholen houdt zich niet aan de wettelijke bewaartermijn van de dossiers en bij een deel is dit onduidelijk. De administratiesystemen waarmee scholen werken hebben de

mogelijkheid om dossiers automatisch te verwijderen na het verstrijken van de termijn. Mogelijk kunnen scholen deze functionaliteiten meer benutten.

7.3 Reflectie onderzoekers

Sinds de invoering van het Besluit in 2012 is er een aantal wijzigingen geweest in de onderwijswetten die ook raken aan hoe vo-scholen met de dossiers van de basisschool omgaan. Zo hebben scholen sinds de invoering van passend onderwijs een *onderzoeksplicht* naar extra ondersteuningsbehoeften van leerlingen. Vo-scholen gebruiken de overdrachtsdossiers voor dit onderzoek en doen op basis hiervan een eerste screening. Met de invoering van een centrale aanmeldweek voor het vo dienen vo-scholen voor alle leerlingen in dezelfde termijn van 6 weken dit onderzoek te doen. Het is niet verrassend dat veel vo-scholen de dossiers willen ontvangen bij de aanmelding of zelfs daarvoor en intern processen optuigen om snel de dossiers op bepaalde kenmerken te screenen. Het ontvangen van de dossiers na de toelating kan dit proces voor scholen ingewikkelder maken, omdat ze voor alle zaken met de ouders van alle kinderen moeten afstemmen. Tegelijk ontstaan door het vroege ontvangen ook risico's voor het gebruik van de dossier voor beslissingen over toelating die buitenwettelijk zijn. Het onderzoek laat bijvoorbeeld zien dat het bij een kwart van de vo-scholen onduidelijk is op basis van welke wettelijke grondslag het overdrachtsdossier wordt geraadpleegd om een beslissing over toelating te nemen. Daarnaast zijn in de casestudie wel risico's, maar geen signalen gevonden van het gebruik van de dossiers bij buitenwettelijke beslissingen over toelating.

Bij het proces van het opstellen van de dossiers door basisscholen zijn grofweg twee sporen te onderscheiden. Allereerst, leerlingen die naar verwachting uitstromen naar het vso, praktijkonderwijs of leerwegondersteunend onderwijs zijn aanwijzingen/toelaatbaarheidsverklaringen van het samenwerkingsverband nodig. Hiervoor is meestal aanvullend onderzoek nodig, bijvoorbeeld een IQ-test voor de toelaatbaarheidsverklaring tot het praktijkonderwijs. Voor deze leerlingen is een ruim tijdspad nodig om het dossiers op tijd af te kunnen ronden voor de centrale aanmeldweek. Dit proces begint vaak al in begin groep 8. Een groot deel van het overdrachtsdossier staat al klaar voordat het voorlopig schooladvies gegeven is. Op het tweede spoor – bij de overige leerlingen – worden de dossiers vaak later samengesteld. Een deel van de scholen kiest ervoor om ten behoeve van efficiëntie voor alle leerlingen het tijdspad van het eerste spoor te kiezen. Het opstellen van het dossier kost tijd en sommige scholen geven aan dat in de periode richting de doorstroomtoets en centrale aanmeldweek onvoldoende tijd is om dit zorgvuldig te doen. Een risico van vroeg beginnen is dat de ontwikkeling die leerlingen doormaken van begin groep 8 tot en met de doorstroomtoets minder nadruk heeft in het dossier. Uit de casestudie blijkt wel dat scholen de dossiers ondanks dat zij vroeg beginnen, gedurende het jaar aanvullen met gegevens uit groep 8.

Tot slot, merken we op dat scholen veelvuldig gebruikmaken van OSO om dossiers automatisch te vullen en over te dragen. Aanvullend daarop worden in regio's afspraken gemaakt over de inhoud van de dossiers en maken regio's gebruik van platforms om deze afspraken vast te leggen in formats. Deze standaardisatie zorgt ervoor dat scholen zich niet bezig hoeven te houden met voldoen aan de wet en tegelijk op regionaal- en landelijkniveau gewerkt wordt aan het proces en de kwaliteit van de gegevens. Daarbij blijven scholen verantwoordelijk voor de inhoud van de dossiers en de juiste omgang met de gegevens. Het is goed te realiseren dat de verantwoordelijkheid voor het voldoen aan de wet in de praktijk dus verdeeld is op verschillende niveaus: landelijk (OSO), regionaal (povo-netwerken, samenwerkingsverbanden) en op de scholen. Wanneer deze gedeelde verantwoordelijkheid expliciet is, kunnen ook de juiste partijen worden aangesproken als overtredingen zich voordoen.

Bijlage 1 Gedetailleerde onderzoeksaanpak

1.1 Onderzoeksmethoden

Enquête onder scholen in het funderend onderwijs

Instrumentontwikkeling
Voor de enquête is gebruikgemaakt van een **online vragenlijst met routing**. Voor de verschillende sectoren (po, vo en go) zijn verschillende vragenlijsten ontwikkeld (zie Bijlage 1.3), om daarmee goed aan te sluiten bij de overgangen waar scholen in verschillende sectoren mee te maken (kunnen) hebben. De basis van de vragenlijst is gevormd door het onderzoekskader bestaande uit de vijf onderscheiden fasen binnen de uitwisseling van gegevens tussen scholen. De onderzoeksvragen per fase zijn geoperationaliseerd in de verschillende vragenlijsten. Hiervoor is gebruikgemaakt van de input uit de inventarisatie bij ketenpartners en bestaande instrumenten met betrekking tot overdrachtsdossiers. Om de bevragingslast van het veld te minimaliseren, is toegewerkt naar een vragenlijst die in maximaal 15 minuten in te vullen is. Via de vragenlijst zijn personen/scholen geworven voor de verdiepende casestudie.

Omdat het Besluit met name inhoudelijke kaders schets voor de gegevens die scholen mogen overdragen, hebben we ook een vraag ontworpen om een beeld te krijgen van de inhoud van het dossier dat overgedragen wordt. Omdat het niet wenselijk was met het oog op de bevragingslast om de volledige inhoud van het dossier te bevragen, hebben we per categorie in het Besluit ongeveer vijf specifieke gegevens geselecteerd en voorgelegd aan de scholen met de vraag of deze worden opgenomen in het overdrachtsdossier. Hierbij konden zij aangeven of opname in het dossier standaard of nooit gebeurt, of dit wordt afgewogen per leerling of dat ze het niet weten. De geselecteerde gegevens betreffen zoveel mogelijk een combinatie van gegevens die binnen dan wel buiten de kaders van de wet vallen, verplicht overgedragen moeten worden of waarvan verwacht mag worden dat scholen per leerling afwegen of overdracht nodig is. In Tabel B.1 presenteren we een uitwerking van de gevraagde gegevens en op welke manier we bij de analyses naar de resultaten hebben gekeken.

Tabel B.1 Wettelijk voorschriften van opname van de geselecteerde gegevens in het overdrachtsdossier

Categorie 1: Administratieve gegevens	
NAW-gegevens leerling	Wettelijk toegestaan
Nationaliteit leerling	Wettelijk niet toegestaan
Contactgegevens ouders/verzorgers	Wettelijk toegestaan
Gegevens huisarts	Niet genoemd in wettelijk kader
Geboorteland leerling	Wettelijk niet toegestaan
Categorie 2: Leerresultaten	
Resultaten op methode-onafhankelijke toetsen	Wettelijk toegestaan
Resultaten op methodegebonden toetsen	Niet genoemd in wettelijk kader
Scores op taal en rekenen op de doorstroomtoets	Wettelijk toegestaan
Definitieve schooladvies	Wettelijk toegestaan
Voorlopig schooladvies	Niet genoemd in wettelijk kader
Plaatsingsadvies voor een specifieke brugklas	Niet genoemd in wettelijk kader

Resultaten van IQ-test of ander cognitief onderzoek	Wettelijk toegestaan
Wensen van ouders en/of leerling m.b.t. het schooladvies	Verplicht indien beschikbaar (po-vo)
Categorie 3: Sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag	
Beschrijving omgang met medeleerlingen door leerkracht of ib'er	Wettelijk toegestaan
Beschrijving leer-/werkhouding (concentratie, doorzettingsvermogen, zelfstandig werken, huiswerkgedrag) door leerkracht of ib'er	Wettelijk toegestaan
Resultaten uit het leerlingvolgsysteem m.b.t. sociaal-emotionele ontwikkeling	Wettelijk toegestaan
Onderzoeksrapporten sociaal-emotionele ontwikkeling	Wettelijk toegestaan, maar toestemming nodig
Categorie 4: Geïndiceerde begeleiding	
Gegevens over gediagnosticeerde beperking	Wettelijk toegestaan, verwacht afweging
Overige belemmeringen in relatie tot onderwijsdeelname en – prestaties van een leerling	Wettelijk toegestaan, verwacht afweging
Beschrijving van ingrijpende gebeurtenissen in het leven van een leerling	Wettelijk toegestaan, verwacht afweging
Beschrijving van de thuissituatie	Wettelijk toegestaan, verwacht afweging
Wensen van ouders en/of leerling m.b.t. begeleiding bij beperkingen of belemmeringen	Wettelijk toegestaan
Categorie 5: Verzuim	
Verzuim (omvang/reden) dat heeft plaatsgevonden in het jaar voorafgaand aan het opstellen van het dossier	Wettelijk toegestaan
Verzuim (omvang/reden) dat heeft plaatsgevonden in de gehele periode dat een leerling ingeschreven stond op school	Wettelijk niet toegestaan
Beschrijving contacten m.b.t. verzuim (bijv. leerplicht, GGD, RMC) in het jaar voorafgaand aan het opstellen van het dossier	Wettelijk toegestaan
Beschrijving contacten m.b.t. verzuim (bijv. leerplicht, GGD, RMC) in de gehele periode dat een leerling ingeschreven stond op school	Wettelijk niet toegestaan

Steekproeftrekking

Voor deelname aan de vragenlijsten zijn *vestigingen* voor basisonderwijs (bo), voortgezet onderwijs (bo) en gespecialiseerd onderwijs (go) per e-mail[31] benaderd. Daartoe is een steekproef getrokken uit de landelijke populatie scholen in het funderend onderwijs. Hierbij is gestreefd naar een optimale balans tussen enerzijds voldoende respons voor landelijk representatieve uitspraken en uitsplitsingen naar relevante subgroepen (bijvoorbeeld onderwijssector) en anderzijds het zoveel mogelijk beperken van de bevragingslast voor het veld. Dit heeft geresulteerd in de volgende keuzes:

- Bo: een aselecte steekproef van 1.000 basisscholen. Dit aantal is gebaseerd op een verwachte respons van 15 procent.;
- Vo: een gestratificeerde steekproef naar onderwijstype (praktijkonderwijs, vmbo, categoraal havo of categoraal vwo, scholen met twee onderwijstypen en scholen met drie of meer onderwijstypen). Vanwege de kleine aantallen, zijn alle schoolvestigingen met praktijkonderwijs, categoraal havo of categoraal vwo of met twee onderwijstypen geselecteerd

[31] Dit is gedaan via een up-to-date lijst met e-mailadressen van alle scholen voor funderend onderwijs in Nederland, waar SEO Economisch Onderzoek de afgelopen in heeft geïnvesteerd en die gebaseerd is op gegevens afkomstig van de open DUO-data.

voor de steekproef. Onder vmbo-vestigingen en onder schoolvestigingen met drie of meer onderwijstypen is een aselecte steekproef getrokken van 200 vestigingen. Dit aantal is wederom gebaseerd op een verwachte respons van 15 procent.;

- Go: alle betreffende scholen (vanwege de relatief kleine aantallen).

Tabel B.2 geeft een overzicht van de landelijke populatie, de steekproef en de behaalde respons, onderscheiden naar sector en onderwijstype. In Tabel B.3 is de representativiteit van de respons naar landsdeel, stedelijkheid en gemeente-indeling te zien. Op basis van de verhouding in de respons ten opzichte van de populatie, achten we de uitkomsten voldoende representatief om een landelijk beeld te kunnen geven.

Tabel B.2 Onderzoekspopulatie, steekproef en behaalde respons

Sector en onderwijstype#	Aantal in populatie	Aantal in steekproef	Behaalde respons (target van steekproef 15%)
Po			
Bo	6.166	1.000	218 (22%)
Vo			
Praktijkonderwijs	149	149	31 (21%)
Vmbo	575	200	48 (24%)
Categoraal havo of categoraal vwo	65	65	13 (20%)
Combinatiescholen^	237	237	45 (19%)
Brede scholen*	504	200	41 (21%)
Go			
Sbo	270	270	72 (27%)
(V)so	613	403	85 (21%)

^ Dit betreft pro/vmbo-, vmbo/havo- of havo/vwo-scholen; *Dit betreft scholen met drie of meer onderwijstypen; # Bron: openbare DUO-data.

Tabel B.3 Nader responsoverzicht

	PO			VO			GO		
	Landelijk (n=6.166)	Steekproef (n=1.000)	Respons (n=218)	Landelijk (n=1.530)	Steekproef (n=851)	Respons (n=179)	Landelijk (n=883)	Steekproef (n=673)	Respons (n=157)
Landsdeel									
Noord-Nederland	14%	14%	12%	13%	13%	14%	11%	11%	12%
Oost-Nederland	25%	25%	27%	24%	22%	27%	24%	24%	25%
West-Nederland	43%	41%	41%	47%	50%	41%	46%	46%	43%
Zuid-Nederland	18%	20%	20%	16%	15%	18%	19%	19%	20%
Stedelijkheid									
Zeer sterk stedelijk	19%	16%	21%	29%	31%	24%	30%	30%	33%
Sterk stedelijk	26%	28%	27%	34%	34%	35%	35%	35%	38%
Matig stedelijk	17%	17%	19%	15%	15%	18%	14%	14%	9%
Weinig stedelijk	27%	28%	26%	17%	15%	19%	18%	18%	16%
Niet stedelijk	11%	11%	7%	5%	5%	4%	3%	3%	4%
Gemeente-indeling									
G4	10%	9%	9%	15%	17%	12%	15%	15%	15%

G40 (excl. G4)	22%	23%	29%	32%	33%	34%	36%	34%	38%
G-overig	68%	68%	62%	53%	50%	54%	49%	51%	47%

Dataverzameling en -verwerking
Iedere schoolvestiging in de steekproef ontving een uitnodiging per e-mail met daarin een unieke link tot de vragenlijst. Op basis van deze unieke links is periodiek bijgehouden welke scholen de vragenlijst wel en niet hebben ingevuld. Er is per sector éénmaal een reminder gestuurd, circa twee weken na de eerste uitnodiging. De vragenlijst stond open tussen 22 mei en 14 juni 2024.

Analyse
De enquêteresultaten zijn opgeschoond en voor alle vragen is de meeste passende beschrijvende statistische analyse uitgevoerd. Daarbij zijn uitsplitsingen per overgang (po-vo, regulier-speciaal en andersom, overstap binnen dezelfde sector) en per onderwijssector. Daarbij is tevens inzichtelijk gemaakt of de resultaten vanuit de *verzendende* of *ontvangende* scholen komt.

Casestudie
Uitwisseling van leer- en begeleidingsgegevens is een complex en dynamisch proces. Zicht krijgen op de onderlinge samenhangen tussen fasen binnen dit proces, op ervaringen en op motieven voor mogelijke discrepanties tussen de uitwisselingspraktijk enerzijds en wet- en regelgeving anderzijds vraagt om diepgang en kwalitatieve informatie. Hiertoe hebben we een casestudie uitgevoerd.

Cases en selectie respondenten
De onderzoekseenheid van de casestudie bestaat uit een regionaal netwerk van scholen waartussen de uitwisseling van leer- en begeleidingsgegevens plaatsvindt. In de praktijk is dit netwerk gelijk aan het regionale povo-netwerken of het samenwerkingsverband.

Het uitgangspunt bij de selectie van de cases is geweest om drie verschillende soorten netwerken te kiezen: een netwerk van een grote gemeente, een netwerk van een middelgrote gemeente en een netwerk in een kleinere gemeente. Het verschil in grootte achtten we relevant, omdat naar mate een gemeente groter is er meer scholen zijn die gegevens met elkaar uitwisselen in de praktijk.

Bij de selectie van de netwerken hebben we gebruik gemaakt van het netwerk van de onderzoekers en positieve reacties van deelnemers aan de vragenlijsten. We hebben steeds via de persoon met een coördinerende functie in het netwerk een groepsgesprek geprobeerd te organiseren met een aantal basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs. In een regio is het organiseren van een groepsgesprek uiteindelijk niet gelukt, hier is alleen de coördinator van het netwerk gesproken.

Tabel B.4 Responsoverzicht casestudie

	Grootte regio	Werkwijze rondom de overdracht	Gespreksdeelnemers
1	Kleine regio	Geen regionaal platform, geen vast format voor het overdrachtsdossier	PO (n = 2) VO (n = 2) Samenwerkingsverband po (n = 1) **Totaal n = 5**
2	Grote regio Grootstedelijk	Regionaal platform *met* een vast format voor het overdrachtsdossier	PO (n = 1) VO (n = 5) Samenwerkingsverband vo (n = 3) **Totaal n = 9**

3	Zeer grote regio Grootstedelijk	Regionaal platform *met* een vast format voor het overdrachtsdossier	Samenwerkingsverband vo (n = 1) **Totaal n = 1**

Aanvullend op deze cases hebben we ook een groepsgesprek gevoerd met twee scholen in het gespecialiseerd onderwijs, beiden gevestigd in kleine gemeenten op verschillende plekken in Nederland. Op deze wijze hebben ook het gespecialiseerd onderwijs in de casestudie mee kunnen nemen.

Data verzameling
De casestudie voerden we uit door middel van een groepsgesprek op een centrale locatie in de regio. Bij de casestudie is gebruikgemaakt van een leidraad gebaseerd op het onderzoekskader (zie Bijlage 1.2). Voor het gesprek zijn door de coördinator van het netwerk documenten met afspraken die in de regio gemaakt zijn met de onderzoekers gedeeld. In het gesprek konden we zo refereren aan afspraken in het 'papieren' uitwisselingsproces en dit als startpunt gebruiken.

Analyse
Op basis van de leidraad is een verslag per case gemaakt. De verslagen van de verschillende cases zijn naast elkaar gelegd om verschillen en overeenkomsten tussen regio's te achterhalen op inhoud en proces. Daarnaast is ook steeds binnen een case gekeken naar verschillen en overeenkomsten tussen scholen in de uitvoering van de uitwisseling in de praktijk.

1.2 Interviewleidraden

Leidraad gesprekken met ketenpartners

Algemeen

- Wat is uw beeld van hoe het uitwisselingsproces er in de praktijk uitziet?
  - Welke personen en organisaties zijn betrokken bij de uitwisseling van leer- en begeleidingsgegevens?
  - Bij welke fase(n) uit het uitwisselingsproces zijn deze personen en organisaties betrokken en wat is hun rol?
- Wat is uw algemene beeld van hoe het uitwisselingsproces verloopt? Waar zijn mogelijke knelpunten?

Opstellen en klaarzetten door verzendende school

1. Welke (soorten) gegevens wisselen scholen uit?
   a. Vallen de uitgewisselde gegevens binnen de in het Besluit geschetste bandbreedte[32]?
   b. Zijn er grote verschillen tussen scholen? Waar zitten deze verschillen?
2. Hoe maken scholen een selectie van alle gegevens die zij over leerlingen beschikbaar hebben?
   a. Worden naar uw idee alleen gegevens uitgewisseld die nodig zijn voor een soepele overgang? Te veel? Te weinig?
3. Is het voor scholen voldoende duidelijk welke gegevens wel en niet in het OKR mogen worden ingevuld? (Vooral relevant bij PO-Raad: po-vo)
4. Ervaren scholen voldoende ruimte in wet- en regelgeving om het OKR voor de naar behoren en naar wens in te vullen? Zijn er bijvoorbeeld knelpunten met betrekking tot de selectie van gegevens of het moment van overdracht?
5. Hoe is de omgang met privacygevoelige leer- en begeleidingsgegevens (in het OKR) geborgd bij de verzendende scholen (administratief, registratie en toegang tot het dossier)?
   a. Welke afspraken, systemen en procedures zijn er om te zorgen dat alleen de juiste personen bij de verzendende school de gegevens kunnen inzien of bewerken voor het verzenden?
   b. Hoe gaat de verzendende scholen om met bewaartermijn van het onderwijskundig rapport? (5 jaar na het verlaten van de school)
   c. Vragen scholen expliciet toestemming aan zorgverleners en ouders voor het uitwisselen van gegevens die afkomstig zijn van zorgverleners? Bijvoorbeeld gegevens over sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag.
6. Worden ouders door scholen betrokken bij het opstellen van het OKR? Hoe worden ouders op de hoogte gesteld van hun rechten? Zijn ouders op de hoogte van hun rechten?

Daadwerkelijke informatieoverdracht

7. Tussen welke partijen worden gegevens uitgewisseld? Vindt de uitwisseling alleen plaats tussen scholen onderling of tussen school en samenwerkingsverband of worden gegevens ook met andere partijen uitgewisseld?
8. Op welke momenten vindt de uitwisseling van het OKR plaats *bij de overgang van het po naar het vo*? Bijvoorbeeld vóór de aanmelding, bij de aanmelding of na de toelating?

[32] Administratieve gegevens; gegevens over onderwijshistorie, leerresultaten en stage- en werkervaring; gegevens over de sociaal-emotionele ontwikkeling en het gedrag; gegevens met betrekking tot de gegeven of geïndiceerde begeleiding; gegevens omtrent de verzuimhistorie.

9. Hoe is de omgang met privacygevoelige leer- en begeleidingsgegevens (in het OKR) geborgd bij de daadwerkelijke informatieoverdracht? Welke afspraken, systemen en processen zijn er om te zorgen dat alleen de juiste personen bij de ontvangende school de gegevens ontvangen? Voor OT, Kennisnet, samenwerkingsverbanden: Wat gebeurt er met gegevens bij platforms, OSO, of samenwerkingsverband nadat de overdracht van verzendende naar ontvangende school heeft plaatsgevonden?

Ontvangst en gebruik

10. Hoe worden gegevens na ontvangst door de ontvangende school gebruikt?
    a. Hoe wordt het OKR (bij *de overgang van po naar vo)* door (vo-)scholen ingezet voor de warme overdracht en het zoeken naar passende ondersteuning?
    b. Wordt het OKR (bij *de overgang van po naar vo)* door (vo-)scholen ingezet bij besluitvorming over toelating van leerlingen op een school?
    c. En plaatsing van leerlingen?
11. Is het voor (vo-)scholen voldoende duidelijk waarvoor zij het OKR (bij de *overdracht naar het vo)* voor mogen gebruiken? (niet toelating/selectie, wel plaatsing).
12. Ervaren (vo-)scholen voldoende ruimte in wet- en regelgeving voor het gebruik van het OKR dat zij ontvangen (bij de *overgang van een leerling naar het vo*)?
    a. Ontvangen scholen voldoende gegevens voor beoogde doelen van het OKR (soepele overgang)?
    b. Ontvangen scholen gegevens op het juiste moment?
    c. Hoe zou de praktijk van gegevensuitwisseling nog beter kunnen bijdragen aan een soepelere overgang?
13. Hoe is de omgang met privacygevoelige leer- en begeleidingsgegevens (in het OKR) geborgd bij de ontvangende scholen (administratief, registratie en toegang tot het dossier)?
    a. Welke afspraken, systemen en procedures zijn er om te zorgen dat alleen de juiste personen bij de ontvangende school de gegevens kunnen inzien?
    b. Hoe gaan deze scholen om met bewaartermijn van het onderwijskundig rapport? (5 jaar na het verlaten van de school)

Tot slot

14. Wilt u verder nog iets kwijt over de uitwisselingspraktijk van gegevens tussen scholen?
15. Heeft u nog verbeterpunten?

Leidraad casestudie

Introductie onderzoek
In opdracht van het ministerie van OCW evalueert Oberon samen met SEO het *Besluit uitwisseling leer- en begeleidingsgegevens*[33]. Dit onderzoek loopt van april tot en met september 2024. De hoofdvraag van het onderzoek is: **Hoe ziet de huidige praktijk van het uitwisselen van leer- en begeleidingsgegevens eruit, is dat conform de wet- en regelgeving en naar tevredenheid van scholen?**

Het Besluit gaat over de uitwisseling van gegevens tussen scholen (bijvoorbeeld in de vorm van een onderwijskundig rapport). Scholen wisselen gegevens uit als een leerling van het po naar het vo gaat, of als een leerling tussentijds van school wisselt door bijvoorbeeld een verhuizing (bijv. po naar po, vo naar vo) of als een leerling door ondersteuningsbehoeften van het regulier naar het gespecialiseerd onderwijs gaat of van het gespecialiseerd onderwijs naar regulier onderwijs gaat. In de onderwijswetten staat welke partijen op welke momenten welke gegevens met elkaar mogen uitwisselen.

Hoe doel van dit gesprek is om te achterhalen hoe het proces van uitwisseling van leer- en begeleidingsgegevens tussen scholen er bij jullie in de regio uitziet, of de uitwisseling in algemene zin naar tevredenheid verloopt en wat eventuele knelpunten zijn. We hebben twee uur de tijd om met elkaar in gesprek te gaan. We hebben het gesprek opgedeeld in drie onderdelen: 1) we gaan in op de fases van uitwisseling van leer- en begeleidingsgegevens, 2) we gaan in op de inhoud van de gegevens die worden uitgewisseld en 3) wat is belangrijk voor de toekomst?

Dit gesprek is geen beoordeling hoe jullie het doen. Jullie kunnen vrijuit spreken. We delen het verslag van de sessie met u. Om uw antwoorden zo goed mogelijk te verwerken en een betrouwbaar beeld te verkrijgen, zouden wij dit gesprek graag willen opnemen. We gebruiken een geanonimiseerde analyse voor de rapportage van het onderzoek. Is dat akkoord?

1. Fases
Tijdlijn introduceren (5 min)
We onderscheiden 4 fasen in de uitwisseling van gegevens. Deze tijdlijn gaat hier hoofdzakelijk over het proces, en niet zozeer over welke gegevens worden uitgewisseld. Dat komt later in het gesprek aan bod. Dit zijn de vier fasen:

A. Opstellen van het (digitale) pakket van gegevens en documenten voor de uitwisseling (bijv. in de vorm van OKR) (verzendende school)
B. Klaarzetten van het pakket voor overdracht (verzendende school)
   Ophalen van het pakket (ontvangende school)
C. Gebruik van de uitgewisselde informatie (ontvangende school)
D. Coördinatie van de daadwerkelijke informatieoverdracht (binnen- en bovenschools) en afspraken.

[33] In 2012 is met het Besluit *uitwisseling leer- en begeleidingsgegevens* vastgelegd welke leer- en begeleidingsgegevens scholen ten hoogste over een leerling mogen uitwisselen. In de onderwijswetten staat met welk doel deze uitwisseling plaatsvind, wanneer en (soms) in welke vorm (bijv. OKR). https://wetten.overheid.nl/BWBR0031619/2022-08-01

Fases bespreken (30 min)

Opstellen OKR

- Wie is betrokken bij het opstellen van het OKR? Wie heeft welke rol en taken?
    - Hoe worden ouders betrokken?
- Wanneer begint het opstellen van het OKR? Hoe ziet dit proces van opstellen eruit?
- Hoe is de omgang met privacygevoelige leer- en begeleidingsgegevens (in het OKR) geborgd bij de verzendende scholen? Wie hebben toegang tot het OKR? (administratief, registratie en toegang tot het dossier)

Verzenden/ontvangen

- Tussen welke partijen worden gegevens uitgewisseld? Wie zijn er betrokken bij de daadwerkelijke informatieoverdracht?
    - Welke taken hebben de betrokkenen?
- Op welke momenten vindt de uitwisseling van het OKR plaats bij de overgang van het po naar het vo? *(vóór aanmelding, bij aanmelding of na de toelating?)*
    - Wordt er nog op een andere manier informatie overgedragen?
- Hoe worden gegevens na ontvangst door de ontvangende school verwerkt?
- Hoe is de omgang met privacygevoelige leer- en begeleidingsgegevens (in het OKR) geborgd bij de ontvangende scholen? Wie hebben toegang tot het OKR? (administratief, registratie en toegang tot het dossier)

Gebruik

- Door wie binnen de school worden de gegevens na ontvangst gebruikt? *(denk aan brugklasmentor, zorgcoördinator)*
- Hoe worden gegevens na ontvangst door de ontvangende school gebruikt?
    - Hoe wordt het OKR (bij *de overgang van po naar vo)* door (vo-)scholen ingezet voor de warme overdracht en het zoeken naar passende ondersteuning?
    - Wordt het OKR (bij *de overgang van po naar vo)* door (vo-)scholen ingezet bij besluitvorming over toelating van leerlingen op een school?
    - En plaatsing van leerlingen?

Coördinatie en afspraken

- Door wie worden de afspraken gemaakt over het opstellen van het OKR, verzenden/ontvangen en het gebruik?
- Wanneer? Hoe vaak?
- Borging afspraken?
- Toegang tot gegevens in OKR?

2. Afspraken (15 min)

- Wie bepaalt de inhoud van het dossier? Formats? OSO, LAS, afspraken, platforms?
    - Wie spelen een rol bij de afspraken? Vo-school, swv, po-school?
    - Hoe belangrijk zijn deze partijen bij deze afspraken?
- Waar zit ruimte voor de opsteller van het OKR? Autonomie leerkracht/school?
- Wat is de inhoud van de afspraken die zijn gemaakt? Worden de afspraken wel eens bijgewerkt?
- Hoe werken de afspraken ook in de praktijk? Wordt er aan de afspraken gehouden?

- Zijn er knelpunten of onduidelijkheden?
- Zijn er meer of minder afspraken nodig?

3. Gegevens

We hebben het proces in kaart gebracht met elkaar. We gaan nu de gegevens die worden overgedragen hieraan koppelen.

Bespreken belangrijkste gegevens (20 min)

Over selectie gegevens

- Wat vinden jullie de belangrijkste leer- en begeleidingsgegevens? Waarom behoren deze gegevens tot je top 3?
- Hoe wordt een selectie gemaakt van alle gegevens die je over leerlingen beschikbaar hebt? Welke gegevens wel/niet?
  - Maak je onderscheid bij de selectie van de gegevens tussen leerlingen?
- Visie op toelichtingsvelden en bijlagen: Visie leerkracht groep 8 versus objectieve beschrijving leerling?

Over de wet

- Zijn jullie bekend met de wet (wat wel en niet, proportioneel)?
- Is het voldoende duidelijk welke gegevens wel en niet in het OKR mogen worden ingevuld? Over welke gegevens twijfel je?
- Wordt expliciet toestemming gevraagd aan zorgverleners en ouders voor het uitwisselen van gegevens die afkomstig zijn van zorgverleners? (Bijvoorbeeld gegevens over sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag)

Doel

- Worden naar jouw idee alleen gegevens uitgewisseld die nodig zijn voor een soepele overgang? Te veel, te weinig, voldoende gegevens?
  - Evt. andere doelen bespreken
- Ervaren jullie (vo-scholen) voldoende ruimte in wet- en regelgeving voor het gebruik van het OKR dat jullie ontvangen (*bij de overgang van een leerling naar het vo*)?
  - Ontvangen jullie (vo-scholen) voldoende gegevens voor beoogde doelen van het OKR (soepele overgang en warme overdracht)?
  - Ontvangen jullie (vo-scholen) gegevens op het juiste moment?

4. Afsluiting

Nog dingen die jullie mee willen geven voor het onderzoek?

1.3 Enquêtes

Vragenlijst voor basisscholen

Welkom bij de vragenlijst over de gegevensuitwisseling tussen scholen bij leerlingen die van school veranderen. Deze vragenlijst richt zich met name op de overgang van po naar vo, maar we vragen ook naar de werkwijze van uw school en uw ervaringen met de gegevensuitwisseling bij leerlingen die een overstap maken binnen het po. Per vraag staat expliciet aangegeven om welke overgangssituatie het gaat.

Bij voorbaat hartelijk dank voor het invullen van de vragenlijst.

OVERGANG PO-VO: HET OVERDRACHTSDOSSIER VOOR UITWISSELING MET DE VO-SCHOOL

De volgende vragen gaan over de gegevensuitwisseling bij leerlingen die de overstap maken van po naar vo. Hiervoor maakt uw school een overdrachtsdossier (bijvoorbeeld een onderwijskundig rapport (OKR)) voor de vo-school.

1. Wie zijn er betrokken bij het proces ten aanzien van de overdrachtsdossiers voor leerlingen die overstappen naar het vo? En welke rol hebben zij daarin? *Meerdere antwoorden mogelijk*

	Inhoud dossier samenstellen	Informatie toevoegen aan dossier	Klaarzetten van dossier voor overdracht	Coördinatie van de overdracht	Heeft geen rol
Leerkracht(en) groep 8					
Leerkracht(en) groep 7					
Leerkracht(en) van eerdere leerjaren, namelijk…					
IB'er(s)					
Administratief medewerker(s)					
Directie					
Onderwijsassistent					
Bovenschoolse overstapcoördinator					
Samenwerkingsverband passend onderwijs					
Anders, namelijk …					

OVERGANG PO-VO: INHOUD VAN HET OVERDRACHTSDOSSIER VOOR UITWISSELING MET DE NIEUWE VO-SCHOOL

2. We willen graag inventariseren hoe de overdrachtsdossiers worden opgesteld voor leerlingen die de overstap maken naar het vo. Kunt u aangeven of onderstaande uitspraken van toepassing zijn op uw school?

	Geldt voor	Geldt voor een	Geldt voor	Weet ik niet

	(vrijwel) alle gegevens	deel van de gegevens	(vrijwel) geen gegevens	
Ons administratiesysteem (bijv. ParnasSys, ESIS) vult het overdrachtsdossier automatisch				
Regionale afspraken tussen scholen bepalen het format voor het overdrachtsdossier				

3. a. [Indien 1x of 2x 'geldt voor (vrijwel) geen gegevens'] Stelt uw school het format van het overdrachtsdossier volledig zelf op?
   - Ja
   - Nee

   b. Kunt u kort beschrijven hoe het format van de overdrachtsdossiers op uw school worden opgesteld?
   - Open antwoord

4. Welke acties voert uw school (aanvullend) uit bij de samenstelling van de gegevens in het overdrachtsdossier? *Meerdere antwoorden mogelijk*
   - We voegen ontbrekende gegevens toe aan het overdrachtsdossier
   - We verwijderen irrelevante gegevens uit het overdrachtsdossier
   - We voegen toelichtingen toe
   - We voegen bijlagen toe
   - Anders, namelijk…
   - We voeren geen aanvullende acties uit [exclusief]
   - Weet ik niet [exclusief]

5. [Indien 2. regionale afspraken 'Geldt voor (vrijwel) alle gegevens' of 'Geldt voor een deel van de gegevens'] Maakt uw school gebruik van een (regionaal) platform (bijvoorbeeld Onderwijs Transparant, ELK, LDOS) voor het aanvullen en/of de overdracht van het dossier?
   - Ja
   - Nee
   - Weet ik niet

6. We willen graag inzicht krijgen in de gegevens die uw school wel en niet opneemt in het overdrachtsdossier (inclusief eventuele bijlagen en aanvullende toelichtingen) voor de nieuwe vo-school. De volgende vijf vragen gaan hierover.

Administratief	• **Standaard in dossier (indien beschikbaar)** • **Afweging per leerling** • **Nooit in dossier** • **Weet ik niet**
NAW-gegevens leerling	
Nationaliteit leerling	
Contactgegevens ouders/verzorgers	
Gegevens huisarts	

Geboorteland leerling	

Onderwijshistorie en leerresultaten	• **Standaard in dossier (indien beschikbaar)** • **Afweging per leerling** • **Nooit in dossier** • **Weet ik niet**
Resultaten op methode-onafhankelijke toetsen	
Resultaten op methodegebonden toetsen	
Scores op taal en rekenen op de doorstroomtoets	
Definitieve schooladvies	
Voorlopig schooladvies	
Plaatsingsadvies voor een specifiek brugklastype	
Resultaten van IQ-test of een ander cognitief onderzoek	
Wensen van ouders en/of leerling met betrekking tot het schooladvies	

Sociaal-emotioneel	• **Standaard in dossier (indien beschikbaar)** • **Afweging per leerling** • **Nooit in dossier** • **Weet ik niet**
Beschrijving omgang met medeleerlingen door leerkracht of ib'er	
Beschrijving leer-/werkhouding (concentratie, doorzettingsvermogen, zelfstandig werken, huiswerkgedrag) door leerkracht of ib'er	
Resultaten uit het leerlingvolgsysteem met betrekking tot sociaal-emotionele ontwikkeling	
Onderzoeksrapporten sociaal-emotionele ontwikkeling	

Geïndiceerde begeleiding	• **Standaard in dossier (indien beschikbaar)** • **Afweging per leerling** • **Nooit in dossier** • **Weet ik niet**
Gegevens over gediagnosticeerde beperkingen	
Overige belemmeringen in relatie de onderwijsdeelname en -prestaties van een leerling	
Beschrijving van een ingrijpende gebeurtenissen in het leven van de leerling	
Beschrijving van de thuissituatie	
Wensen van ouders en/of leerling met betrekking tot begeleiding bij beperkingen of belemmeringen	

Verzuim	• **Standaard in dossier (indien beschikbaar)** • **Afweging per leerling** • **Nooit in dossier** • **Weet ik niet**
Verzuim (omvang/reden) dat heeft plaatsgevonden in het jaar voorafgaand aan het opstellen van het dossier	
Verzuim (omvang/reden) dat heeft plaatsgevonden in de gehele periode dat een leerling op uw school ingeschreven stond	
Beschrijving contacten met betrekking tot verzuim (bijv. leerplicht, GGD, RMC) in het jaar voorafgaand aan het opstellen van het dossier	
Beschrijving contacten met betrekking tot verzuim (bijv. leerplicht, GGD, RMC) in de gehele periode dat een leerling op uw school ingeschreven stond	

7. In het 'Besluit uitwisseling leer- en begeleidingsgegevens' is vastgelegd welke gegevens via het overdrachtsdossier wettelijk gezien overgedragen mogen worden. Is het voldoende duidelijk **welke gegevens** uw school wel en niet mag overdragen? Welke uitspraak komt het meest overeen met uw situatie?
   - Wij weten niet welke gegevens we wel en niet mogen overdragen→ vraag 9
   - Voor onze school is onduidelijk welke gegevens we wel en niet mogen overdragen, en dat is geen probleem want dat is in regionaal verband uitgezocht en geregeld → vraag 9
   - Het is duidelijk welke gegevens we wel en niet mogen overdragen → vraag 9
   - Het is voor ons inhoudelijk (op onderdelen) onduidelijk welke gegevens we wel en niet mogen overdragen

8. [Indien 'Nee, onvoldoende duidelijk'] Bij welke soort gegevens ervaart uw school onduidelijkheden? *Meerdere antwoorden mogelijk*
   - Administratieve gegevens, namelijk …
   - Gegevens over onderwijshistorie en leerresultaten, namelijk …
   - Gegevens over sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag, namelijk …
   - Gegevens met betrekking tot extra begeleiding of ondersteuning, namelijk …
   - Gegevens over verzuimhistorie, namelijk …

9. Ervaart uw school voldoende vrijheid om alle gegevens die u wilt overdragen op te nemen in het overdrachtsdossier?
   - Ja, omdat ….
   - Nee, omdat…

10. Zijn er partijen aan wie u expliciet toestemming vraagt voor het opnemen van bepaalde gegevens in het overdrachtsdossier? *Meerdere antwoorden mogelijk*
    - Ja, aan ouders/verzorgers voor gegevens over ….
    - Ja, aan externe deskundigen (bijv. zorgverleners en maatschappelijk werkers) voor gegevens over …
    - Ja, aan schoolondersteunend personeel (bijv. remedial teachers, logopedisten of schoolpsychologen) voor gegevens over ….
    - Ja, aan een andere partij, namelijk …. voor gegevens over ….

- Nee [exclusief]

11. Op welke manier betrekt uw school ouders/verzorgers bij het overdrachtsdossier? *Meerdere antwoorden mogelijk*
    - Ouders/verzorgers krijgen een papieren afschrift van het dossier
    - Ouders/verzorgers krijgen digitale toegang tot het dossier
    - Ouders/verzorgers worden in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze toe te voegen in een apart veld of als bijlage bij het dossier
    - We bespreken het overdrachtsdossier met ouders
    - We passen op verzoek van de ouders het overdrachtsdossier aan
    - Ouders/verzorgers ondertekenen het overdrachtsdossier voor gezien
    - Ouders/verzorgers ondertekenen het overdrachtsdossier voor akkoord
    - Anders, namelijk…
    - Ouders/verzorgers worden niet betrokken bij het overdrachtsdossier [exclusief]

OVERGANG PO-VO: OVERDRACHT VAN HET OVERDRACHTSDOSSIER NAAR DE VO-SCHOOL

12. In het overdrachtsdossier dat uw school opstelt voor de vo-school staan privacygevoelige gegevens, zoals het persoonsgebonden nummer (BSN). Hoe beheert uw school de toegang tot het overdrachtsdossier? *Meerdere antwoorden mogelijk*
    - Alleen specifieke personen binnen onze school hebben toegang tot de gegevens
    - Er zijn inloggegevens en/of wachtwoorden vereist om toegang tot de gegevens te krijgen
    - De gegevens worden beveiligd opgeslagen
    - Gevoelige gegevens worden versleuteld opgeslagen
    - Het dossier is alleen toegankelijk via ons beveiligde administratiesysteem
    - Anders, namelijk ….
    - De toegang tot de gegevens wordt niet gereguleerd [exclusief]
    - Weet ik niet [exclusief]

13. Hoe vindt de overdracht van het overdrachtsdossier **doorgaans** plaats?
    - Via een digitaal platform, zoals Onderwijs Transparant, LDOS of ELK
    - Rechtstreeks vanuit ons administratiesysteem (ParnasSys, ESIS) naar het administratiesysteem van de ontvangende school (OSO)
    - Via (beveiligde) e-mail
    - Via ouders die een afschrift afgeven aan de vo-school bij inschrijving
    - Anders, namelijk …

14. Op welk moment vond de overdracht van het overdrachtsdossier dit schooljaar plaats?
    NB: Met het voorlopige schooladvies bedoelen we het advies dat leerlingen in de periode van 10 tot en met 31 januari kregen, voordat zij de doorstroomtoets hebben gemaakt.

	Voorafgaand aan het voorlopige schooladvies	Na het voorlopige schooladvies, maar voor het definitieve schooladvies	Bij de aanmelding voor het vo in de centrale aanmeldweek	Na toelating tot het vo	Niet van toepassing

Voor reguliere leerlingen					
Voor leerlingen waarvoor leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) aangevraagd moest worden					
Voor leerlingen die overstappen naar het praktijkonderwijs					
Voor leerlingen die overstappen naar het vso					

15. Hoe lang bewaart uw school de overdrachtsdossiers van leerlingen die overstappen naar het vo?
    - …. jaar
    - Voor onbepaalde tijd →vraag 18
    - Weet ik niet

16. Ziet er iemand actief toe op het handhaven van de bewaartermijn?
    - Nee, dat is niet nodig want ons systeem verwijdert overdrachtsdossiers automatisch na het verstrijken van de bewaartermijn
    - Nee, omdat …
    - Ja, namelijk …
    - Weet ik niet

17. [Indien 'nee, omdat …] Verwijdert uw school het overdrachtsdossier ook direct na het verstrijken van de bewaartermijn?
    - Ja, we verwijderen alle dossiers direct na het verstrijken van de bewaartermijn
    - We verwijderen een deel van de dossiers wel en een deel niet na het verstrijken van de bewaartermijn
    - Nee, we bewaren dossiers ook na het verstrijken van de bewaartermijn
    - Weet ik niet

OVERSTAP BINNEN PO: GEGEVENSUITWISSELING VAN NIEUWE LEERLINGEN AFKOMSTIG VAN EEN ANDERE SCHOOL

Als po-school kan het voorkomen dat u leerlingen binnenkrijgt die een deel van hun onderwijsloopbaan op een andere school hebben doorlopen, bijvoorbeeld vanwege een verhuizing. Ook voor deze leerlingen vindt er gegevensuitwisseling plaats tussen de oude en nieuwe school. U beantwoordt de volgende vragen als zijnde de **nieuwe school** die leerlinggegevens ontvangt van de oude school

18. Wie heeft er toegang tot de dossiers van nieuwe leerlingen afkomstig van andere po-scholen?
    Meerdere antwoorden mogelijk

	Heeft toegang voor de administratieve verwerking van het dossier	Heeft toegang voor het inhoudelijk gebruik van het dossier	Heeft toegang, maar doet niks met het dossier [exclusief]	Heeft geen toegang [exclusief]	Weet ik niet [exclusief]

Leerkracht(en) die lesgeven aan de groep waarin de leerling wordt geplaatst					
Leerkracht(en) van andere groepen					
Ib'er(s)					
Administratief medewerker(s)					
Directie					
Onderwijsassistent					
Bovenschoolse overstapcoördinator					
Samenwerkingsverband passend onderwijs					
Anders, namelijk…					

19. In het overdrachtsdossier van nieuwe leerlingen staan privacygevoelige gegevens, zoals het persoonsgebonden nummer (BSN). Hoe beheert uw school de toegang tot de gegevens van nieuwe leerlingen afkomstig van andere po-scholen? *Meerdere antwoorden mogelijk*
    - Alleen specifieke personen binnen onze school hebben toegang tot de ontvangen gegevens
    - Het dossier is alleen toegankelijk via ons beveiligde administratiesysteem
    - Er zijn inloggegevens en/of wachtwoorden vereist om toegang tot de ontvangen gegevens te krijgen
    - De gegevens worden beveiligd opgeslagen
    - Gevoelige gegevens worden versleuteld opgeslagen
    - Anders, namelijk ….
    - De toegang tot de gegevens wordt niet gereguleerd [exclusief]
    - Weet ik niet

20. Waarvoor gebruikt uw school de ontvangen gegevens van nieuwe leerlingen afkomstig van andere po-scholen? *Meerdere antwoorden mogelijk*
    - Voor opname van de gegevens in ons administratie- en leerlingvolgsysteem (bijv. ESIS, ParnasSys)
    - Voor het besluit over toelating van een leerling
    - Voor het besluit over plaatsing van een leerling in de meest passende klas/groep
    - Voor eventuele bepaling van de benodigde extra ondersteuning
    - Voor de warme overdracht
    - Anders, namelijk …

21. Zijn de opgenomen gegevens in het overdrachtsdossier doorgaans toereikend voor een soepele overgang van leerlingen van andere scholen naar uw school? Welke uitspraken passen bij uw situatie? *Meerdere antwoorden mogelijk*
    - Het dossier is toereikend [exclusief]
    - Het dossier bevat (op onderdelen) meer informatie dan nodig
    - Het dossier bevat (op onderdelen) te weinig informatie

22. a. [Indien 'Het dossier bevat (op onderdelen) te weinig informatie.']: Welke informatie zou volgens u aanvullend overgedragen moeten worden? *Meerdere antwoorden mogelijk*
    - Administratieve gegevens, namelijk …
    - Gegevens over onderwijshistorie en/of leerresultaten, namelijk …
    - Gegevens over sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag, namelijk …
    - Gegevens met betrekking tot extra begeleiding dat het kind heeft gekregen op de vorige school, namelijk …
    - Gegevens over verzuimhistorie, namelijk …

    b. [Indien 'Het dossier bevat (op onderdelen) meer informatie dan nodig']: Welke informatie wordt volgens u onnodig overgedragen? *Meerdere antwoorden mogelijk*
    - Administratieve gegevens, namelijk …
    - Gegevens over onderwijshistorie en/of leerresultaten, namelijk …
    - Gegevens over sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag, namelijk …
    - Gegevens met betrekking tot extra begeleiding dat het kind krijgt op school, namelijk …
    - Gegevens over verzuimhistorie, namelijk …

AFSLUITING VAN DE VRAGENLIJST

23. We willen graag met een aantal personen in groepsverband doorpraten over de organisatie van en het proces rondom het uitwisselen van leerlinggegevens tussen scholen in uw regio. Hierbij is het doel ervaringen met elkaar uitwisselen en inzicht krijgen in eventuele knelpunten. Het gesprek vindt voor de zomervakantie plaats op een locatie bij u in de regio en zal maximaal 2 uur duren. Heeft u interesse om hieraan deel te nemen?
    - Ja
    - Misschien, ik ontvang hierover graag eerst meer informatie
    - Nee → vraag 25

24. a. [Indien ja] Om een gesprek te organiseren hebben we uw contactgegevens nodig. We gebruiken deze gegevens uitsluitend met dit doel. Door uw contactgegevens in te vullen geeft u toestemming om uw gegevens met dit doel verwerken. Na afloop van het onderzoek zullen we uw gegevens verwijderen.

    b. [Indien misschien] Om u van meer informatie te voorzien hebben we uw contactgegevens nodig. We gebruiken deze gegevens uitsluitend met dit doel. Door uw contactgegevens in te vullen geeft u toestemming om uw gegevens met dit doel verwerken. Na afloop van het onderzoek zullen we uw gegevens verwijderden.

    Wat zijn uw contactgegevens?
    - Naam: ….
    - E-mailadres: …

25. Dit is het einde van de vragenlijst. Indien u opmerkingen heeft over deze vragenlijst of over het thema 'uitwisseling van leerlinggegevens' in het algemeen, dan kunt u deze hieronder achterlaten.
    - Open antwoord

Heel erg veel dank voor het invullen van deze vragenlijst! Uw antwoorden zijn verzonden. U kunt dit scherm nu afsluiten.

Vragenlijst voor scholen voor voortgezet onderwijs

Welkom bij de vragenlijst over de gegevensuitwisseling tussen scholen bij leerlingen die van school veranderen. Deze vragenlijst richt zich met name op de overgang van po naar vo, maar we vragen ook naar de werkwijze van uw school en uw ervaringen met de gegevensuitwisseling bij leerlingen die een overstap maken binnen het vo. Per vraag staat expliciet aangegeven om welke overgangssituatie het gaat.

Bij voorbaat hartelijk dank voor het invullen van de vragenlijst.

OVERSTAP PO-VO: ONTVANGST VAN HET OVERDRACHTSDOSSIER VAN DE TOELEVERDENDE PO-SCHOOL

De volgende vragen gaan over de gegevensuitwisseling bij leerlingen die de overstap maken van po naar vo. Hiervoor wordt een overdrachtsdossier (bijvoorbeeld een onderwijskundig rapport (OKR)) gemaakt door de toeleverende po-school en beschikbaar gesteld aan uw school.

2. Hoe is bepaald welke informatie wordt opgenomen in de overdrachtsdossiers van nieuwe leerlingen die de overstap maken vanuit het po? *Meerdere antwoorden mogelijk*
   - We gebruiken hiervoor het format van een (regionaal) platform die de gegevensoverdracht mogelijk maakt (Bijv. Onderwijs Transparant en Elk)
   - We volgen wat binnen onze regio daarover is afgesproken
   - We volgen wat binnen onze scholenkoepel daarover is afgesproken
   - We stemmen dit af met de po-scholen
   - Anders, namelijk …
   - Weet ik niet [exclusief]

3. Hoe vindt de overdracht van het overdrachtsdossier doorgaans plaats van nieuwe leerlingen die de overstap maken vanuit het po?
   - Via een digitaal regionaal platform, zoals Onderwijstransparant, ELK of LDOS
   - Rechtstreeks vanuit het administratiesysteem van de verzendende school naar het administratiesysteem (Magister, Somtoday) van onze school (OSO)
   - Via (beveiligde) e-mail
   - Via ouders die een afschrift afgeven bij inschrijving
   - Anders, namelijk …

4. Wie heeft er toegang tot de overdrachtsdossiers van nieuwe leerlingen die de overstap maken vanuit het po? *Meerdere antwoorden mogelijk*

	Heeft toegang voor de administratieve verwerking van het dossier	Heeft toegang voor het inhoudelijk gebruik van het dossier	Heeft toegang, maar doet niks met het dossier [exclusief]	Heeft geen toegang [exclusief]	Weet ik niet [exclusief]

Docenten van de brugklas					
Docenten van andere leerjaren, namelijk …					
Mentoren					
Ondersteuningscoördinator/zorgcoördinator					
Brugklascoördinator, onderbouwcoördinator, afdelingsleider/conrector onderbouw					
Administratief medewerker(s)					
Directie					
Samenwerkingsverband passend onderwijs					
Anders, namelijk…					

5. In het overdrachtsdossier dat u ontvangt van de po-school staan privacygevoelige gegevens, zoals het persoonsgebonden nummer (BSN). Hoe beheert uw school de toegang tot het overdrachtsdossier? *Meerdere antwoorden mogelijk*
   - Alleen specifieke personen binnen onze school hebben toegang tot de gegevens
   - Er zijn inloggegevens en/of wachtwoorden vereist om toegang tot de gegevens te krijgen
   - De gegevens worden beveiligd opgeslagen
   - Gevoelige gegevens worden versleuteld opgeslagen
   - Het dossier is alleen toegankelijk via ons beveiligde administratiesysteem
   - Anders, namelijk ….
   - De toegang tot de gegevens wordt niet gereguleerd [exclusief]
   - Weet ik niet [exclusief]

6. Op welk moment ontvangt uw school (doorgaans) de overdrachtsdossiers van nieuwe leerlingen die de overstap maken vanuit het po?
   NB: Met het voorlopige schooladvies bedoelen we het advies dat leerlingen in de periode van 10 tot en met 31 januari kregen, voordat zij de doorstroomtoets hebben gemaakt.

	Voorafgaand aan het voorlopige schooladvies	**Na het voorlopige schooladvies, maar voor het definitieve schooladvies**	**Bij de aanmelding voor het vo in de centrale aanmeldweek**	**Na toelating tot het vo**	**Niet van toepassing**
Voor reguliere leerlingen					
Voor leerlingen waarvoor leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) aangevraagd moet worden					

Voor leerlingen die overstappen naar het praktijkonderwijs					
Voor leerlingen die overstappen naar het vso					

OVERSTAP PO-VO: GEBRUIK VAN DE GEGEVENS IN HET OVERDRACHTSDOSSIER

7. Waarvoor gebruikt uw school de ontvangen gegevens van nieuwe leerlingen die de overstap maken vanuit het po? *Meerdere antwoorden mogelijk*
   - Voor opname van administratieve gegevens in ons administratie- en leerlingvolgsysteem (bijv. Magister, Somtoday)
   - Voor opnamen van overige gegevens in ons administratie- en leerlingvolgsysteem
   - Voor het besluit over toelating van een leerling
   - Voor het besluit over plaatsing van een leerling in een bepaald onderwijstype
   - Voor het besluit over plaatsing van een leerling in een bepaald brugklastype
   - Voor het besluit over plaatsing van een leerling in een bepaalde klas
   - Voor eventuele bepaling van de benodigde extra ondersteuning
   - Voor het besluit of wij de benodigde extra ondersteuning kunnen bieden
   - Voor het aanvragen van leerwegondersteuning
   - Voor de warme overdracht
   - Anders, namelijk …
   - Wij maken geen gebruik van de ontvangen gegevens [exclusief]

8. Voor welke leerlingen heeft uw school het afgelopen schooljaar de informatie uit het overdrachtsdossier gebruikt bij het besluit over toelating tot het onderwijstype van het definitieve schooladvies?
   Meerdere antwoorden mogelijk
   - De gegevens worden niet gebruikt bij de beslissing over toelating van een leerling [exclusief]
   - Leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte
   - Leerlingen die zijn aangemeld voor praktijkonderwijs
   - Leerlingen die lwoo nodig hebben
   - Leerlingen die zich hebben aangemeld voor een afdeling waarvoor zij specifieke kennis of vaardigheden nodig hebben, namelijk de afdelingen…
   - Overige leerlingen

9. [Als 7 = Overige leerlingen] Voor welk deel van de **overige leerlingen** heeft u het overdrachtsdossier gebruikt voor het besluit over toelating tot het onderwijstype van het definitieve schooladvies?
   Geef een zo goed mogelijke schatting van het percentage
   [Invulveld percentage, of slider tot 100%]

10. [Als 7 = Overige leerlingen] Wat was de uitkomst van het besluit over toelating waarbij u het overdrachtsdossier heeft gebruikt?
    Van de **overige leerlingen** waarvoor we het dossier hebben gebruikt voor het besluit over toelating tot het onderwijstype van het definitieve schooladvies, is…
    Geef een zo goed mogelijke schatting van het percentage

__%	toegelaten tot het onderwijstype gelijk aan het definitieve schooladvies (of één van de twee types bij een dubbeladvies)
__%	toegelaten tot een lager onderwijstype dan het definitieve schooladvies

__%	toegelaten tot een hoger onderwijstype dan het definitieve schooladvies
__%	niet toegelaten
__%	weet ik niet

11. Zijn de opgenomen gegevens in het overdrachtsdossier van po-scholen doorgaans toereikend voor een soepele overgang naar uw school? Welke uitspraken passen bij uw situatie? *Meerdere antwoorden mogelijk*
    - Het dossier is toereikend [exclusief]
    - Het dossier bevat (op onderdelen) meer informatie dan nodig
    - Het dossier bevat (op onderdelen) te weinig informatie

12. a. [Indien 'Er zou meer informatie in het dossier...']: Welke informatie zou volgens u aanvullend in het overdrachtsdossier opgenomen moeten worden? *Meerdere antwoorden mogelijk*
    - Administratieve gegevens, namelijk …
    - Gegevens over onderwijshistorie en/of leerresultaten, namelijk …
    - Gegevens over sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag, namelijk …
    - Gegevens met betrekking tot begeleiding dat het kind krijgt op school, namelijk …
    - Gegevens over verzuimhistorie, namelijk …

    b. [Indien 'Het dossier bevat meer informatie dan nodig']: Welke informatie wordt volgens u onnodig in het overdrachtsdossier opgenomen? *Meerdere antwoorden mogelijk*
    - Administratieve gegevens, namelijk …
    - Gegevens over onderwijshistorie en/of leerresultaten, namelijk …
    - Gegevens over sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag, namelijk …
    - Gegevens met betrekking tot begeleiding dat het kind krijgt op school, namelijk …
    - Gegevens over verzuimhistorie, namelijk …

13. Ervaart uw school voldoende vrijheid in het gebruik van de gegevens in de overdrachtsdossiers van leerlingen die de overstap maken vanuit het po?
    - Ja, omdat ….
    - Nee, omdat…

14. Ontvangt uw school overdrachtsdossiers van leerlingen die (uiteindelijk) niet toegelaten worden (bijv. bij uitgelote leerlingen)?
    - Ja
    - Nee → vraag 15
    - Weet ik niet → vraag 15

15. Worden de overdrachtsdossiers van leerlingen die niet toegelaten worden altijd verwijderd?
    - Ja, we verwijderen deze dossiers
    - We verwijderen een deel van de dossiers wel en een deel niet
    - Nee, we verwijderen deze dossiers niet
    - Weet ik niet

OVERSTAP BINNEN HET VO: OPSTELLEN VAN EEN OVERDRACHTSDOSSIER VOOR UITWISSELING MET DE NIEUWE SCHOOL

Als vo-school kan het voorkomen dat u te maken krijgt met leerlingen die tussentijds uitstromen, bijvoorbeeld vanwege een verhuizing. Ook voor deze leerlingen vindt er gegevensuitwisseling plaats tussen de oude en nieuwe school. De volgende vragen gaan hierover, waarbij we u willen vragen om deze te beantwoorden als zijnde de **oude school** die een dossier overdraagt aan de nieuwe school.

16. Wie zijn er betrokken bij het proces ten aanzien van de overdrachtsdossiers voor leerlingen die overstappen naar een andere vo-school? En welke rol hebben zij daarin? *Meerdere antwoorden mogelijk*

	Inhoud dossier samenstellen	Informatie toevoegen aan dossier	Klaarzetten van dossier voor overdracht	Coördinatie van de overdracht	Heeft geen rol
Mentor van de vertrekkende leerling					
Leerkracht(en) van de vertrekkende leerling					
Andere leerkracht(en)					
Afdelingsleider van de bouw waaronder de vertrekkende leerling valt					
Ondersteuningscoördinator/ zorgcoördinator					
Administratief medewerker(s)					
Directie					
Samenwerkingsverband passend onderwijs					
Anders, namelijk …					

17. We willen graag inzicht krijgen in de gegevens die uw school wel en niet opneemt in het overdrachtsdossier (inclusief eventuele bijlagen en aanvullende toelichtingen) voor de nieuwe vo-school. De volgende vijf vragen gaan hierover.

Administratief	• **Standaard in dossier (indien beschikbaar)** • **Afweging per leerling** • **Nooit in dossier** • **Weet ik niet**
NAW-gegevens leerling	
Nationaliteit leerling	
Contactgegevens ouders/verzorgers	
Gegevens huisarts	
Geboorteland leerling	

Onderwijshistorie en leerresultaten	• **Standaard in dossier (indien beschikbaar)** • **Afweging per leerling** • **Nooit in dossier** • **Weet ik niet**
Schooladvies po	
Onderwijstype, profiel en vakkenpakket	
Resultaten op schoolexamens	
Overige toetsresultaten	
Plaatsingsadvies voor een specifieke klas	
Resultaten van IQ-test of een ander cognitief onderzoek	
Wensen van ouders en/of leerling met betrekking tot lob/studiekeuze	

Sociaal-emotioneel	• **Standaard in dossier (indien beschikbaar)** • **Afweging per leerling** • **Nooit in dossier** • **Weet ik niet**
Beschrijving omgang met medeleerlingen door leerkracht of ib'er	
Beschrijving leer-/werkhouding (concentratie, doorzettingsvermogen, zelfstandig werken, huiswerkgedrag) door leerkracht of ib'er	
Resultaten uit het leerlingvolgsysteem met betrekking tot sociaal emotionele ontwikkeling	
Onderzoeksrapporten sociaal-emotionele ontwikkeling	

Geïndiceerde begeleiding	• **Standaard in dossier (indien beschikbaar)** • **Afweging per leerling** • **Nooit in dossier** • **Weet ik niet**
Gegevens over gediagnosticeerde beperkingen	
Overige belemmeringen in relatie de onderwijsdeelname en -prestaties van een leerling	
Beschrijving van een ingrijpende gebeurtenissen in het leven van de leerling	
Beschrijving van de thuissituatie	
Wensen van ouders en/of leerling met betrekking tot begeleiding bij beperkingen of belemmeringen	

Verzuim	• **Standaard in dossier (indien beschikbaar)** • **Afweging per leerling** • **Nooit in dossier** • **Weet ik niet**

Verzuim (omvang/reden) dat heeft plaatsgevonden in het jaar voorafgaand aan het opstellen van het dossier	
Verzuim (omvang/reden) dat heeft plaatsgevonden in de gehele periode dat een leerling op uw school ingeschreven stond	
Beschrijving contacten met betrekking tot verzuim (bijv. leerplicht, GGD, RMC) in het jaar voorafgaand aan het opstellen van het dossier	
Beschrijving contacten met betrekking tot verzuim (bijv. leerplicht, GGD, RMC) in de gehele periode dat een leerling op uw school ingeschreven stond	

18. In het 'Besluit uitwisseling leer- en begeleidingsgegevens' is vastgelegd welke gegevens via het overdrachtsdossier wettelijk gezien overgedragen mogen worden. Is het voldoende duidelijk **welke gegevens** uw school wel en niet mag overdragen wanneer een leerlingen overstapt naar een andere vo-school?
    - Wij weten niet welke gegevens we wel en niet mogen overdragen → vraag 19
    - Voor onze school is onduidelijk welke gegevens we wel en niet mogen overdragen, en dat is geen probleem want dat is in regionaal verband uitgezocht en geregeld → vraag 19
    - Ja, het is duidelijk welke gegevens we wel en niet mogen overdragen → vraag 19
    - Nee, het is voor ons inhoudelijk (op onderdelen) onduidelijk welke gegevens we wel en niet mogen overdragen

19. [Indien 'Nee, onvoldoende duidelijk'] Bij welk soort gegevens ervaart uw school onduidelijkheden? *Meerdere antwoorden mogelijk*
    - Administratieve gegevens, namelijk …
    - Gegevens over onderwijshistorie en leerresultaten, namelijk …
    - Gegevens over sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag, namelijk …
    - Gegevens met betrekking tot extra begeleiding of ondersteuning, namelijk …
    - Gegevens over verzuimhistorie, namelijk …
    - Anders, namelijk …

20. Ervaart uw school voldoende vrijheid om alle gegevens die u wilt overdragen op te nemen in het overdrachtsdossier?
    - Ja, omdat ….
    - Nee, omdat…

21. Zijn er partijen aan wie u expliciet toestemming vraagt met betrekking tot het includeren van bepaalde informatie in het overdrachtsdossier? *Meerdere antwoorden mogelijk*
    - Ja, aan ouders/verzorgers voor gegevens over …
    - Ja, aan externe deskundigen (bijv. zorgverleners en maatschappelijk werkers) voor gegevens over …
    - Ja, aan schoolondersteunend personeel (bijv. remedial teachers, logopedisten of schoolpsychologen) voor gegevens over …
    - Ja, aan een andere partij, namelijk …. voor gegevens over …
    - Nee [exclusief]

22. Op welke manier betrekt uw school ouders/verzorgers bij het overdrachtsdossier? *Meerdere antwoorden mogelijk*

- Ouders/verzorgers krijgen een papieren afschrift van het dossier
- Ouders/verzorgers krijgen digitale toegang tot het dossier
- Ouders/verzorgers worden in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze toe te voegen in een apart veld of als bijlage bij het dossier
- We bespreken het overdrachtsdossier met ouders
- We passen op verzoek van de ouders het overdrachtsdossier aan
- Ouders/verzorgers ondertekenen het overdrachtsdossier voor gezien
- Ouders/verzorgers ondertekenen het overdrachtsdossier voor akkoord
- Anders, namelijk …
- Ouders/verzorgers worden niet betrokken bij het overdrachtsdossier [exclusief]

OVERSTAP BINNEN HET VO: OVERDRACHT VAN HET OVERDRACHTSDOSSIER NAAR DE NIEUWE VO-SCHOOL

23. In het overdrachtsdossier dat u overdraagt naar de nieuwe school staan privacygevoelige gegevens, zoals het persoonsgebonden nummer. Hoe beheert uw school de toegang tot het overdrachtsdossier? *Meerdere antwoorden mogelijk*
    - Alleen specifieke personen binnen onze school hebben toegang tot de overdrachtsdossiers
    - Er zijn inloggegevens en/of wachtwoorden vereist om toegang tot de gegevens te krijgen
    - De gegevens worden beveiligd opgeslagen
    - Gevoelige gegevens worden versleuteld opgeslagen
    - Het dossier is alleen toegankelijk via ons beveiligde administratiesysteem
    - Anders, namelijk …
    - De toegang tot de gegevens wordt niet gereguleerd [exclusief]
    - Weet ik niet [exclusief]

24. Hoe vindt de overdracht van overdrachtsdossier **doorgaans** plaats?
    - Via een digitaal platform, zoals Onderwijs Transparant of ELK
    - Rechtstreeks vanuit ons administratiesysteem (Magister, Somtoday) naar het administratiesysteem van de ontvangende vo-school (OSO)
    - Via (beveiligde) e-mail
    - Via ouders die een afschrift afgeven bij inschrijving
    - Anders, namelijk …

25. Welke bewaartermijn hanteert uw school voor de overdrachtsdossiers van leerlingen die overstappen naar een andere vo-school?
    - … jaar
    - Voor onbepaalde tijd →vraag 26
    - Weet ik niet

26. Ziet er iemand actief toe op het handhaven van deze bewaartermijn?
    - Nee, dat is niet nodig want onze systemen verwijderen overdrachtsdossiers automatisch na het verstrijken van de bewaartermijn
    - Nee, omdat…
    - Ja, namelijk ….
    - Weet ik niet

27. [Indien 'nee, omdat …] Verwijdert uw school het overdrachtsdossier ook direct na het verstrijken van de bewaartermijn?
    - Ja, we verwijderen alle dossiers direct na het verstrijken van de bewaartermijn
    - We verwijderen een deel van de dossiers wel en een deel niet na het verstrijken van de bewaartermijn
    - Nee, we bewaren dossiers ook na het verstrijken van de bewaartermijn
    - Weet ik niet

AFSLUITING VAN DE VRAGENLIJST

28. We willen graag met een aantal personen in groepsverband doorpraten over de organisatie van en het proces rondom het uitwisselen van leerlinggegevens tussen scholen in uw regio. Hierbij is het doel ervaringen met elkaar uit te wisselen en inzicht krijgen in eventuele knelpunten. Het gesprek vindt voor de zomervakantie plaats op een locatie bij u in de regio en zal maximaal 2 uur duren. Heeft u interesse om hieraan deel te nemen?
    - Ja
    - Misschien, ik ontvang hierover graag eerst meer informatie
    - Nee → vraag 25

29. a. [Indien ja] Om een gesprek te organiseren hebben we uw contactgegevens nodig. We gebruiken deze gegevens uitsluitend met dit doel. Door uw contactgegevens in te vullen geeft u toestemming om uw gegevens met dit doel verwerken. Na afloop van het onderzoek zullen we uw gegevens verwijderen.

    b. [Indien misschien] Om u van meer informatie te voorzien hebben we uw contactgegevens nodig. We gebruiken deze gegevens uitsluitend met dit doel. Door uw contactgegevens in te vullen geeft u toestemming om uw gegevens met dit doel verwerken. Na afloop van het onderzoek zullen we uw gegevens verwijderen.

    Wat zijn uw contactgegevens?
    - Naam: ….
    - E-mailadres: …

30. Dit is het einde van de vragenlijst. Indien u opmerkingen heeft over deze vragenlijst of over het thema 'uitwisseling van leerlinggegevens' in het algemeen, dan kunt u deze hieronder achterlaten.
    - Open antwoord

Heel erg veel dank voor het invullen van deze vragenlijst! Uw antwoorden zijn verzonden. U kunt dit scherm nu afsluiten.

Vragenlijst voor scholen voor gespecialiseerd onderwijs

Welkom bij de vragenlijst over de gegevensuitwisseling tussen scholen bij leerlingen die van school veranderen. Deze vragenlijst richt zich op de overstap van leerlingen tussen regulier en speciaal onderwijs. Per vraag staat expliciet aangegeven om welke overgangssituatie het gaat.

Bij voorbaat hartelijk dank voor het invullen van de vragenlijst.

OVERSTAP VAN REGULIER NAAR SPECIAAL ONDERWIJS: ONTVANGST VAN HET OVERDRACHTSDOSSIER VAN DE TOELEVERDENDE SCHOOL

Als school in het speciaal onderwijs (sbo, so, vso, (v)so) kan het voorkomen dat u te maken krijgt met leerlingen die instromen vanuit het regulier onderwijs. Voor deze leerlingen vindt er gegevensuitwisseling plaats tussen de oude en nieuwe school. U beantwoordt de volgende vragen als zijnde de **nieuwe school** die een overdrachtsdossier ontvangt van de oude school.

31. Hoe vaak heeft u te maken met leerlingen die instromen vanuit het reguliere onderwijs?
    - Het grootste deel van onze instroom komt uit het reguliere onderwijs
    - Ongeveer de helft van onze instroom komt uit het reguliere onderwijs
    - Een klein deel van onze instroom komt uit het reguliere onderwijs
    - Wij hebben geen instromers vanuit het regulier onderwijs → OVERSTAP VAN SPECIAAL NAAR REGULIER

32. Hoe is bepaald welke informatie wordt opgenomen in de overdrachtsdossiers van leerlingen die de overstap maken van regulier onderwijs naar gespecialiseerd onderwijs? *Meerdere antwoorden mogelijk*
    - We gebruiken hiervoor het format van een (regionaal) platform die de gegevensoverdracht mogelijk maakt (Bijv. Onderwijs Transparant en Elk)
    - We volgen wat binnen onze regio daarover is afgesproken
    - We volgen wat binnen onze scholenkoepel daarover is afgesproken
    - We stemmen dit af met de reguliere scholen
    - Elke reguliere school bepaalt dit zelf
    - Anders, namelijk …
    - Weet ik niet [exclusief]

33. Hoe vindt de overdracht van het overdrachtsdossiers doorgaans plaats van leerlingen die de overstap maken van regulier onderwijs naar gespecialiseerd onderwijs?
    - Via een digitaal regionaal platform, zoals Onderwijstransparant, ELK, LDOS, Kindkans of TOP dossier
    - Rechtstreeks vanuit het administratiesysteem van de reguliere school naar het administratiesysteem van onze school (OSO)
    - Wij ontvangen de informatie van het samenwerkingsverband
    - Via (beveiligde) e-mail
    - Via ouders die een afschrift afgeven bij inschrijving
    - Anders, namelijk …

4. Wie heeft er toegang tot de dossiers van nieuwe leerlingen afkomstig van reguliere scholen? *Meerdere antwoorden mogelijk*

	Heeft toegang voor de administratieve verwerking van het dossier	Heeft toegang voor het inhoudelijk gebruik van het dossier	Heeft toegang, maar doet niks met het dossier [exclusief]	Heeft geen toegang [exclusief]	Weet ik niet [exclusief]
Leerkracht(en) die lesgeven aan de groep waarin de leerling wordt geplaatst					
Leerkracht(en) van andere groepen					
Ib'er(s)/zorg- of ondersteuningscoördinator/ orthopedagoog					
Administratief medewerker(s)					
Directie					
Onderwijsassistent / remedial teacher					
Zorgverleners (fysiotherapeut, logopedist) met dienstverband bij uw school					
Zorgverleners (fysiotherapeut, logopedist) ingehuurd door uw school					
Bovenschoolse overstapcoördinator					
Samenwerkingsverband passend onderwijs					
Anders, namelijk …					

5. In het overdrachtsdossier dat uw school ontvangt van de reguliere school staan privacygevoelige gegevens, zoals het persoonsgebonden nummer (BSN). Hoe beheert uw school de toegang tot het overdrachtsdossier? *Meerdere antwoorden mogelijk*
   - Alleen specifieke personen binnen onze school hebben toegang tot de gegevens
   - Er zijn inloggegevens en/of wachtwoorden vereist om toegang tot de gegevens te krijgen
   - De gegevens worden beveiligd opgeslagen
   - Gevoelige gegevens worden versleuteld opgeslagen
   - Het dossier is alleen toegankelijk via ons beveiligde administratiesysteem
   - Anders, namelijk …
   - De toegang tot de gegevens wordt niet gereguleerd [exclusief]
   - Weet ik niet [exclusief]

OVERSTAP VAN REGULIER NAAR SPECIAAL ONDERWIJS: GEBRUIK VAN DE GEGEVENS IN HET OVERDRACHTSDOSSIER

6. Waarvoor gebruikt uw school de ontvangen gegevens van nieuwe leerlingen die de overstap maken vanuit regulier onderwijs? *Meerdere antwoorden mogelijk*
   - Voor opname van administratieve gegevens in ons administratie- en leerlingvolgsysteem (bijv. ESIS, ParnasSys, Magister, Somtoday)
   - Voor opnamen van overige gegevens in ons administratie- en leerlingvolgsysteem
   - Voor het besluit over toelating van een leerling
   - Voor het besluit over plaatsing van een leerling in de meest passende klas/groep
   - Voor eventuele bepaling van de benodigde extra ondersteuning en/of zorg
   - Voor het besluit of wij de benodigde extra ondersteuning en/of zorg kunnen bieden
   - Voor de warme overdracht
   - Anders, namelijk …

7. Zijn de opgenomen gegevens in het overdrachtsdossier doorgaans toereikend voor een soepele overgang naar uw school? Welke uitspraken passen bij uw situatie? *Meerdere antwoorden mogelijk*
   - Het dossier is toereikend [exclusief]
   - Het dossier bevat (op onderdelen) meer informatie dan nodig
   - Het dossier bevat (op onderdelen) te weinig informatie

8. a. [Indien 'Het dossier bevat (op onderdelen) te weinig informatie']: Welke informatie zou volgens u aanvullend in het overdrachtsdossier opgenomen moeten worden?
   - Administratieve gegevens, namelijk ….
   - Gegevens over onderwijshistorie en/of leerresultaten, namelijk …
   - Gegevens over sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag, namelijk ….
   - Gegevens met betrekking tot begeleiding dat het kind krijgt op school, namelijk ….
   - Gegevens over verzuimhistorie, namelijk ….

   c. [Indien 'Het dossier bevat (op onderdelen) meer informatie dan nodig']: Welke informatie wordt volgens u onnodig in het overdrachtsdossier opgenomen?
   - Administratieve gegevens, namelijk ….
   - Gegevens over onderwijshistorie en/of leerresultaten, namelijk …
   - Gegevens over sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag, namelijk ….
   - Gegevens met betrekking tot begeleiding dat het kind krijgt op school, namelijk ….
   - Gegevens over verzuimhistorie, namelijk ….

OVERSTAP VAN SPECIAAL NAAR REGULIER ONDERWIJS: OPSTELLEN VAN EEN OVERDRACHTSDOSSIER VOOR UITWISSELING MET DE REGULIERE SCHOOL

Ook komt het voor dat leerlingen van het gespecialiseerd onderwijs overstappen naar het reguliere onderwijs. In dat geval draagt uw school gegevens over aan de nieuwe school. De volgende vragen gaan hierover, waarbij we u willen vragen om deze te beantwoorden als zijnde de **oude school** die een dossier overdraagt aan de nieuwe school.

9. Heeft u ervaring met leerlingen die overstappen naar het reguliere onderwijs?
   - Het grootste deel van onze uitstroom gaat naar het reguliere onderwijs
   - Ongeveer de helft van onze uitstroom gaat naar het reguliere onderwijs

- Een klein deel van onze uitstroom gaat naar het reguliere onderwijs
- Wij hebben geen uitstroom naar het reguliere onderwijs → vraag 0

10. Wie zijn er betrokken bij het proces ten aanzien van de overdrachtsdossiers voor leerlingen die overstappen naar het reguliere onderwijs? En welke rol hebben zij daarin? *Meerdere antwoorden mogelijk*

	Inhoud dossier samenstellen	Informatie toevoegen aan dossier	Klaarzetten van dossier voor overdracht	Coördinatie van de overdracht	Heeft geen rol
De groepsleerkracht(en) van de vertrekkende leerling					
Leerkracht(en) van andere groepen					
Ib'er(s)/zorg- of ondersteuningscoördinator/ orthopedagoog					
Administratief medewerker(s)					
Directie					
Onderwijsassistent / remedial teacher					
Zorgverleners (fysiotherapeut, logopedist) met dienstverband bij uw school					
Zorgverleners (fysiotherapeut, logopedist) ingehuurd door uw school					
Bovenschoolse overstapcoördinator					
Samenwerkingsverband passend onderwijs					
Anders, namelijk …					

11. We willen graag inzicht krijgen in de gegevens die uw school wel en niet opneemt in het overdrachtsdossier (inclusief eventuele bijlagen en aanvullende toelichtingen) voor de reguliere vo-school. De volgende vijf vragen gaan hierover.

Administratief	• **Standaard in dossier (indien beschikbaar)** • **Afweging per leerling** • **Nooit in dossier** • **Weet ik niet**
NAW-gegevens leerling	
Nationaliteit leerling	
Contactgegevens ouders/verzorgers	

Gegevens huisarts	
Geboorteland leerling	

Onderwijshistorie en leerresultaten	• **Standaard in dossier (indien beschikbaar)** • **Afweging per leerling** • **Nooit in dossier** • **Weet ik niet**
Resultaten op methode-onafhankelijke toetsen	
Resultaten op methodegebonden toetsen	
Scores op taal en rekenen op de doorstroomtoets	
Definitief schooladvies	
Voorlopig schooladvies	
Plaatsingsadvies voor een specifieke klas of brugklas	
Resultaten van IQ-test of een ander cognitief onderzoek	
Wensen van ouders en/of leerling met betrekking tot het schooladvies	

Sociaal-emotioneel	• **Standaard in dossier (indien beschikbaar)** • **Afweging per leerling** • **Nooit in dossier** • **Weet ik niet**
Beschrijving omgang met medeleerlingen door leerkracht of ib'er	
Beschrijving leer-/werkhouding (concentratie, doorzettingsvermogen, zelfstandig werken, huiswerkgedrag) door leerkracht of ib'er	
Resultaten uit het leerlingvolgsysteem met betrekking tot sociaal emotionele ontwikkeling	
Onderzoeksrapporten sociaal-emotionele ontwikkeling	

Geïndiceerde begeleiding	• **Standaard in dossier (indien beschikbaar)** • **Afweging per leerling** • **Nooit in dossier** • **Weet ik niet**
Gegevens over gediagnosticeerde beperkingen (bijv. dyslexie, ADHD)	
Overige belemmeringen in relatie de onderwijsdeelname en -prestaties van een leerling	
Beschrijving van een ingrijpende gebeurtenissen in het leven van de leerling	
Beschrijving van de thuissituatie	
Wensen van ouders en/of leerling met betrekking tot begeleiding bij beperkingen of belemmeringen	

Verzuim	• **Standaard in dossier (indien beschikbaar)** • **Afweging per leerling** • **Nooit in dossier** • **Weet ik niet**
Verzuim (omvang/reden) dat heeft plaatsgevonden in het jaar voorafgaand aan het opstellen van het dossier	
Verzuim (omvang/reden) dat heeft plaatsgevonden in de gehele periode dat een leerling op uw school ingeschreven stond	
Beschrijving contacten met betrekking tot verzuim (bijv. leerplicht, GGD, RMC) in het jaar voorafgaand aan het opstellen van het dossier	
Beschrijving contacten met betrekking tot verzuim (bijv. leerplicht, GGD, RMC) in de gehele periode dat een leerling op uw school ingeschreven stond	

12. In het 'Besluit uitwisseling leer- en begeleidingsgegevens' is vastgelegd welke gegevens via het overdrachtsdossier wettelijk gezien overgedragen mogen worden. Is het voldoende duidelijk **welke gegevens** uw school wel en niet mag overdragen wanneer een leerlingen overstapt naar een andere school?
    - Wij weten niet welke gegevens we wel en niet mogen overdragen → vraag 14
    - Voor onze school is onduidelijk welke gegevens we wel en niet mogen overdragen, en dat is geen probleem want dat is in regionaal verband uitgezocht en geregeld → vraag 14
    - Ja, het is duidelijk welke gegevens we wel en niet mogen overdragen → vraag 14
    - Nee, het is voor ons inhoudelijk (op onderdelen) onduidelijk welke gegevens we wel en niet mogen overdragen

13. [Indien 'Nee, onvoldoende duidelijk'] Bij welk soort gegevens ervaart uw school onduidelijkheden? *Meerdere antwoorden mogelijk*
    - Administratieve gegevens, namelijk …
    - Gegevens over onderwijshistorie en leerresultaten, namelijk …
    - Gegevens over sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag, namelijk …
    - Gegevens met betrekking tot extra begeleiding of ondersteuning, namelijk …
    - Gegevens over verzuimhistorie, namelijk …
    - Anders, namelijk …

14. Ervaart uw school voldoende vrijheid om alle gegevens die u wilt overdragen op te nemen in het overdrachtsdossier?
    - Ja, omdat ….
    - Nee, omdat…

15. Zijn er partijen aan wie u expliciet toestemming vraagt met betrekking tot het includeren van bepaalde informatie in het overdrachtsdossier? *Meerdere antwoorden mogelijk*
    - Ja, aan ouders/verzorgers voor gegevens over …
    - Ja, aan externe deskundigen (bijv. zorgverleners en maatschappelijk werkers) voor gegevens over …
    - Ja, aan schoolondersteunend personeel (bijv. remedial teachers, logopedisten of schoolpsychologen) voor gegevens over …

- Ja, aan een andere partij, namelijk … voor gegevens over …
- Nee [exclusief]

16. Op welke manier worden ouders/verzorgers betrokken bij het overdrachtsdossier? *Meerdere antwoorden mogelijk*
    - Ouders/verzorgers krijgen een papieren afschrift van het dossier
    - Ouders/verzorgers krijgen digitale toegang tot het dossier
    - Ouders/verzorgers worden in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze toe te voegen in een apart veld of als bijlage bij het dossier
    - We bespreken het overdrachtsdossier met ouders
    - We passen op verzoek van de ouders het overdrachtsdossier aan
    - Ouders/verzorgers ondertekenen het overdrachtsdossier voor gezien
    - Ouders/verzorgers ondertekenen het overdrachtsdossier voor akkoord
    - Anders, namelijk…
    - Ouders/verzorgers worden niet betrokken bij het overdrachtsdossier [exclusief]

OVERSTAP VAN SPECIAAL NAAR REGULIER ONDERWIJS: OVERDRACHT VAN HET OVERDRACHTSDOSSIER NAAR DE NIEUWE SCHOOL

17. In het overdrachtsdossier dat u overdraagt aan de nieuwe school staan privacygevoelige gegevens, zoals het persoonsgebonden nummer (BSN). Hoe beheert uw school de toegang tot het overdrachtsdossier?
    - Alleen specifieke personen binnen onze school hebben toegang tot de overdrachtsdossiers
    - Er zijn inloggegevens en/of wachtwoorden vereist om toegang tot de gegevens te krijgen
    - De gegevens worden beveiligd opgeslagen
    - Gevoelige gegevens worden versleuteld opgeslagen
    - Het dossier is alleen toegankelijk via ons beveiligde administratiesysteem
    - Anders, namelijk ….
    - De toegang tot de gegevens wordt niet gereguleerd [exclusief]
    - Weet ik niet [exclusief]

18. Hoe vindt de overdracht van overdrachtsdossier doorgaans plaats?
    - Via een digitaal platform, zoals Onderwijs Transparant, ELK, Kindkans of Top dossier
    - Rechtstreeks vanuit ons administratiesysteem naar het administratiesysteem van de ontvangende vo-school (OSO)
    - Via (beveiligde) e-mail
    - Via ouders die een afschrift afgeven bij inschrijving
    - Anders, namelijk …

19. Hoe lang bewaart uw school de overdrachtsdossier van leerlingen die overstappen naar een reguliere school?
    - … jaar
    - Voor onbepaalde tijd → vraag 22
    - Weet ik niet

20. Ziet er iemand actief toe op het handhaven van deze bewaartermijn?
    - Nee, dat is niet nodig want onze systemen verwijderen overdrachtsdossiers automatisch na het verstrijken van de bewaartermijn

- Nee, omdat…
- Ja, namelijk ….
- Weet ik niet

21. [Indien 'nee, omdat …] Wordt het overdrachtsdossier ook verwijderd na het verstrijken van de bewaartermijn?
    - Ja, we verwijderen alle dossiers direct na het verstrijken van de bewaartermijn
    - We verwijderen een deel van de dossiers wel en een deel niet na het verstrijken van de bewaartermijn
    - Nee, we bewaren dossiers ook na het verstrijken van de bewaartermijn
    - Weet ik niet

AFSLUITING VAN DE VRAGENLIJST

22. We willen graag met een aantal personen in groepsverband doorpraten over de organisatie van en het proces rondom het uitwisselen van leerlinggegevens tussen scholen in uw regio. Hierbij is het doel ervaringen met elkaar uit te wisselen en inzicht krijgen in eventuele knelpunten. Het gesprek vindt voor de zomervakantie plaats op een locatie bij u in de regio en zal maximaal 2 uur duren. Heeft u interesse om hieraan deel te nemen?
    - Ja
    - Misschien, ik ontvang hierover graag eerst meer informatie
    - Nee → vraag 24

23. a. [Indien ja] Om een gesprek te organiseren hebben we uw contactgegevens nodig. We gebruiken deze gegevens uitsluitend met dit doel. Door uw contactgegevens in te vullen geeft u toestemming om uw gegevens met dit doel verwerken. Na afloop van het onderzoek zullen we uw gegevens verwijderen.

    b. [Indien misschien] Om u van meer informatie te voorzien hebben we uw contactgegevens nodig. We gebruiken deze gegevens uitsluitend met dit doel. Door uw contactgegevens in te vullen geeft u toestemming om uw gegevens met dit doel verwerken. Na afloop van het onderzoek zullen we uw gegevens verwijderen.

    Wat zijn uw contactgegevens?
    - Naam: ….
    - E-mailadres: …

24. Dit is het einde van de vragenlijst. Indien u opmerkingen heeft over deze vragenlijst of over het thema 'uitwisseling van leerlinggegevens' in het algemeen, dan kunt u deze hieronder achterlaten.
    - Open antwoord

Heel erg veel dank voor het invullen van deze vragenlijst! Uw antwoorden zijn verzonden. U kunt dit scherm nu afsluiten.

Oberon

Postbus 1423, 3500 BK Utrecht
t 030 230 60 90 | f 030 230 60 80
info@oberon.eu | www.oberon.eu

Utrecht, 18-11-2024
In opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap